

ฉบับอ่านเข้าใจง่าย

Language: ภาษาไทย (Thai)

Provided by: Bible League International.

Copyright and Permission to Copy

Taken from the Thai Easy-to-Read Version © 2015 by Bible League International.

PDF generated on 2017-08-16 from source files dated 2017-08-16.

53e52ba5-5d94-5576-bd39-887847a6c62e

ISBN: 978-1-5313-1299-2

๒ พงศกษัตริย์

คำนำ

คำนำของหนังสือเล่มนี้ อ่านได้จาก
คำนำของหนังสือ ๑ พงศกษัตริย์

เอลียาห์ประณามอาหัทสยาห์

๑ หลังจากที กษัตริย์อาหัทสยาห์ตายแล้ว ชาว
โมอับลุกขึ้นกับภูตอิสราเอล

๒ วันหนึ่งกษัตริย์อาหัทสยาห์อยู่บนดาดฟ้า
ห้องชั้นบนของเขา ในเมืองสะมาเรีย เขา
พลัดตกทะเลไม่ระแวงลงมา และได้ รับบาด
เจ็บ เขาเรียกพวกผู้ส่งข่าวมา และบอกว่า
“ไปถามพระบาอัลเซบับที่เป็นพระของเมือง
เอโครน ให้น้อยกว่า เราจะหายจากอาการ
บาดเจ็บนี้หรือไม่”

๓ แต่ภูตสวรรค์ของพระยาห์เวห์พูดกับเอลี
ยาห์ชาวเมืองทิซบีว่า “ขึ้นไปพบกับผู้ส่งข่าว
พวกนั้นของกษัตริย์แห่งเมืองสะมาเรีย และ
ถามพวกเขาว่า ‘ในอิสราเอลไม่มีพระเจ้า
แล้วหรือ ยังไง พวกเจ้าถึงต้องออกไปถาม
พระบาอัลเซบับที่เป็นพระของเมืองเอโครน’
๔ เพราะทำอย่างนี้ พระยาห์เวห์ถึงพูดว่า ‘เจ้า
จะไม่ได้ลุกขึ้นจากเตียงที่เจ้ากำลังนอน อยู่
แต่เจ้าจะต้องตายแน่’” แล้วเอลียาห์ก็ไป

๕ เมื่อพวกผู้ส่งข่าวกลับไปหากษัตริย์
กษัตริย์จึงถามพวกเขาว่า “ทำไมพวกเจ้า
กลับมาเร็วนัก”

๖ พวกเขาตอบว่า “มีชายคนหนึ่งมาพบ
พวกข้าพเจ้า และเขาพูดกับพวกข้าพเจ้าว่า
‘กลับไปหากษัตริย์ที่ส่งพวกเจ้ามาและให้
บอกเขาว่า พระยาห์เวห์พูดไว้ว่าอย่างนี้ ‘ใน
อิสราเอล ไม่มีพระเจ้าแล้วหรือ ยังไง เจ้าถึง
ต้องส่งคนไปถามพระบาอัลเซบับที่เป็นพระ
ของเมืองเอโครน เพราะทำอย่างนี้ เจ้าจะ
ไม่ได้ลุกขึ้นจากเตียงที่เจ้ากำลังนอนอยู่ แต่เจ้า
จะต้องตายแน่’”

๗ กษัตริย์จึงถามพวกเขาว่า “คนที่มาพบ
พวกเจ้าและบอกเรื่องนี้กับพวกเจ้ามีรูปร่าง
หน้าตาอย่างไร”

๘ พวกเขาตอบว่า “เป็นผู้ชาย สวมเสื้อที่
เป็นขนๆ มีหนังคาดเอวอยู่” กษัตริย์จึงว่า
“เอลียาห์ชาวเมืองทิซบีนั่นเอง”

๙ แล้วกษัตริย์ส่งนายทหารคนหนึ่งพร้อม
กับทหารอีกห้าสิบคนไปหาเอลียาห์ นาย
ทหารคนนั้นขึ้นไปหาเอลียาห์ เขากำลังนั่ง
อยู่บนยอดเขาแห่งหนึ่ง นายทหารคนนั้นพูด
กับเขาว่า “คนของพระเจ้า กษัตริย์ส่งให้เจ้า
ลงมา”

๑๐ เอลียาห์ตอบนายทหารคนนั้นว่า “ถ้า
เราเป็นคนของพระเจ้าจริง ก็ขอให้มีไฟลงมา
จากสวรรค์และเผาผลาญเจ้าและคนห้าสิบ
คนของเจ้า”

แล้วก็มีไฟลงมาจากสวรรค์และเผาผลาญ
นายทหารคนนั้นกับคนห้าสิบคนของเขา

๑๑ กษัตริย์จึงส่งนายทหารอีกคนหนึ่ง
พร้อมกับคนห้าสิบคนของเขาออกไปหาเอลี
ยาห์อีก นายทหารคนนั้นขึ้นไปพูดกับเอลี
ยาห์ว่า “คนของพระเจ้า กษัตริย์ส่งให้เจ้าลง
มาเดี๋ยวนี้”

๑๒ เอลียาห์ตอบว่า “ถ้าเราเป็นคนของ
พระเจ้าจริง ก็ขอให้มีไฟลงมาจากสวรรค์
และเผาผลาญเจ้าและคนห้าสิบคนของเจ้า”

แล้วก็มีไฟของพระเจ้าลงมาจากสวรรค์
เผาผลาญเขาและคนห้าสิบคนของเขาจน
หมด

๑๓ กษัตริย์จึงส่งนายทหารคนที่สามกับคน
ห้าสิบคนของเขาไปอีก นายทหารคนที่สาม
นั้นขึ้นไปและคุกเข่าลงต่อหน้าเอลียาห์ เขา
ขอร้องว่า “คนของพระเจ้า ขอให้ชีวิตของ
ข้าพเจ้า และชีวิตของห้าสิบคนนี้ ที่เป็นผู้รับ
ใช้ของท่าน มีค่าในสายตาของท่านด้วยเถิด
๑๔ ข้าพเจ้ารู้ว่าไฟได้ลงมาจากสวรรค์และได้
เผาผลาญนายทหารสองคน นั่นที่มาก่อน
ข้าพเจ้า รวมทั้งคนทั้งหมดของพวกเขา
ด้วย แต่ตอนนี้ขอให้ชีวิตของข้าพเจ้ามีค่าใน
สายตาของท่านด้วยเถิด”

๑๕ ภูตสวรรค์ของพระยาห์เวห์พูดกับเอลี
ยาห์ว่า “ลงไปกับเขาเถิด ไม่ต้องกลัวเขา
หรอก”

เอลียาห์จึงลุกขึ้นและลงไปกับเขาเพื่อไป
หากษัตริย์

๑๖ เอลียาห์บอกกับกษัตริย์ว่า “พระ
ยาห์เวห์พูดว่า ‘ในอิสราเอล ไม่มีพระเจ้าให้

* ๑:๘ เสื้อที่เป็นขนๆ หรือ “เป็นคนขนดก”

ท่านถามแล้วหรือยัง ท่านถึงต้องส่งผู้ส่งข่าวพวก นั้นไปถามพระบา อัล เซบู บซึ่งเป็นพระของเมืองเอ โครน^๑ เพราะท่านทำอย่างนี้ ท่านจะไม่มีความได้ลูกออกจากเตียงที่ท่านกำลังนอนอยู่ แต่ท่านจะต้องตายแน่”

โยรัมขึ้นเป็นกษัตริย์แทนอาหัสยาห์

^{๑๗}แล้วอาหัสยาห์ก็ตาย ซึ่งเป็นไปตามคำพูดของพระ ยาร์เวห์ที่เอ ลี ยาห์ได้พูดเอาไว้ เนื่องจากอาหัสยาห์ไม่มีลูกชาย โยรัม จึงขึ้นเป็นกษัตริย์สืบ ต่อจากเขา ตรงกับปีที่สองที่กษัตริย์เยโฮรัมปกครองยูดาห์ เยโฮรัมเป็นลูกชายของกษัตริย์เยโฮซาฟัท

^{๑๘}ส่วนเหตุการณ์อื่นๆในยุคสมัยของอาหัสยาห์และสิ่งที่เขาได้ทำไป ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งอิสราเอล

พระยาร์เวห์รับตัวเอลียาห์ไปสวรรค์

๒ ^๑เมื่อเกือบถึงเวลาที่พระ ยาร์เวห์จะรับตัวเอ ลี ยาห์ขึ้นสู่สวรรค์ด้วยลมพายุหมุน เอลียาห์และเอลีซากำลังเดินทางออกจากเมืองกิลกาล

^๒เอลียาห์พูดกับเอลีซาว่า “อยู่ที่นี้ละ พระยาร์เวห์เรียกให้เข้าไปที่เมืองเบธเอล”

แต่เอลีซาพูดว่า “พระ ยาร์เวห์และท่านมีชีวิตอยู่แน่ขนาดไหน ก็ให้แน่ใจขนาดนั้นเลย ข้าพเจ้าจะไม่ยอม ทิ้งท่านไปเป็นอันขาด” เขาทั้งสองจึงลงไปที่เมืองเบธเอลด้วยกัน

^๓พวกกลุ่มผู้ พุด แทน พระเจ้า ที่เมืองเบธเอลได้ออกมาพบเอลีซาและได้ถามเขาว่า “ท่านรู้หรือเปล่าว่า พระ ยาร์เวห์กำลังจะเอาตัวนายของท่านไปจากท่านในวันนี้”

เอลีซาตอบไปว่า “ข้ารู้แล้ว แต่อย่าได้พูดถึงมันเลย”

^๔แล้วเอลียาห์ก็พูดว่า “เอลีซา เจ้าอยู่ที่นี้ก่อนนะ พระ ยาร์เวห์เรียกให้เข้าไปที่เมืองเยรีโค”

เขาก็ตอบว่า “พระ ยาร์เวห์และท่านมีชีวิตอยู่แน่ขนาดไหน ก็ให้แน่ใจขนาดนั้นเลยว่

ข้าพเจ้าจะไม่ทิ้งท่านไปเป็นอันขาด” เขาทั้งสองจึงไปเมืองเยรีโคด้วยกัน

^๕พวกกลุ่มผู้พุดแทนพระเจ้าที่เมืองเยรีโคขึ้นมาหาเอ ลี ซาและถามเขาว่า “ท่านรู้หรือเปล่าว่า พระ ยาร์เวห์กำลังจะเอาตัวนายของท่านไปในวันนี้”

เขาตอบว่า “ข้ารู้แล้ว แต่อย่าได้พูดถึงมันเลย”

^๖แล้วเอลี ยาห์พูดว่า “เอลีซา เจ้าอยู่ที่นี้ นะ เพราะพระ ยาร์เวห์เรียกให้เข้าไปที่แม่น้ำจอร์แดน”

และเขาก็ตอบว่า “พระ ยาร์เวห์และท่านมีชีวิตอยู่แน่ขนาดไหน ก็ให้แน่ใจขนาดนั้นเลยว่ ข้าจะไม่ยอม ทิ้งท่านไปเป็นอันขาด” เขาทั้งสองจึงเดินทางต่อไป

^๗มีผู้ สิบคนจากกลุ่มผู้ พุด แทน พระเจ้าเหล่านั้น ได้เดินตามพวกเขาไป เอลียาห์และเอลี ซาไปหยุดอยู่ที่ริมแม่น้ำจอร์แดน พวกห้าสิบคนนั้นยืนอยู่ห่างออกไป ^๘เอลียาห์เอเสื้อคลุมของเขา ม้วนเข้าและพาดลงไปใต้น้ำ ทันใดนั้น น้ำก็แยกออกสองข้างซ้ายขวา และทั้งสองคนก็เดิน ข้ามไปบนพื้น ดินที่แห้งแล้วตรงนั้น

^๙เมื่อพวกเขาข้ามไปแล้ว เอลี ยาห์พูดกับเอ ลี ซาว่า “บอกมาสิว่าจะให้ข้าทำอะไรให้กับเจ้าก่อนที่ข้าจะถูกพาไปจาก เจ้า” เอลี ซาตอบว่า “ขอให้ข้าพเจ้าได้รับฤทธิเดชของท่านมากกว่าคนอื่นสองเท่าเหมือนสิทธิของลูกชายหัวปี เพื่อข้าพเจ้าจะได้เป็นผู้นำพวก เขาสืบจากท่าน”

^{๑๐}เอ ลี ยาห์พูดว่า “เจ้าขอสิ่งที่ยากเหลือเกิน แต่ถ้าเจ้าเห็นเราตอนที่เรากลับ ตัวไปจากเจ้า เจ้าก็จะได้สิ่งที่เจ้า ขอ แต่ถ้าเจ้าไม่เห็น เจ้าก็จะไม่ได้”

^{๑๑}ในขณะที่พวกเขา กำลังเดินคุยกันไปนั้น ทันใด นั้นก็มีรถรบเพลิงคัน หนึ่งพร้อมกับพวกม้าเพลิงได้ปรากฏขึ้น และแยกพวกเขาทั้งสองออกจากกัน แล้วเอลียาห์ก็ถูกพัดขึ้นสู่สวรรค์ในลมพายุหมุน

^{๑:๑๗} โยรัม เป็นอีกชื่อหนึ่งของ “ฮาโดรัม”

^{๒:๓} พวกกลุ่มผู้พุดแทนพระเจ้า ตามตัวอักษรคือ “บรรดาลูกชายของเหล่านัก ทำนาย” คนเหล่านี้ก็คือผู้พุดแทนพระเจ้าและคนที่กำลังเรียนเพื่อที่จะเป็นผู้พุดแทนพระเจ้า

๑๒ เอลีซาเห็นเหตุการณ์นี้ และเขาร้องออกมาว่า “ท่านพ่อ ท่านพ่อ ท่านเป็นพวงกรดรบ และเหล่าทหารม้าของอิสราเอล” *

เอลีซาก็มองไม่เห็นเอลียาห์อีกต่อไป แล้วเอลีซาก็ฉีกเสื้อผ้าของเขารขาดจากกัน

เอลีซารับหน้าที่แทนเอลียาห์

๑๓ เขาหยิบเสื้อคลุมที่เอลี ยาห์ทำหล่นไว้ และกลับไปยืนอยู่บนริมฝั่งแม่น้ำจอร์แดน

๑๔ แล้วเอลี ซาก็เอาเสื้อคลุมที่เอลี ยาห์ทำหล่นไว้นั้น ตีลงไปในน้ำ และถามว่า “ตอนนี้พระยาห์เวห์ พระเจ้าของเอลียาห์อยู่ที่ไหน” เมื่อเขาตีน้ำ มันก็แยกออกเป็นสองข้างซ้ายขวา และเขาก็เดินข้ามไป

๑๕ กลุ่มผู้ พุด แทน พระเจ้าจากเย ริ โคที่กำลังมองดูอยู่พูดว่า “ฤทธิ์เดชของเอลียาห์ได้อยู่ในตัวเอลี ซาแล้ว” และพวกเขา ก็ออกไปพบกับเอลี ซาและก้ม กราบลงถึงพื้นต่อหน้าเขา ๑๖ พวกเขาพูดว่า “ดูเถิด พวกเราเหล่าผู้รับ ใช้มีกันอยู่ท่า ลิบคนซึ่งล้วนแต่มีร่างกายแข็ง แรงทง นั้น ให้พวกเราไปค้นหา นายของท่าน เถิด บวงที่พระ วิญญาณของพระ ยาห์เวห์รับเขาขึ้นไปและปล่อยเขาลงบนภูเขาหรือหุบเขาแห่งใดแห่งหนึ่งก็ได้”

เอลี ซาตอบไปว่า “ไม่ต้องหอรอก อย่างงพวกเขาไปเลย”

๑๗ แต่พวกเขา ยืนกรานอยู่อย่างนั้น จนเอลี ซารูสึกละอายใจที่จะปฏิเสธ เขาจึงพูดว่า “ถ้าอย่างนั้น ก็ให้พวกเขาไปเถิด”

และพวกเขา ส่งคนห้า ลิบคนไปค้นหาเป็นเวลาสามวัน แต่ไม่พบตัวเอลียาห์เลย ๑๘ เมื่อพวกเขา กลับมาหาเอลี ซาซึ่งยังอยู่ในเมืองเย ริโค เอลีซาก็พูดกับคนเหล่านั้นว่า “ข้าบอกพวกท่านแล้วว่าไม่ต้องไป”

เอลีซาทำให้น้ำสะอาด

๑๙ มีคนหลายคนจากในเมืองมาพูดกับเอลี ซาว่า “ดูเถิด เจ้านายของพวกเรา เมืองนี้ตั้งอยู่ในท่าเลที่ตื้นซึ่งท่านก็เห็นอยู่ แต่น้ำของที่นี่ไม่ดื่มได้ และแผ่นดินก็ไม่เกิดผล”

๒๐ เอลีซาจึงพูดว่า “นำขามใหม่มาให้เราไปหนึ่ง และเอาเกลือใส่มาในนั้นด้วย”

พวกเขาจึงนำขามไปใหม่ใส่เกลือมาให้เขา ๒๑ แล้วเขาก็ออกไปที่ตาน้ำ และโยนเกลือในขามลงไปนั้น และพูดว่า “พระยาห์เวห์พูดว่า ‘เราได้รักษาน้ำนี้ให้แล้ว มันจะไม่มีต้นเหตุของความ ตายหรือทำให้แผ่นดินไม่เกิดผลอีกต่อไป’”

๒๒ และน้ำนั้นก็สะอาดมาจนถึงทุก วัน นี้ ตามคำพูดที่เอลีซาได้พูดไว้

เด็กผู้ชายบางคนล้อเลียนเอลีซา

๒๓ จากที่นั่น เอลีซาขึ้นไปถึงที่เมืองเบธเอล ในขณะที่เขากำลังเดินไปตามถนน มีเด็กอยู่กลุ่มหนึ่งออกมาจากในเมืองและมาเยาะเย้ยเขาว่า “ขึ้นไปเลย ไอ้ล้าน ขึ้นไปสิ ไอ้ล้าน”

๒๔ เขาหันไปรอบๆ มองดูเด็กเหล่านั้น และร้องสาป แซงเด็กพวก นั้นในนามของพระยาห์เวห์ ทันใดนั้นก็มีหมี่ตัวเมียสองตัวออกมาจากภูเขา และมวนึกเด็กทั้งสี่ ลิบสองคนในกลุ่มนั้นออกเป็นชินๆ

๒๕ เอลี ซาเดินต่อไปจนถึงภูเขาคาร เมล และจากที่นั่นเขาก็กลับไปเมืองสะมาเรีย

โยรัมได้เป็นกษัตริย์ของอิสราเอล

๓ โยรัม ทุ๊กชายของอา หับได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ของอิสราเอลในเมืองสะ มา เรีย ตรงกับปีที่ลิบ แแปดที่กษัตริย์เย โฮ ซา ฟัทปกครองยูดาห์ โยรัมได้ครองราชย์อยู่สิบสองปี ๒ กษัตริย์โย รัมทำความ ชั่วในสายตาของพระยาห์เวห์ แต่เขาไม่ได้ทำอะไรที่พ่อแม่ของเขาทำ คือเขาได้ทำลายหินศักดิ์สิทธิ์ของพระบา อัลที่พ่อของเขาได้สร้างเอาไว้ ๓ แต่เขาได้ทำบาปตามอย่างของเย โร โบ อัม ลูกชายของเนบัท ผู้ที่เป็นต้นเหตุให้ชนชาติอิสราเอลพลอยทำบาปไปด้วย โยรัมไม่ยอมหันเหไปจากสิ่งชั่วร้ายเหล่านั้นเลย

กษัตริย์โมอับกบฏต่ออิสราเอล

๔ ในเวลา นั้นกษัตริย์เมซาของโม อับได้เลี้ยงแกะไว้มากมาย และเขาต้องจัดหาลูกแกะหนึ่ง แสนตัวและขนแกะตัวผู้หนึ่งแสนฝืนให้กับกษัตริย์ของอิสราเอล ๕ แต่หลังจาก

*๒:๑๒ ท่านเป็น ... ของอิสราเอล หรือแปลอีกอย่างหนึ่งว่า “ดูสิ พวงกรดรบและเหล่าทหารม้าของอิสราเอล” หรืออาจจะหมายถึง “พระเจ้าและกองทัพสวรรค์ของพระองค์”

†๓:๑ โยรัม เป็นอีกชื่อหนึ่งของ “ฮาโดรัม”

กษัตริย์อาหับตาย กษัตริย์ของโมอับได้กบฏต่อกษัตริย์ของอิสราเอล

๖ กษัตริย์เยโฮรัมจึงยกทัพออกจากเมืองสะมาเรีย ได้รวบรวมพลจากทั่วทั้งอิสราเอลมา กษัตริย์เยโฮรัมยังได้ส่งข่าวนี้ไปถึงกษัตริย์เยโฮชาฟัทของยูดาห์ด้วยว่า “กษัตริย์โมอับได้กบฏต่อเราแล้ว ท่านจะไปช่วยเราสู้รบกับพวกโมอับไหม”

เยโฮชาฟัทตอบมาว่า “ท่านกับเราก็คือคนหนึ่ง เดียวกันทหารของเราก็คือทหารของท่าน พวกม้าของเราก็คือพวกม้าของท่าน”

กษัตริย์สามองค์มาหาเอลีซา

๘ เยโฮชาฟัทถามว่า “เราจะใช้เส้นทางไหนเข้าโจมตีดี”

โยรัมตอบว่า “ผ่านทางทะเลทรายเอโดม”

๙ กษัตริย์ของอิสราเอลจึงออกเดินทางไปกับกษัตริย์ของยูดาห์พร้อมกับกษัตริย์ของเอโดม หลังจากที่ได้เดินทางไปได้เจ็ดวัน ในกองทัพอันไม่มีน้ำเหลืออยู่เลยไม่ว่าสำหรับคนหรือสัตว์ที่มากับกองทัพ ๑๐ กษัตริย์ของอิสราเอลอุทานออกมาว่า “อะไรกันนี้ นี่พระยาห์เวห์เรียกพวกเราที่เป็นกษัตริย์ทั้งสามคนให้มาอยู่ด้วยกันก็เพื่อที่จะมอบพวกเราให้กับพวกโมอับอย่างนั้นหรือ”

๑๑ แต่เยโฮชาฟัทถามว่า “ไม่มีผู้พูดแทนพระยาห์เวห์อยู่ที่นี่สักคนเลยหรือ พวกเราจะได้ถามพระยาห์เวห์ผ่านทางเขาได้”

มีข้าราชการคนหนึ่งของกษัตริย์อิสราเอลตอบว่า “เอลีซาลูกชายของชาฟัทอยู่ที่นั่น เขาเคยรับใช้เอลีซาห์มาก่อน”

๑๒ เยโฮชาฟัทพูดว่า “คำพูดของพระยาห์เวห์อยู่กับเขา”

กษัตริย์ของอิสราเอลและเยโฮชาฟัทรวมทั้งกษัตริย์ของเอโดมได้ลงไปพบเอลีซา

๑๓ เอลีซาพูดกับกษัตริย์ของอิสราเอลว่า “เข้าไปเกี่ยวอะไรกับท่านด้วย ไปหาพวกผู้พูดแทนพระทั้งหลายของพ่อแม่ท่านสิ”

กษัตริย์ของอิสราเอลตอบว่า “ไม่ไปหรือกรามาหาเจ้าก็เพราะเป็นพระยาห์เวห์นั่นแหละ ที่ได้เรียกพวกเราทั้งสามคนที่เป็น

กษัตริย์ออกมา เพื่อจะมอบพวกเราให้กับพวกโมอับ”

๑๔ เอลีซาจึงพูดว่า “พระยาห์เวห์ผู้มีฤทธิ์ทั้งสิ้น ผู้ที่ข้าพเจ้ารับใช้ มีชีวิตอยู่แน่นอน ก็ให้แน่ใจขนาดนั้นเลยว่า หากไม่มีกษัตริย์เยโฮชาฟัทแห่งยูดาห์อยู่ด้วย ข้าพเจ้าก็จะไม่มองหรือให้ความสนใจเจ้าแม้แต่นิดเดียว ๑๕ แต่ตอนนี้พานักเล่นพิณมาให้ข้าพเจ้าสักหนึ่งคน”

ในขณะที่นักเล่นพิณกำลังดีด พิณอยู่ ฤทธิ์ของพระยาห์เวห์ก็ได้ลงมาอยู่ที่เอลีซา ๑๖ และเขาก็พูดว่า “พระยาห์เวห์พูดอย่างนี้ว่า ‘ชุดหลุมไปให้ทั่วทั้งหุบเขาแห่งนี้’ ๑๗ เพราะนี่คือสิ่งที่พระยาห์เวห์พูด ‘เจ้าจะไม่เห็นหลุมหรือฝืน แต่ในหุบเขาแห่งนี้จะเต็มไปด้วยน้ำ แล้วตัวเจ้า ผงัวและสัตว์อื่นๆ ของเจ้าจะดีดี่มูมัน’ ๑๘ ในสายตาของพระยาห์เวห์ เรื่องนี้เรื่องเล็ก พระองค์จะมอบโมอับไว้ในมือของเจ้าด้วย ๑๙ เจ้าจะได้ทำลายเมืองที่เป็นป้อมปราการและเมืองหลักๆ ทุกเมืองของพวกมัน เจ้าจะได้โค่นต้นไม้ดีดทุกต้นของพวกมัน เจ้าจะได้ถมถ่านน้ำทั้งหมดและทำลายทุ่งนาดีดทุกแห่งด้วยก้อนหิน”

๒๐ เข้าวันใหม่ ตรงกับเวลาถวายเครื่องสัตวบูชาของช่วงเช้า ที่นินูเองได้มีน้ำไหลมาจากทางทิศที่เมืองเอโดมตั้งอยู่ และแผ่นดินแห่งนั้นก็เต็มไปด้วยน้ำ

๒๑ เมื่อชาวโมอับทั้งหมดได้ยินว่ากษัตริย์ทั้งสามองค์ได้ขึ้นมาสู้รบกับพวกเขา พวกเขาผู้ชายทุกคนตั้งแต่หนุ่มไปจนแก่ที่สามารถถืออาวุธได้ ต่างถูกเกณฑ์มาประจำการอยู่ตามแนวชายแดน ๒๒ เมื่อพวกโมอับตื่นขึ้นในตอนเช้า ตูรู ดวงอาทิตย์ส่องแสงลงบนผิวน้ำ พวกโมอับมองเห็นน้ำนั้นเหมือนกับเลือด ๒๓ พวกเขาพูดกันว่า “นั่นมันเลือดนี่นา กษัตริย์เหล่านั้นคงจะต่อสู้กันเองและฆ่ากันตายไปแล้วแน่นอน พวกเราไปปล้นเอาของพวกมันกันเถอะ”

๒๔ แต่เมื่อชาวโมอับมาถึงในค่ายของอิสราเอล ชาวอิสราเอลได้ลุกขึ้นมาต่อสู้กับพวกเขา จนพวกโมอับต้องหนีไป และชาวอิสราเอลได้บุกเข้าในแผ่นดินนั้น และฆ่า

* ๓:๑๑ เขาเคยรับใช้เอลีซาห์มาก่อน หรือแปลตรงๆได้ว่า “เขาเคยเทน้ำลงบนมือของเอลีซาห์มาก่อน” ซึ่งแสดงว่าเป็นผู้รับใช้ส่วนตัว

† ๓:๑๕ ฤทธิ์ หรือแปลตรงๆได้ว่า “มีอ”

พวกโม อับ ^{๒๕}พวกอิสราเอลได้ทำลายเมืองต่าง ๆ ลงและแต่ละคนก็รื้อหิน ข่ว่าง *เข้าไปใส่ทุ่ง นาดีจุนทุ่ง นูทุกู แห่งเต็มไปด้วยหิน พวก เขาได้ถมต่านาทางหมดและโค่นต้นไม้ ตีจลงจนหมด มีแต่เมืองคีร์หะเรเซท ที่ยังมี พวกครัวหินวางอยู่ในที่ของ มัน แต่เมื่อพวก ทหารที่ใช้เชือกสลึงล้อมเมืองนั้นไว้ พวกเขาก็เอาชนะมันได้เหมือนกัน

^{๒๖}เมื่อกษัตริย์ของโม อับเห็นว่าเขาพ่ายแพ้ในการรบครั้งนี้ เขาจึงนำทหารที่ถือดาบไปด้วยเจ็ดร้อยคน พยายามตีฝ่าเข้าไปให้ถึง ตัวกษัตริย์เอโดม แต่พวก เขาก็ทำไม่สำเร็จ ^{๒๗}แล้วกษัตริย์โม อับก็เอาตัวลูกชายคนโต ของเขาที่จะได้เป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา นั้น มาเผาเป็นเครื่องเผาบูชาบนกำแพงเมือง เกิดความโกรธ แค้นอย่างใหญ่ หลวงขึ้นต่อ ชาวอิสราเอล พวก อิสราเอลจึงถอยทัพกลับไปยังแผ่นดินของพวกเขา

แม่หม้ายขอให้เอลีซาช่วย

^๑เมียของคนหนึ่งในพวก ผู้ พุด แทน พระเจ้า ^๑ร้องเรียกเอลี ซาว่า “สามี ของฉัน ที่เป็นผู้รับ ใช้ของท่านได้ตายไป แล้ว และท่านก็รู้ว่าเขาเป็นคนที่ยำเกรงพระ ยะห์เวห์ แต่ตอนนี้ เจ้า หินของเขากำลังจะ มาเอาลูกชายสองคนของฉันไปเป็นทาส”

^๒เอลี ซาตอบนางว่า “จะให้เราช่วยอะไร หรือ บอกเราสิว่า ตอน นี้ในบ้านเจ้ามีอะไร เหลืออยู่บ้าง” นางตอบว่า “ผู้รับ ใช้ท่านไม่มีอะไรเหลืออีกแล้ว นอกจากมีน้ำมันมะกอก อยู่ไหหนึ่ง”

^๓เอลี ซาจึงพูดว่า “ไปขอภาชนะเปล่าจาก เพื่อนบ้านทั้งหมดของเจ้า อยุาขอแค่นิด เดียว นะ ^๔แล้วเอาภาชนะพวก นั้นเข้าไปใน บ้านและปิดประตูอยู่ในนั้นกับลูกชายสองคน ของเจ้า แล้วให้เทน้ำมันใส่ภาชนะพวก นั้น ให้เต็มทุกใบ แล้วแยกไว้ต่างหาก”

^๕นางจึงจากมาและหลัง จากที่นางปิด ประตูอยู่ในบ้านกับลูกชายสอง คนของนาง แล้ว พวกเขาก็ได้นำภาชนะเปล่าหลายใบ มาให้นาง นางก็เทน้ำมันลงในภาชนะเหล่า

นั้นไปเรื่อยๆ ^๖ตอนที่ภาชนะเต็มหมดทุกใบ แล้ว นางก็ยกบอลลูกชายว่า “เอาภาชนะมา ให้แม่อีกใบซิ”

แต่ลูกคนหนึ่งตอบว่า “ภาชนะหมดแล้ว ครับ” แล้วนำมันหนีหยุดไหลทันที

^๗นางจึงไปบอกเรื่อง นี้กับคนของพระเจ้า และเขาตอบนางว่า “นำน้ำมันเหล่า นั้นไป ขายและขอใช้หนี้ สินของเจ้า เสีย แล้วเจ้า และลูกชายทั้ง สองคนของเจ้าจะเลี้ยงชีพ ด้วยเงินส่วนที่เหลือนั้น”

เอลีซากับผู้หญิงในเมืองชูเนม

^๑อยู่มาวันหนึ่ง เอลีซาไปถึงเมืองชูเนม มี ผู้หญิงที่มีฐานะดีคนหนึ่งอาศัยอยู่ที่นั่น นาง ชักชวนให้เขาอยู่กินอาหารกับนาง ดังนั้น ทุก ครั้งที่เขาผ่านมา เขาก็จะแวะไปกินอาหารที่ นั้น

^๒นางพูดกับสามีของนางว่า “ฉันรู้ว่าชาย คนนี้ที่แวะผ่านมาทางบ้านเราบ่อยๆเป็น คน ที่พระเจ้าแยกออกมาเป็นพิเศษเพื่อพุด แทน พระองค์ ^๓เราน่าจะสร้างห้องเล็กๆห้องหนึ่ง บนดาดฟ้า และเอาเตียง โต๊ะ เก้าอี้ และ ตะเกียงไปวางไว้ให้เขา เพื่อว่าเมื่อไรเขาก็ตาม ที่เขามาหาพวกเรา เขาก็จะได้พักอยู่ที่นั่น”

^๔วันหนึ่งเมื่อเอลีซามาถึง เขาขึ้นไปห้อง นั้น และนอนพักที่นั่น ^๕เขาได้พุดกับเกหะซี คนใช้ของเขาว่า “ไปเรียกหญิงชาวชูเนมคน นั้นมาหน่อย”

คนใช้จึงไปเรียกนางขึ้น มา และนางก็มา ยืนอยู่ที่หน้าห้องของ เขา ^๖เอลี ซาพุดกับ คนรับ ใช้เขาว่า “บอกกับนางว่า ‘ท่านต้อง ยุ่ง ยากกับสิ่งต่างๆเหล่านี้เพราะพวกเราแท้ๆ ตอน นี้จะให้เราทำอะไรตอบแทนท่านได้บ้าง จะให้เราพุดกับกษัตริย์หรือกับแม่ทัพของ กองทัพให้กับท่านไหม’”

นางตอบว่า “ฉันก็อยู่อย่างสบายอยู่ แล้ว ท่ามกลางคนของฉัน”

^๗เอลี ซาพุดกับเกหะซีว่า “แล้วเราจะทำ อะไรให้นางได้บ้างล่ะ”

เกหะ ซีได้ตอบว่า “คือว่านางไม่มีลูกชาย และสามีของนางก็แก่แล้ว”

* ๓:๒๕ รื้อหิน ข่ว่าง น่าจะเป็นก้อนหินที่พวกทหารข่ว่างเข้าไปด้วยสลึงที่ใช้ในการทำ สงคราม

† ๔:๑ พวกผู้พุดแทนพระเจ้า ตามตัวอักษรคือ “บรรดาลูกชายของเหล่านักทำนา” คน เหล่านี้ก็คือผู้พุดแทนพระเจ้าและคนที่กำลังเรียนเพื่อที่จะเป็นผู้พุดแทนพระเจ้า

๑๕ เอลีซาจึงพูดว่า “เรียกนางเข้ามาเถิด” คนรับใช้จึงไปเรียกตัวนางเข้ามา และนางก็มายืนอยู่ที่ประตู ๑๖ เอลีซาพูดว่า “ปีหน้าเวลานี้ ท่านจะได้อุ้มลูกชายคนหนึ่งในอ้อมแขนของท่าน”

นางค้านขึ้นมาว่า “คนของพระเจ้า อย่าได้พูดโกหกกับดิฉันผู้รับใช้ของท่านเลย”

๑๗ แต่หญิงคนนั้นก็ตั้งท้องขึ้น และในปีต่อมาในช่วงเวลาเดียวกันนี้ นางก็คลอดลูกชายคนหนึ่งเหมือนกับที่เอลีซาได้บอกกับนางไว้

๑๘ เด็กคน นั้นเติบโต ขึ้น และวันหนึ่งเขาออกไปหาพ่อของเขาซึ่งกำลังอยู่กับพวก คนเกี่ยวข้าว ๑๙ เขาพูดกับพ่อว่า “โอย หัวหนู หัวหนู”

พ่อของเขาบอกกับคนใช้คน หนึ่งว่า “อุ้มเขาไปหาแม่ของเขาเถิด”

๒๐ หลังจากนั้น คนใช้คนนั้นก็อุ้มเขาไปหาแม่ของเขา เด็กคน นั้นนั่งอยู่บนตักของนาง จนกระทั่งถึงตอนเที่ยงแล้วเขาก็ตาย

๒๑ นางขึ้นไปและวางลูกชายของนางลงบนเตียงของคนของพระเจ้า แล้วปิดประตู เดินออกไป ๒๒ นางเรียกสามีของนางมาและพูดว่า “ช่วยให้คนใช้กับฉันคนหนึ่ง และลาตัว หนึ่ง ด้วย ฉันจะได้รีบไปหาคนของพระเจ้าคนนั้นและกลับมา”

๒๓ เขาถามนางว่า “ทำไมต้องไปหาเขาวันนี้ด้วยเล่า นียังไม่ถึงวันข้างขึ้น หรือวันหยุดทางศาสนาเลย”

นางตอบไปว่า “ไม่เป็นไรหรอก”

๒๔ นางผูกอานบนลาและพูดกับคนใช้ของนางว่า “นำทางไป ไม่ต้องลดความเร็วลงถ้าเราไม่ได้สิ่งเจ้า”

๒๕ นางจึงออกเดิน ทางไปและได้ไปเจอคนของพระเจ้าที่ภูเขาคารเมล

เมื่อเขาเห็นนางแต่ไกล คนของพระเจ้าพูดกับเกหะซี คนใช้ของเขาวา “ดูสิ นั่นมันหญิงชาวซุเนมคนนั้นนี่ ๒๖ วิ่งไปหานางสิ และถามนางว่า ‘ท่านสบายดีหรือเปล่า สามีของท่านและลูกของท่านสบายดีไหม?’”

นางตอบว่า “ทุกคนสบายดี”

๒๗ เมื่อนางมาถึงคนของพระเจ้าที่บนภูเขา นางเข้าไปกอดเท้าของเขา เกหะซีจะเข้ามา

ดึงตัวนางออกไป แต่คนของพระเจ้าพูดว่า “ปล่อยนางไว้เถิด นางกำลังเศร้าโศกเสียใจมาก แต่พระยาห์เวห์ได้ปิดบังเรื่องนี้และไม่ได้อบอกให้เรารู้”

๒๘ นางพูดว่า “เจ้า นายของ ฉัน ฉันขอ ลูกชายจากท่านหรือ ยัง ไง ฉันพูดกับท่านว่า ‘อย่าหลอกฉันเลย’ ไม่ใช่หรือ”

๒๙ เอลีซาพูดกับเกหะซีว่า “เสียบเสื้อคลุมของเจ้าไว้ในเข็มขัด ถือไม้เท้าของเราไว้และวิ่งไป ไม่ว่าเจ้าจะพบใครก็ตาม ไม่ต้องหยุดพักหายใจ และถ้ามีใครร้องทักทายเจ้า ก็อย่าตอบ ให้เอาไม้เท้าของเราไปวางบนหน้าของเด็กคนนั้น”

๓๐ แต่แม่ของเด็กคน นั้นพูดว่า “พระยาห์เวห์และท่านมีชีวิตอยู่ในขนาดไหน ก็ให้รู้แน่ขนาดนั้นเลยว่า ไม่มีทางที่ฉันจะออกไปจากที่นี่โดยไม่มีท่านไปด้วย”

เอลีซาจึงลุกขึ้นและไปกับนาง

๓๑ เก หะ ซีล้วง หน้าไปก่อนและไปวางไม้เท้าไว้บนหน้าของเด็กคน นั้น แต่ไม่มีเสียงหรืออะไรที่แสดงว่ามีชีวิต เก หะ ซีจึงมาหาเอลีซาและบอกกับเขาวา “เด็กยังไม่ยอมตื่นขึ้นมาเลย”

๓๒ เมื่อเอลีซาไปถึงบ้านหลัง นั้น เขาเห็นศพของเด็กคน นั้นนอนอยู่บนเตียงของ เขา

๓๓ เขาเข้าไปในห้องและปิดประตูอยู่ในห้องกันสอง คนและอธิษฐานต่อพระ ยาห์เวห์

๓๔ แล้วเขาก็ขึ้นไปบนเตียงและไปนอนทับตัวเด็ก เขาปากที่บปาก ตาที่บตา มือที่บมือ เมื่อเขาเหยียดตัวของท่านบนเด็กคน นั้น ร่างกายของเด็กคนนั้นก็เริ่มอุ่นขึ้น

๓๕ เอลีซาลุกขึ้นและเดินกลับไปกลับมาอยู่ในห้อง นั้น แล้วก็ขึ้นไปบนเตียงและเหยียดตัวออกทับบนตัวเด็กคนนั้นอีกครั้งหนึ่ง เด็กคนนั้นก็จามออกมาเจ็ดครั้งและลิ้มตา

๓๖ เอลีซาเรียกเก หะ ซีเข้ามาและพูดว่า “เรียกหญิงชาวซุเนมคนนั้นเข้ามา”

เกหะซีก็ไปเรียกตัวนางมา เมื่อนางเข้ามา เขาก็พูดว่า “อุ้มลูกชายของท่านไปได้แล้ว”

๓๗ นางเข้าไปข้างใน ก้มกราบลงที่เท้าของเอลีซา แล้วนางก็อุ้มลูกชายของนางออกไป

* ๔:๒๓ วันข้างขึ้น เป็นวันที่หนึ่งของเดือนของชาวฮีบรู จะมีการชุมนุมพิเศษในวันเหล่านี้ เพื่อสักการบูชาพระเจ้า

เอลีซา กับ น้ำแกงที่เป็นพิษ

^{๓๘}เมื่อเอลีซา กลับมาที่กิลกาล และเกิดภาวะอดอยากแห้งแล้งไปทั่วแผ่นดินนั้น ในขณะที่กลุ่มของผู้พูดแทนพระเจ้ากำลังชุมนุมอยู่กับเอลีซา เอลีซาบอกกับคนใช้ของเธอว่า “ตั้งหม้อใบใหญ่และทำน้ำแกงให้กับคนเหล่านี้กินเถิด”

^{๓๙}คนหนึ่งในกลุ่มพวก เขาได้ออกไป ในท้องทุ่ง เพื่อไปเก็บสมุนไพรและได้พบกับน้ำเต้าปาถาหนึ่งใบในป่า เขาได้เก็บผลน้ำเต้าห่อไว้ในเสื้อคลุมจนเต็ม เมื่อเขากลับมาถึง เขาได้หั่นมันใส่ลงไป ในหม้อน้ำแกง โดยไม่รู้ว่า เป็นผลอะไร

^{๔๐}เขาตักน้ำแกงแจกจ่ายให้คนเหล่านั้น แต่เมื่อพวกเขาเริ่มกินมัน พวกเขาก็ร้องออกมาว่า “คนของพระเจ้าเอ๋ย ความตายอยู่ในหม้อใบนี้” และพวกเขาก็ไม่ยอมกินมัน

^{๔๑}เอลีซาพูดว่า “เอาแบ่งมาให้หน่อย” เขาใส่แบ่งลงไป ในหม้อนั้นและพูดว่า “ตักมันให้กับคนเหล่านี้กินเถิด”

และน้ำแกงหม้อนั้นก็ไม่เป็นอันตรายใดๆ

เอลีซา เลี้ยงกลุ่มผู้พูดแทนพระเจ้า

^{๔๒}ชายคนหนึ่งที่มาจากบาอัล-ซาลิซาห์ นำอาหารที่ทำจากการเก็บเกี่ยวจากผลผลิตแรกของปี มาให้กับคนของพระเจ้าคนนั้น ซึ่งมีขนมปังบาร์เลย์ยีสกับก้อนพร้อมกับปลายเมล็ดข้าวใหม่ในกระสอบของเขา เอลีซาพูดว่า “นำมันไปแจกจ่ายให้กับประชาชนกินเถิด”

^{๔๓}แต่คนใช้ของเอลีซาถามว่า “อาหารแค่นี้ จะพอแจกให้กับคนเป็นร้อยได้ยังไงกัน”

แต่เอลีซาตอบว่า “นำไปแจกให้ประชาชนกินเถิด เพราะพระยาห์เวห์พูดอย่างนี้ว่า ‘พวกเขาจะได้อินมันและยังมีเหลือ’”

^{๔๔}แล้วเขาก็แจกจ่ายอาหารให้กับคนเหล่านั้น และพวกเขาก็กินกันและยังมีอาหารเหลืออยู่ อีก เป็นไปตามคำพูดของพระยาห์เวห์

นาอามานหายจากโรคผิวหนังร้ายแรง

^๕ในเวลานั้น นาอามานเป็นแม่ทัพของกษัตริย์แห่งอาร์ม เขาคือผู้ยิ่งใหญ่ในสายตาของเจ้านายของเขาและเขาได้รับความนับถืออย่างสูง เพราะพระยาห์เวห์ได้ให้ชัยชนะแก่อาร์มผ่านทางเขา เขาเป็นทหารกล้า แต่เขาเป็นโรคผิวหนังร้ายแรง

^๒ขณะนั้นเองมีกองโจรจากอาร์มออกไปที่อิสราเอล และจับหญิงสาวคนหนึ่งมาจากที่นั่น และนางได้มารับใช้เมียของนาอามาน ^๓นางพูดกับนายหญิงของนางว่า “ถ้านายผู้ชายของข้าพบเจ้าได้พบกับผู้พูดแทนพระเจ้าคนนั้นที่อยู่ในสะมาเรีย เขาก็จะช่วยให้นายผู้ชายหายจากโรคนี้ได้”

^๔นาอามานไปพบกษัตริย์เจ้านายของเขา และบอกกับกษัตริย์ในสิ่งที่หญิงสาวจากอิสราเอลคนนั้นพูดไว้ ^๕กษัตริย์ของอาร์มตอบว่า “ไปเถิด เราจะส่งจดหมายไปถึงกษัตริย์ของอิสราเอลให้”

นาอามานจึงออกเดินทางไปและนำเงินไปด้วยสิบตะลันต์ ^๑ทองคำหนักหกพันเซเชล ^๒และเสื้อผ้าอีกสิบชุด ^๓จดหมายที่เขาเข้าไปให้กับกษัตริย์ของอิสราเอลนั้นเขียนว่า “เมื่อท่านได้รับจดหมายฉบับนี้ ขอให้ท่านรู้ว่า เราได้ส่งนาอามานผู้รับใช้ของเรา มาพบท่าน เพื่อว่าท่านจะได้รักษาเขาให้หายจากโรคผิวหนังร้ายแรงของเขา”

^๔ทันทีที่กษัตริย์ของอิสราเอลอ่านจดหมายฉบับนั้น เขาก็ฉีกเสื้อคลุมของเขา และพูดว่า “เราเป็นพระเจ้าหรือยังไง คิดว่าเรามีฤทธิ์เหนือความตายและชีวิต หรือทำไมชายคนนี้ถึงได้ส่งคนผู้ที่เป็นโรคผิวหนังร้ายแรงมาให้เรารักษา ดูสิ เขากำลังหาเรื่องกับเราชัดๆ”

^๕เมื่อเอลีซาคนของพระเจ้าได้ยินว่ากษัตริย์ของอิสราเอลได้ฉีกเสื้อคลุมของเขา เขาก็ส่งข้อความนี้มาให้ว่า “ทำไมท่านถึงต้องฉีกเสื้อผ้าของท่านด้วยเล่า ให้ชายคนนั้นมาหาข้าพเจ้าเถิด และเขาจะได้อินในอิสราเอล ยังมีผู้พูดแทนพระเจ้าหลงเหลืออยู่อีกคนหนึ่ง”

*๕:๑ เจ้านาย คือกษัตริย์
†๕:๕ สิบตะลันต์ หรือ ๓๔๐ กิโลกรัม
‡๕:๕ หกพันเซเชล หรือ ๗๐ กิโลกรัม

๙ นานา มาจนถึงเดินทางไปพร้อมกับบรรดาทหารม้าและรถรบของเขา และไปหยุดอยู่ที่ประตูบ้านของเอลีซา ๑๐ เอลีซาส่งผู้ส่งข่าวคนหนึ่งออกมาบอกกับเขาว่า “ไปล้างตัวของท่านเจ็ดครั้งในแม่น้ำจอร์แดน และผิวหนังของท่านก็จะกลับคืนสู่สภาพเดิมและท่านก็จะหายจากโรค”

๑๑ แต่นานา มาจากไปด้วยความโกรธและพูดว่า “ข้าคิดว่าอย่างน้อยเขาจะออกมาพบกับข้า และยืนอยู่ต่อหน้าข้า พร้อมกับเรียกชื่อของพระยาห์เวห์ พระเจ้าของเขา แล้วก็โบกมือของเขาเหนือจุดที่เป็นโรค แล้วรักษาโรคของข้า” ๑๒ ถ้ารู้ว่าจะเป็นอย่างนี้ แม่น้ำอานา และแม่น้ำฟารปาร์ของเมืองดามัสกัสไม่ดีกว่าแม่น้ำทั้ง หลายของอิสราเอลหรือ หรือ ทำไมข้าจะไปล้างตัวในแม่น้ำเหล่านั้น แล้วหายจากโรคไม่ได้หรือยัง” เขาจึงหันกลับออกไปด้วยความโกรธ

๑๓ แต่พวกคนรับใช้ของนานา มาเข้าไปหาเขาและพูดว่า “พ่อของเรา ถ้าผู้พูดแทนพระเจ้าคนนั้นสั่งให้ท่านไปทำสิ่งที่ยากๆ ท่านก็ยังไม่ไปทำไมใช่ หรือ ถ้าอย่างนั้น เมื่อเขาแค่สั่งท่านว่า ‘ไปล้างตัวท่านและหายจากโรค’ ท่านก็ยังไม่ทำตามนะ”

๑๔ เขาจึงลงไปจุ่ม ตัวในแม่น้ำจอร์แดนถึงเจ็ดครั้ง ตามที่คนของพระเจ้าได้บอกกับเขาไว้ และผิวหนังของเขาก็กลับคืนเป็นเหมือนกับเด็ก และเขาก็หายจากโรค

๑๕ แล้วนา มา และคนทั้งหมดของเขาก็ได้กลับไปหาคนของพระเจ้า เขาไปยืนต่อหน้าเอลีซา และพูดว่า “ตอนนี้ข้ารู้แล้วว่าไม่มีพระเจ้าองค์อื่นอีกในโลกนี้นอกจากพระเจ้าของอิสราเอล ได้โปรดยอมรับของขวัญจากผู้รับใช้ท่านด้วยเถิด”

๑๖ แต่เอลีซา ผู้พูดแทนพระเจ้าตอบว่า “พระยาห์เวห์ ผู้ที่เรารับใช้ มีชีวิตอยู่แน่นอน ก็ให้แน่ใจขนาดนั้นเลยว่า เราจะไม่ยอมรับอะไรสักอย่างจากท่าน”

และถึงแม้ว่านา มา จะรับใช้เพื่อให้เขา รับของขวัญ เขาก็ไม่ยอมรับอยู่ดี ๑๗ นานา มา จึงพูดว่า “ถ้าท่านไม่ยอมรับของขวัญ จากเรา ก็ขอได้โปรดให้เราผู้รับ ใช้ท่านเอา ดินที่ นึกกลับไป ขอเอาไปมากที่สุดในที่ล่อ ทังสองตัวนี้ของเราจะแบ่งไปได้” เพราะเรา ผู้รับ ใช้ท่านจะไม่ถวายเครื่องเผาบูชาและเครื่องสัตว บูชาให้กับพระอื่นอีกแล้ว นอก จากพระ ยาห์เวห์เท่านั้น ๑๘ แต่ขอให้พระ ยาห์เวห์ยก โทษให้กับข้าผู้รับ ใช้ท่านเรื่อง หนึ่ง เมื่อกษัตริย์เจ้า นายของข้าเข้าไปใน วิหารของพระริม โมนเพื่อนมัสการพระนั้น เขาจะต้องพึงแขนของข้าทำให้ข้าต้องก้ม ลง ด้วย เมื่อข้าก้มลงในวิหารของพระริม โมน ขอ ให้พระ ยาห์เวห์ยก โทษให้กับข้าผู้รับ ใช้ ท่าน ที่ทำสิ่งนี้ด้วยเถิด”

๑๙ เอลีซาตอบเขาว่า “ไปเป็นสุขเถิด”

ความโลภของเกหะซี

แต่เมื่อนานา มา เดินทางไปได้สักระยะ หนึ่ง ๒๐ เกหะซีคนรับ ใช้ของเอลีซาที่เป็นคน ของพระเจ้า คิดในใจว่า “เจ้า นายของเรา ปลอ้ยให้นานา มา มาหาชาวอารัมคนนั้นไปง่าย ๆ อย่าง นี้หรือ โดยไม่ยอมรับสิ่งที่เขาเสนอให้ พระยาห์เวห์มีชีวิตอยู่แน่นอนขนาดไหน ให้แน่ใจ ขนาดนั้นเลยว่า เราจะต้องวิ่งไปขออะไรจาก เขาสักอย่าง” ๒๑ เก หะ ซีจึงตาม หลังนา มา ไป

เมื่อนานา มา เห็นคนวิ่งตาม หลังเขา มา เขาจึงกระโดดลงมาจากรถรบเพื่อมาพบกับ เขา และถามว่า “ทุกอย่างเรียบร้อยดีหรือ เปล่า”

๒๒ เก หะ ซีตอบว่า “ทุกอย่างเรียบร้อยดี เพียงแต่เจ้านายของข้าพเจ้าได้ส่งข้าพเจ้ามา เพื่อบอกว่า ‘มีชายหนุ่มสองคนจากกลุ่มของ ผู้พูด แทนพระเจ้า’ เพิ่งมาหาเราจากที่อก เขาเอฟราอิม ขอได้โปรดให้เงินแก่พวกเขา

๙:๑๓ พ่อของเรา พวกทาสมักเรียกเจ้านายของตัวเองว่า “พ่อ” และเจ้านายของพวกเขา ก็จะเรียกบรรดาทาสของเขาว่า “ลูกๆ”

๙:๑๗ เอาดิน ... ไป ได้ นานา มา น่าจะเชื่อว่าดินในอิสราเอล นั้นศักดิ์สิทธิ์ ดังนั้น เขาจึงต้องการเอาดินบางส่วนกลับไป กับเขาเพื่อที่จะช่วยให้เขาสัก กา ระบูชาพระ ยาห์เวห์ใน ประเทศของเขาเองได้

๙:๒๒ ผู้พูดแทนพระเจ้า ตามตัวอักษรคือ “บรรดาผู้ชายของเหล่าผู้ทำนาย” คนเหล่านี้ ก็คือผู้พูดแทนพระเจ้าและคนที่กำลังเรียนเพื่อที่จะเป็นผู้พูดแทนพระเจ้า

สักหนึ่งตะลันต์* และเสื้อผ้าสักสองชุดด้วยเถิด”

^{๒๓}นาอามาจนถึงพูดว่า “ถ้าอย่างนั้น เอามาไปสองตะลันต์^๑เลย” เขารบเร้าให้เกหะซียอมรับเงินเหล่านี้ และเอาเงินสองตะลันต์ใส่ไว้ในถุงสองใบพร้อม กับเสื้อผ้าสองชุด พวกเขาก็แบกเดินนำหน้าเกหะซีไป ^{๒๔}เมื่อเกหะซีมาถึงเนิน เขาของเมืองที่มีป้อม เขาได้รับเอาของเหล่านี้ นั้นมาจากคนรับใช้ทั้งสองคนนั้น และเขาก็ได้ให้ชายสองคนนั้นกลับไป แล้วเขาก็เอาของเหล่านั้นไปเก็บที่บ้าน

^{๒๕}แล้วเกหะซีก็เข้าไปยืนอยู่ต่อหน้าเอลีซาเจ้านายของเขา เอลีซาได้ถามเขาว่า “เกหะซีเจ้าไปไหนมา”

เกหะซีตอบว่า “ผู้รับใช้ท่านไม่ได้ไปไหนเลย”

^{๒๖}แต่เอลีซาพูดกับเขาว่า “เจ้าไม่รู้หรือว่า วิญญาณของเราอยู่กับเจ้า ตอนที่ชายคนนั้นลงมาจากรถรบของเขาเพื่อมาพบกับเจ้า นี่ไม่ใช่เวลาที่จะไปรับเงินหรือเสื้อผ้า หรือสวนมะกอก หรือสวนองุ่น หรือฝูงแกะ ฝูงวัวหรือทาสชาย-หญิง ^{๒๗}โรคผิวหนังร้ายแรงของนาอามาจะติดอยู่กับเจ้าและลูก หลานของเจ้าตลอดไป”

แล้วเกหะซีก็ออกไปจากหน้าเอลีซา และเขาก็เป็นโรคผิวหนังร้ายแรงชาวอย่างหิมะ

เอลีซาพบกับหิววาน

^๑ กลุ่มผู้พูดแทน พระเจ้ามาพูดกับเอลีซาว่า “ดูเถิด สถานที่ที่พวกเราใช้นัดพบกับท่านมันเล็กลงไปแล้วสำหรับพวกเรา ^๒พวกเราไปที่แม่น้ำจอร์แดนกันเถิด พวกเราทุกคนสามารถหาสามาคนละต้นและมาสร้างเป็นที่อยู่อาศัยกัน เพื่อเราจะได้อยู่ด้วยกันนั้น”

และเอลีซาพูดว่า “ไปเถิด”

^๓แล้วคนหนึ่งในหมู่พวกเขาพูดขึ้นมาว่า “ท่านจะไม่ไปกับพวกเรานี้หรือ” เอลีซาตอบว่า “ไปสิ”

^๔แล้วเขาก็ไปกับคนเหล่านั้น พวกเขาไปถึงแม่น้ำจอร์แดนและเริ่มตัดต้นไม้ลงหลาย

ต้น ^๕มีคนหนึ่งกำลังโค่นต้นไม้ลง หัวขวานของเขากระเด็นตกลงไปในน้ำ เขาร้องออกมาว่า “ແ່แล้ว นายท่าน นั้นเป็นขวานที่ของยิมคนอื่นมา”

^๖คนของพระเจ้า^๒คนนั้นถามเขาว่า “มันตกลงไปตรงไหน”

เมื่อเขาชี้ให้จุดที่มันตกลงไป เอลีซาก็ตัดไม้มากิ่งหนึ่งและโยนลงไปนั้น ทำให้หัวขวานเหล็กลอยขึ้นมา ^๗เขาพูดว่า “หยิบหัวขวานขึ้นมาสิ” แล้วชายคนนั้นก็เอื้อมมือไปหยิบมันขึ้นมา

กษัตริย์อาร์มกับเอลีซา

^๑ในเวลานั้นกษัตริย์ของชาวอาร์มกำลังทำสงครามอยู่กับอิสราเอล หลังจากที่กษัตริย์ของชาวอาร์มได้ปรึกษากับพวกผู้นำทหารของเขาแล้ว เขาพูดว่า “เราจะจัดตั้งค่ายของเราขึ้นที่ตรงนั้น”

^๒คนของพระเจ้าได้ส่งข่าวมาถึงกษัตริย์ของอิสราเอลว่า “ระวัง อย่าผ่านไปทางนั้น เพราะพวกอาร์มกำลังลงไปนั้น”

^๓กษัตริย์ของอิสราเอลจึงส่งข่าวไปเตือนคนของพระองค์ที่อยู่ตรงแถวนั้น ตามที่คนของพระเจ้าได้เตือนพระองค์มา เรื่องนี้เกิดขึ้นหลายครั้ง พวกเขาจึงระมัดระวังตัวมากขึ้นในที่เหล่านั้น

^๔สิ่งนี้ทำให้กษัตริย์ของอาร์มโกรธมาก เขาเรียกตัวพวกผู้นำทหารของเขาเข้ามา และถามพวกเขาว่า “บอกเราสิว่า มีใครในพวกเราที่ไปเข้าข้างกษัตริย์ของอิสราเอล”

^๕ผู้นำทหารคนหนึ่งตอบว่า “กษัตริย์เจ้านายของข้าพเจ้า ไม่มีใครไปทำอย่างนั้นหรอก แต่เอลีซาผู้พูดแทนพระเจ้าที่อยู่ในอิสราเอล เป็นผู้บอกกษัตริย์ของอิสราเอลถึงทุกสิ่งที่ท่านพูดไปในห้องนอนของท่าน”

^๖กษัตริย์จึงส่งไปว่า “ไปค้นหามารว่าคนผู้นี้อยู่ที่ไหน เราจะได้ส่งคนไปจับตัวเขามา”

แล้วก็มีการงานกลับมาว่า “เขาอยู่ในเมืองโดธาน”

^๗กษัตริย์จึงส่งกองทหารม้าและพวกรถรบพร้อมกับกองทัพที่แข็งแกร่งไปที่นั้น พวกเขาไปในเวลากลางคืนและไปล้อมเมือง

*๕:๒๒ **หนึ่งตะลันต์** หรือ ๓๔.๕ กิโลกรัม

†๕:๒๓ **สองตะลันต์** หรือ ๖๘ กิโลกรัม

‡๖:๖ **คนของพระเจ้า** อีกชื่อหนึ่งของผู้พูดแทนพระเจ้า ซึ่งหมายถึงเอลีซานั่นเอง

เอาไว้ ^{๑๔}เมื่อคนรับใช้ของเอลี ซาคนของพระเจ้าตื่นขึ้นมา และออกไปข้างนอกแต่เช้า ตูร์ มีกองทัพทหารม้ากองหนึ่งและพวก รดรบกำลังล้อมเมืองอยู่

คนใช้คนนั้นจึงถามว่า “ແ່แล้ว นายท่าน พวกเราจะทำยังไงดี”

^{๑๖}ผู้พูด แทนพระเจ้าคน นั้นตอบว่า “ไม่ต้องกลัว พวกที่อยู่ฝ่าย เรามีมากกว่าพวกที่อยู่ฝ่ายนั้นเสียอีก”

^{๑๗}เอลีซาอาธิษฐานว่า “ข้าแต่ พระยาห์เวห์ ได้โปรดเปิดตาของเขาเพื่อเขาจะได้เห็น”

แล้วพระ ยาห์เวห์ก็ได้เปิด ตาของคนรับ ใช้คน นั้น และเขาเห็นว่าเนิน เขาเหล่านั้นเต็มไป ด้วยทหารม้าและรถรบที่ลุกเป็นไฟอยู่รอบๆตัวเอลีซา

^{๑๘}เมื่อศัตรูตรงมาที่ตัวเอลี ซา เขาก็อธิษฐานกับพระ ยาห์เวห์ว่า “ช่วยโจมตีคนพวกนี้ให้ตาบอดด้วยเถิด”

พระองค์จึงโจมตีคนพวก นั้นให้ตาบอดตามที่เอลีซาขอ ^{๑๙}เอลีซาบอกกับพวกเขาว่า “ไม่ใช่ทางนี้ ไม่ใช่เมืองนี้ ตามเรามา เราจะนำพวก เจ้าไปหาคน นั้นที่พวก เจ้ากำลังตามหาอยู่” และเขาก็นำคนเหล่านั้นไปที่เมืองสะมาเรีย *

^{๒๐}หลังจากที่พวก เขาเข้าไปในเมืองแล้ว เอลีซาพูดว่า “ข้าแต่พระยาห์เวห์ ช่วยเปิดตาของคน เหล่านี้ด้วย เถิด เพื่อพวกเขาจะได้มองเห็น”

แล้วพระ ยาห์เวห์ก็เปิด ตาของพวก เขา และพวก เขาก็มองเห็นและพบว่าพวก เขาอยู่ในเมืองสะ มา เรีย ^{๒๑}เมื่อกษัตริย์ของอิสราเอลเห็นพวกเขา ก็ถามเอลีซาว่า “ท่านพ่อของเรา จะให้เราฆ่าพวกมันหรือเปล่า ฆ่าพวกมันเลยดีไหม”

^{๒๒}เอลีซาตอบว่า “อย่าเลย คนพวก นี้ที่ท่านจะฆ่ามัน ท่านจับมาได้ด้วยดาบหรือธนูของท่านเองหรือ ยัง ไง จัดหาอาหารและนำมาให้พวก เขากินและดื่มเถิด แล้วปล่อยให้พวกเขากลับไปหาเจ้านายของพวกเขา”

^{๒๓}กษัตริย์ของอิสราเอลจึงได้จัดเตรียมอาหารมื้อใหญ่ ให้กับคน เหล่า นั้น และหลังจากที่พวกเขา กินและดื่มเสร็จแล้ว กษัตริย์ก็ส่งคนเหล่านั้นกลับไป และพวกเขา ก็กลับไปหาเจ้านายของพวกเขา แล้วกอง โจรจากอารัมก็ไม่มาปล้นแผ่นดินของอิสราเอลอีก

สะมาเรียถูกโอบล้อม

^{๒๔}ต่อมาภายหลัง กษัตริย์เบนฮาดัดของชาวอารัมได้รวบรวมกองทัพทั้งหมดของเขา และเคลื่อน พลเข้ามาล้อมเมืองสะ มา เรีย ไว้ ^{๒๕}เกิดภาวะขาดแคลนอาหารขึ้นในเมือง พวกเขาล้อมเมืองอยู่นานมากจนกระทั่งแม้แต่หัวลาหัว หนึ่งยังขายกันเป็นเงินหนึ่งกิโกรัม † และซี่ของนก พิวราบศูนย์จุดสามลิตร ‡ ขายเป็นเงินประมาณหกสิบกกรัม ¶

^{๒๖}เมื่อกษัตริย์ของอิสราเอลเดินผ่านไปบนกำแพง หญิงคน หนึ่งมาร่ำ ร้องกับเขาว่า “โปรดช่วยข้าพเจ้าด้วยเถิด กษัตริย์เจ้านายของข้าพเจ้า”

^{๒๗}กษัตริย์ตอบว่า “ถ้าพระยาห์เวห์ไม่ช่วยเจ้าแล้ว เราเองจะช่วยได้ยังไง ลานนวดข้าวและบ่อ ย่ำอู๋นยังมีอะไรเหลืออยู่อีก หรือ” ^{๒๘}แล้วเขาถามนางว่า “เจ้ามีเรื่องเดือดร้อนอะไรหรือ”

นางตอบว่า “หญิงคน นี้บอกดิฉันว่า ‘มา ลูกชายของเจ้า เถิด พวกเราจะได้กินเขาในวันนี้ แล้วพรุ่ง นี้พวกเรา ก็จะกินลูกชายของดิฉัน’ ^{๒๙}พวกเรา ก็เลยต้มลูกชายของดิฉันกินกัน วันต่อมาดิฉันพูดกับนางว่า ‘เอาลูกชายของเจ้ามาสิ เราจะได้กินตัวเขา’ แต่นางได้ซ่อนลูกนางไว้”

^{๓๐}เมื่อกษัตริย์ได้ยินคำ พูดของหญิงคน นี้ เขาก็ฉีกเสื้อคลุมของเขา เมื่อเขาเดินต่อไปตามกำแพง ประชาชนต่างมองดูเขาและเห็นว่ากษัตริย์สวมเสื้อกระสอบไว้ข้างใน

^{๓๑}กษัตริย์พูดว่า “ถ้าหัวของเอลีซาถูกขายของซาฟท์ที่ย่อยบนป่าของเขาในวันนี้ ขอให้พระเจ้าลงโทษเราอย่างแสนสาหัส”

*๖:๑๕ เมืองสะมาเรีย เป็นเมืองหลวงของอิสราเอลซึ่งเป็นศัตรูกับชาวอารัม

†๖:๒๕ หนึ่งกิโกรัม หรือแปลตรงๆได้ว่า แปดสิบเซเชล

‡๖:๒๕ ศูนย์จุดสามลิตร หรือแปลตรงๆได้ว่า หนึ่งส่วนสี่คืบ

¶๖:๒๕ หกสิบกกรัม หรือแปลตรงๆได้ว่า ห้าเซเชล

^{๓๒} กษัตริย์ก็เลยส่งคนตามหาเอลีซา ตอนนั้นเอลีซาทำลึงนั่งอยู่ในบ้านของตัวเอง และพวกผู้ใหญ่ก็นั่งอยู่กับเขาด้วย แต่ก่อนที่คนๆ นั้นจะมาถึง เอลีซาพูดกับพวกผู้ใหญ่เหล่านั้นว่า “พวกท่านรู้หรือเปล่าว่า เจ้าฆาตกรคนนี้ได้ส่งคนมาตัดหัวของเรา ดูเอาไว้ เมื่อคนที่เขาส่งมานั้นมาถึง ให้ปิดประตูและขวางเขาไว้ เราได้ยื่นเสียงผีเท้าของเจ้า นายเขาตามหลังเข้ามา”

^{๓๓} ในขณะที่เขากำลังคุยอยู่กับผู้ใหญ่เหล่านั้น คนที่กษัตริย์ส่งมานั้น ก็มาถึง และกษัตริย์ก็พูดว่า “เหตุร้ายในครั้ง นี้มาจากพระยาห์เวห์ แล้วเราจะยังฝากความหวังไว้กับพระยาห์เวห์อีกทำไม”

๗ ^๑ เอลีซาตอบเขาไปว่า “ฟังคำพูดของพระยาห์เวห์ให้ดี พระองค์พูดว่า ‘พຽ່งนี้เวลานี้ ที่ประตูเมืองสะมาเรีย แบ่งหนึ่งถึง ๓ จะขายกันในราคาหนึ่งเซเชล † และข้าวบาร์เลย์สองถึงจะขายกันในราคาหนึ่งเซเชล”

^๒ เจ้าหน้าทีคนสนิทของกษัตริย์ ๓ พูดกับคนของพระเจ้าว่า “ต่อให้พระยาห์เวห์เปิดช่องฟ้าสวรรค์ สิ่งนี้ก็ไม่ได้เกิดขึ้นแน่”

เอลีซาตอบว่า “ท่านจะได้เห็นเรื่องนี้ด้วยตาของท่านเอง แต่ท่านจะไม่ได้กินมันหรอก”

พวกชาวอารัมหนีไป

^๓ ในขณะที่นั้นมีชายที่เป็นโรคผิวหนังร้ายแรงสี่ คนอยู่ที่ประตูทางเข้าเมือง พวกเขาคูยกันว่า “พวกเราจะนั่งรอความตายอยู่ที่นี้ทำไมกัน ^๔ ถ้าเข้าไปในเมืองสะมาเรีย พวกเขากำลังอดตายกันอยู่ พวกเราก็จะตายที่นั่น แต่ถ้าเรานั่งรออยู่ที่นี้ เราก็จะตายเหมือนกัน พวกเราไปที่ค่ายของพวกอารัมกันเถอะ ถ้าพวกเขาไว้ชีวิตพวกเรา เราก็จะรอด แต่ถ้าพวกเขาฆ่าเรา ก็ให้ตายไปเลยก็แล้วกัน”

^๕ ในตอนเย็นพวก เขาจึงลุก ขึ้นและไปที่ค่ายของชาวอารัม เมื่อพวกเขาไปถึงที่ริม

ค่าย ไม่เห็นคนอยู่ที่นั่นสักคนเดียว ^๖ เพราะพระยาห์เวห์ได้ทำให้พวกอารัมได้ยื่นเสียงของกองรถรบกองทหารม้าและกองทัพที่ยิ่งใหญ่ พวกเขาจึงพูดกันว่า “ดูสิ กษัตริย์ของอิสราเอลได้จ้างพวกกษัตริย์ของชาวฮิตไตต์ และชาวอียิปต์ มาโจมตีพวกเราแล้ว”

^๗ พวก เขาจึงลุกหลบ หนีไปในเย็นวัน นั้น และทิ้งเต็นท์ รวมทั้งม้าและลาของพวกเขามาไว้ พวกเขาทิ้งค่ายไว้อย่างนั้นและวิ่งหนีเอาตัวรอดไป

^๘ เมื่อคนที่ เป็นโรคผิวหนังร้ายแรงสี่คนนั้นมาถึงริมค่ายและเข้าไปในเต็นท์หลังหนึ่ง พวกเขาได้กินและดื่ม และเอาเงินและทองคำ รวมทั้งเสื้อผ้าหลายชุดออกมา และเอาของเหล่านี้ หนีไปซ่อน และกลับเข้าไปใหม่และเข้าไปในเต็นท์อีกหลังหนึ่ง ไปเอาสิ่งของมากมายออกมาและเอาไปซ่อนไว้

เหมือนเดิม ^๙ แล้วพวกเขาพูดกันว่า “พวกเราทำไม่ถูกนะ วันนี้เป็นวันแห่งชาวดี แต่พวกเรากลับเบียดเบียน ถ้าพวกเราคอยจนสว่าง พวกเราก็จะถูกทำโทษ พวกเรารีบไปรายงานเรื่องนี้ให้ในวังรู้กันเถอะ”

^{๑๐} พวก เขาจึงไปร้องเรียกหาคนเฝ้าประตูเมืองและบอกว่า “พวกเราได้เข้าไปในค่ายของพวกอารัม และไม่พบใครเลยสัก คนที่นั่น ไม่มีแม้แต่เสียงของคน มีเพียงเสียงผีเท้าของม้าและลา และเต็นท์ก็ถูกทิ้งอยู่ อย่างนั้น”

^{๑๑} คนเฝ้าประตูตะโกนบอกชาวดีและชาวนั้นก็เข้าไปถึงในวัง ^{๑๒} กษัตริย์จึงลุกขึ้นกลางดึกและพูดกับข้าราชการของเขาว่า “เราจะบอกให้พวกเจ้ารู้ว่า พวกอารัมจะทำอะไรกับพวกเรา พวกมันรู้ว่าพวกเรากำลังจะอดตาย พวกมันจึงแกล้งทำเป็นทิ้งค่ายไป แล้วไปแอบซ่อนอยู่ในทุ่งนา พวกมันคิดว่า ‘พวกมันจะต้องออกมาแน่ แล้วพวกเราจะจับพวกมันเป็นนงและบุกเข้าไปในเมือง”

^{๑๓} ข้าราชการคนหนึ่งของเขาตอบว่า “ให้บางคนเอาม้าห้าตัวที่ยังเหลืออยู่ในเมืองไป เพราะยัง ใจอีกไม่นานม้าพวก นี้ก็ต้องตาย

*๖:๓๓ คนที่กษัตริย์ส่งมานั้น หรืออาจจะแปลได้อีกอย่างหนึ่งว่า “กษัตริย์”

†๗:๑ ถึง ตามตัวอักษรคือหนึ่งซ็อก้าท์

‡๗:๑ หนึ่งเซเชล คือเงินประมาณ ๑๑.๕ กรัม

๗:๒ คนสนิทของกษัตริย์ หรือแปลตรงๆได้ว่า “คนที่กษัตริย์ยื่นพิงแขนเขาอยู่”

อยู่ดี เช่นเดียวกับกับชาวอิสราเอลทั้งหมดที่ยังคงเหลืออยู่ที่ นี้ ให้ส่งคนพวก นี้ไปดูสิว่าเกิดอะไรขึ้น”

๑๔ พวก เขาจึงเลือกธรรมาสองคนพร้อมกับม้า และกษัตร์ยก็ส่งพวก เขาไปติดตามดูกองทัพของพวกอูรัม เขาได้ส่งคนขับว่า “ไปดูสิว่าเกิดอะไรขึ้น”

๑๕ พวก เขาได้ติดตามกองทัพของพวกอูรัมไปไกลถึงแม่น้ำจอร์แดน และพวกเขาพบว่าตามถนน นั้นเกลื่อนกลาดไปด้วยเสื้อผ้าและอุปกรณ์ของพวกอูรัมที่ยืนทิ้งไว้จากการหลบหนีอย่างเร่งรีบ พวกที่ถูกส่งไปกลุ่มนั้น จึงกลับมารายงานกับกษัตร์ย

๑๖ แล้วประชาชนต่างก็รู้ กันออกไปและไปรับเอาข้าวของจากค่ายของพวกอูรัม ดังนั้น แแบ่งหนึ่งถึงซึ่งขายกันในราคาเพียงหนึ่งเซ เชลและข้าวบาร์เลย์สองถึงก็ขายเพียงหนึ่งเซเชลเหมือนที่พระยาห์เวห์ได้พูดไว้

๑๗ ขณะ นั้นกษัตร์ยได้ตั้งเจ้า หน้าทีคนสนิทของกษัตร์ยคน นั้น ให้ไปเฝ้าดูแลความเรียบร้อยที่ประตูเมือง แต่เขาถูกฝูง ชนเหยียบย่ำจนตายอยู่ที่ประตูเมือง ตามที่เอลีซาคนของพระเจ้าได้บอกกับเขา ไว้ ตอนที่ กษัตร์ยลงมาหาเอลีซาที่บ้าน ๑๘ และสิ่งที่เอลีซาคนของพระเจ้าได้บอกกับกษัตร์ยไว้ ก็เกิดขึ้นจริงตาม นั้นที่ว่า “พรุ่ง นี้ เวลานี้ ที่ประตูเมืองสะ มา เรียบ แแบ่งหนึ่งถึงจะขายกันในราคาหนึ่งเซ เชล และข้าวบาร์เลย์สองถึงจะขายกันในราคาหนึ่งเซ เชล” ๑๙ เจ้าหน้าทีคน นั้นเคยพูดกับเอลีซา คนของพระเจ้าว่า “ต่อให้ พระ ยาห์เวห์เปิดช่องสวรรค์ สิ่ง นี้ก็ไม่เกิดขึ้นแน่” เอลีซาตอบเขาไปว่า “ท่านจะได้เห็นมันด้วยตาของท่านเอง แต่ท่านจะไม่ได้กิน มัน” ๒๐ และมันก็เกิด ขึ้นกับเขา จริง เพราะเขาถูกฝูง ชนเหยียบ ย่ำจนตายอยู่ที่ประตูเมืองนั่นเอง

กษัตร์ยกับผู้หญิงชาวชูเนม

๑ ในเวลา นั้นเอ ลี ซาพูดกับหญิงชาว ชูเนมที่เขาได้ทำให้ลูกชายของนางฟื้นคืนชีพขึ้น มา ว่า “ให้ท่านกับครอบครัวของ ท่านย้ายไปอยู่ที่อื่นที่ท่านจะสามารถเลี้ยงชีพอยู่ได้ เพราะพระ ยาห์เวห์ได้สั่งให้

เกิดความอดอยากขึ้นในแผ่นดิน นี้ มันจะยาวนานถึงเจ็ดปี”

๒ หญิงคนนั้นทำตามทีคนของพระเจ้าบอกนางและครอบครัวของนางได้ย้ายออกจากเมืองและไปอยู่ในดิน แดนของชาวฟี ลิสเตียเป็นเวลาเจ็ด ปี ๓ และเมื่อครบเจ็ด ปี นางก็กลับมาจากดินแดนของชาวฟีลิสเตีย และนางได้ไปพบกับกษัตร์ยเพื่อขอบ้าน และที่ดินของนางคืน

๔ กษัตร์ยกำลังคุยอยู่กับเก หะ ซิคนรับ ใช้น้องคนของพระเจ้าว่า “ช่วยเล่าให้เราฟังหน่อย ถึงเรื่องยิ่งใหญ่ต่างๆที่เอ ลี ซาเคยทำไป”

๕ ในขณะทีเก หะ ซิคนรับเล่า ให้กษัตร์ยฟังว่า เอ ลี ซาทำให้คนที่ตายไปแล้วฟื้นคืนชีพขึ้นมาได้อย่างไร หญิงคนที่เอ ลี ซาได้ทำให้ลูกชายของนางฟื้นขึ้น ก็ได้เข้ามาหากษัตร์ย นางมาขอบ้านและที่ดินของนางคืนจาก กษัตร์ย เกหะซิคนรับว่า “กษัตร์ยเจ้านายของข้าพเจ้า หญิงคน นี้แหละ ทีเอ ลี ซาได้ทำให้ลูกชายของนางฟื้นขึ้นมา”

๖ กษัตร์ยถามหญิงคน นั้นว่านางต้องการอะไร และนางได้บอกกับเขาไป

กษัตร์ยจึงมอบ หมายเรื่องของนางให้เจ้าหน้าทีคนหนึ่งจัดการ กษัตร์ยส่งเขาว่า “คืนทุก สิ่งทุก อย่างทีเคยเป็นของนางให้กับนางรวม ทั้งราย ได้จากที่ดินของนางนับตั้งแต่วันทีนางออกจากประเทศนี้ไปจนถึงวันนี้”

เบนฮาตต์ถูกฆ่าตาย

๗ เอลีซาไปที่เมืองดามัสกัส ตอนที่กษัตร์ยเบนฮาตต์ของชาวอูรัมกำลังไม่สบาย เมื่อมีคนมาบอกกษัตร์ยว่า “คนของพระเจ้ามาถึงที่นี่แล้ว”

๘ กษัตร์ยจึงพูดกับฮา ซา เอลว่า “ให้ท่านนำของ ขวัญไปพบกับคนของพระเจ้าคน นั้น และให้เขากล่าวพระ ยาห์เวห์ว่า เราจะหายป่วยในครั้งนีหรือไม”

๙ ฮาซาเอลไปพบเอลีซา และเอาของขวัญทีดีทีสุดหลาย อย่างในดามัสกัส บรรทุกเต็มหลัง อูฐสี่ สิบตัว เขาได้เข้าไปยืนอยู่ต่อหน้าเอลีซาและพูดว่า “กษัตร์ยเบนฮาตต์ของอูรัมลูกชายของท่านส่งรามาถามท่านว่า ‘เราจะหายป่วยหรือไม่’”

* ๘:๑ ฟื้นคืนชีพขึ้นมา เรื่องนี้ดูได้จาก บทที่ ๔:๘-๓๗

๑๐ เอลีซาตอบว่า “ให้ไปบอกเขาว่า ‘ท่านจะหายป่วยแน่’ แต่พระยาห์เวห์ได้เปิดเผยให้เราทราบว่าจริงอยู่แล้วเขาจะตาย”

๑๑ เอ ลี ซา จ้องมองฮา ซา เอล ด้วยสายตาเขม็งไม่ขยับเขยื้อนอยู่นานจนกระทั่งฮา ซา เอล เริ่มรู้สึกอึดอัด แล้วคนของพระเจ้าก็เริ่มร้องไห้บอกมา ๑๒ ฮา ซา เอลถามเขาว่า “เจ้านายของเราสั่งให้ทำอะไร” เขาตอบว่า “ก็เพราะเรารู้ว่าท่านจะเป็นอันตรายกับชาวอิสราเอลทั้งหลายอย่างไรบ้าง นะ ลี ท่านจะเผาป้อมปราการทุกแห่ง ท่านจะฆ่าคนหนุ่มของพวก เขา ด้วยดาบ ท่านจะฟาดเด็ก เล็ก ลงบนพื้นเป็นชิ้นๆ และจะแหวกท้องหญิงที่มีครรภ์”

๑๓ ฮา ซา เอล พูดว่า “ผู้รับ ใช้ของท่านที่เป็นเพียงหมาตัวหนึ่งจะทำร้ายพวก ท่านถึงขนาดนั้นได้อย่างไรกัน”

เอลีซาตอบไปว่า “พระยาห์เวห์ได้แสดงให้เราเห็นว่าท่านจะได้เป็นกษัตริย์ของชาวอารัม”

๑๔ แล้วฮา ซา เอล ก็จากเอ ลี ซา และกลับไปหาเจ้านายของเขา เมื่อเบนฮาดัดถามเขาว่า “เอลีซาได้พูดอะไรกับเจ้าบ้าง”

ฮา ซา เอล ตอบเขาไปว่า “เขาบอกกับข้าพเจ้าว่าท่านจะหายป่วยอย่างแน่นอน”

๑๕ แต่ในวันต่อมา ฮา ซา เอล เอาผ้าห่มๆ ชูหน้าจนเปียกชุ่มและเอามันไปโปะไว้บนหน้าของกษัตริย์จนกระทั่งเขาขาดใจตาย แล้วฮา ซา เอล ก็ขึ้นเป็นกษัตริย์ต่อจากเบนฮาดัด

เยโฮรัมปกครองยูดาห์

(๒ พศด. ๒๑:๑-๒๐)

๑๖ เย โฮ รัม ลูกชายของเย โฮ ซา ฟัท ขึ้นเป็นกษัตริย์ของยูดาห์ ตรงกับปีที่ห้าที่โยรัมเป็นกษัตริย์ของอิสราเอล โยรัมเป็นลูกชายของอาหับ *๑๗ ตอนที่เย โฮ รัม ขึ้นเป็นกษัตริย์นั้น เขามีอายุสามสิบสองปี และเขาคครองราชย์อยู่แปดปีในเมืองเยรูซาเล็ม ๑๘ เย โฮ รัม เดินตามรอยของกษัตริย์อิสราเอลองค์ก่อนๆ เขาใช้ชีวิตเหมือนกับที่ครอบครัวของอา หับ เคย

ทำ ไว้ เพราะเขาแต่งงานกับลูกสาวของอาหับ เขาได้ทำชั่วในสายตาของพระ ยาห์เวห์ ๑๙ อย่างไรก็ตาม เพราะพระยาห์เวห์เห็นแก่ดาวิดผู้รับใช้พระองค์ พระองค์จึงไม่ทำลายยูดาห์ พระองค์เคยสัญญาว่าจะรักษาตะเกียงไว้ดวงหนึ่งสำหรับดา วิด และลูก หลานของเขาตลอดไป

๒๐ ในยุคของเยโฮรัม ชาวเอโดมได้กบฏต่อยูดาห์และตั้งกษัตริย์ของตัวเองขึ้น

๒๑ เย โฮ รัม ทัพกับกองทัพพรตบของเขาจึงยกไปที่ศา อีร์ ชาวเอ โดม เข้ ล้อมเขาและล้อมพวก ผู้ บังคับบัญชาพรตบทั้ง หลายของเขา ไว้ แต่เขาถูก ชินและตีฝ่าออกมาได้ในตอนกลาง ค่ำ แต่กองทัพของเขาหนีกลับบ้านไป ๒๒ พวกเอ โดม จึงได้กบฏ และแยกตัวออกจากยูดาห์จนถึงทุกวันนี้

และในช่วงเดียวกันนั้น พวกลิบนาห์ก็ได้กบฏ แยกตัวออกจากยูดาห์ด้วย

๒๓ เหตุการณ์ต่างๆ ในยุคสมัยของเย โฮ รัม และทุกอย่างที่เขาได้ทำไป ได้จด บันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งยูดาห์

๒๔ เย โฮ รัม ล่วง ลับ ไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขาและถูก ผังอยู่กับพวก เขาในเมืองของดาวิด และอา หัส ยาห์ ลูกชายของเขาก็ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

อาหัสยาห์ปกครองยูดาห์

(๒ พศด. ๒๒:๑-๖)

๒๕ อา หัส ยาห์ ลูกชายของเย โฮ รัม ขึ้นเป็นกษัตริย์ของยูดาห์ ตรงกับปีที่สิบสองที่โยรัมเป็นกษัตริย์ของอิสราเอล โยรัมเป็นลูกชายของอาหับ ๒๖ ตอนที่อาหัสยาห์ขึ้นเป็นกษัตริย์นั้น เขามีอายุยี่สิบสองปี และเขาคครองราชย์อยู่หนึ่งปีในเมืองเยรูซาเล็ม แม่ของเขาชื่อว่านางอาราเลียห์ เป็นหลานสาวของกษัตริย์อมรีแห่งอิสราเอล ๒๗ อาหัสยาห์เดินตามรอยของครอบครัวอาหับ และได้ทำชั่วในสายตาของพระ ยาห์เวห์ เหมือนกับที่

* ๘:๑๖ ฉบับแปลกรีกโบราณเขียนไว้แค่นี้ ฉบับฮีบรูที่นิยมใช้กันเพิ่มคำว่า ในขณะที่เยโฮซาฟัทยังเป็นกษัตริย์ของยูดาห์ (อย่างนี้หมายถึงทั้งพ่อกับลูกชายครอบครองยูดาห์ในเวลาเดียวกัน)

† ๘:๒๑ เยโฮรัม หรือ “โยรัม” ในภาษาฮีบรู

ครอบครัวของอาหับเคยทำไว้ เพราะเขาได้แต่งงานกับครอบครัวของอาหับ

^{๒๘}อาหับ ยาร์ร่วมกับโยรัม ลูกชายของอาหับ ออกไปสู้รบกับกษัตริย์ฮาซาเอลของชาวอาร์ม ที่ราโมท-กิเลอาด ชาวอาร์มทำให้โยรัมได้รับบาดเจ็บ ^{๒๙}กษัตริย์โยรัมจึงกลับไปที่ยิสเรเอล เพื่อรักษาบาดแผลที่ชาวอาร์มได้ทำร้ายเขาไว้ที่ราโมท-กิเลอาดตอนที่เขาสู้รบกับกษัตริย์ฮาซาเอลของชาวอาร์ม

อาหับ ยาร์กษัตริย์ของยูดาห์ ลูกชายของเยโฮรัมได้ไปที่ยิสเรเอลเพื่อเยี่ยมเยียนกษัตริย์โยรัมลูกชายของอาหับที่บาดเจ็บอยู่

การแต่งตั้งเยชูเป็นกษัตริย์

๙ ^๑เอลีชาผู้พูดแทนพระเจ้าได้เรียกชายคนหนึ่งมาจากกลุ่มของผู้พูดแทนพระเจ้าและพูดกับเขาว่า “เอาเสื้อคลุมของท่านเสียบเข้าไปในเข็มขัด เอาน้ำมันขวดนี้ไปกับท่านและไปที่ราโมท-กิเลอาด ^๒เมื่อท่านไปถึงที่นั่น ให้มองหาเยชู ลูกชายของเยโฮซาฟัทที่เป็นลูกชายของนิมซี ให้ไปพบเขาแยกตัวเขาออกมาจากเพื่อนฝูง และพาเขาเข้าไปในห้องด้านใน ^๓เอาขวดน้ำมันนี้ออกมา เทน้ำมันลงบนหัวของเขาและประกาศว่า ‘พระยาห์เวห์พูดว่า “เราขอแต่งตั้งให้เจ้าเป็นกษัตริย์เหนืออิสราเอล” แล้วรีบเปิดประตูวังหนีไป อย่าได้เถลไถล”

^๔ชายหนุ่มผู้พูดแทนพระเจ้าคนนั้น จึงไปที่ราโมท-กิเลอาด ^๕เมื่อเขามารถึง เขาได้พบกับพวกผู้นำกองทัพกำลังนั่งอยู่ด้วยกันที่นั่น เขาพูดว่า “ท่านแม่ทัพ เรามีสาวมาให้กับท่าน”

เยชูถามว่า “แม่ทัพคนไหนละ”

เขาตอบว่า “ท่านแม่ทัพ ท่านเองนั่นแหละครับ”

^๖เยชูจึงลุกขึ้นและเข้าไปในบ้าน แล้วคนหนุ่มนั้นก็เทน้ำมันลงบนหัวของเยชูและประกาศว่า “พระยาห์เวห์ พระเจ้าของอิสราเอลพูดว่า ‘เราขอแต่งตั้งให้เจ้าเป็นกษัตริย์เหนืออิสราเอลประชากรของพระยาห์เวห์’ ^๗เจ้าต้องทำลายครอบครัวของอาหับเจ้า นายของเจ้าเสีย เราจะได้แก้แค้นแทนเลือดของพวกเขา ผู้พูดแทนพระเจ้าที่เป็นผู้รับใช้เรา และเลือดของพวกเขาผู้รับใช้พระยาห์เวห์ทุกคนที่ไหลนองด้วยน้ำมือของนาง

เยเซเบล “ครอบครัวทั้งหมดของอาหับจะถูกทำลายล้าง เราจะตัดพวกผู้ชายของอาหับทุกคนออกไปจากอิสราเอลไม่ว่าจะเป็นทาสหรือไม่ใช้ทาสก็ตาม ^๘เราจะทำให้ครอบครัวของอาหับเป็นเหมือนครอบครัวเยโรโบอัม ลูกชายของเนบัท และเป็นเหมือนครอบครัวของบาอาซา ลูกชายของอาหับ ยาร์ ^{๑๐}ส่วนเยเซเบล พวกหมาจะมารุมกินศพของนางบนพื้นดินที่เมืองยิสเรเอลและจะไม่มีใครฝังศพให้นาง”

พูดจบแล้วเขาก็เปิดประตูวังหนีไป

^{๑๑}เมื่อเยชูออกมาที่ผู้นำกองทัพของกษัตริย์ พวกนั้นถามเขาว่า “มีเรื่องอะไรหรือเปล่า ทำไมคนบ้าคนนั้นจึงได้มาขอพบท่าน” เยชูตอบว่า “ท่านก็รู้อยู่แล้วว่าเขาคือคนยังงี่ ขอบพูดเรื่องไร้สาระ”

^{๑๒}พวกเขาพูดว่า “ไม่จริงหรอก บอกพวกเรามาเถิด” เยชูจึงพูดว่า “เขาพูดกับเราว่า ‘พระยาห์เวห์พูดว่า เราขอแต่งตั้งให้เจ้าเป็นกษัตริย์เหนืออิสราเอล’”

^{๑๓}พวกเขารีบเอาเสื้อคลุมของพวกเขา มาปลงต่อ หน้าเยชูบนชั้นบันไดที่ว่างเปล่าอยู่ แล้วพวกเขา ก็เป่าแตรขึ้นและตะโกนว่า “เยชูคือกษัตริย์”

เยชูไปยิสเรเอล

^{๑๔}เยชูลูกชายของเยโฮซาฟัทที่เป็นลูกชายของนิมซี จึงได้รวบรวมผู้คนขึ้นกับภูตโยรัม (ขณะนั้น โยรัมและอิสราเอลทั้งหมดกำลังต่อสู้ป้องกันราโมท-กิเลอาด จากกษัตริย์ฮาซาเอลของอาร์ม ^{๑๕}แต่กษัตริย์โยรัมได้กลับมายังยิสเรเอลเพื่อรักษาตัวจากบาดแผลที่พวกอาร์มได้ทำร้ายเขาไว้จากการรบกับกษัตริย์ฮาซาเอลของอาร์ม)

เยชูพูดว่า “ถ้าพวกท่านเห็นด้วยกับสิ่งที่เราทำ อย่าให้ใครหลบออกไปจากเมืองเพื่อไปบอกข่าวในยิสเรเอลได้”

^{๑๖}แล้วเยชูก็ขึ้นรถรบของเขาและขับมันไปที่ยิสเรเอล เพราะโยรัมกำลังพักผ่อนอยู่ที่นั่นพอดี ในเวลานั้นกษัตริย์อาหับ ยาร์ของยูดาห์ได้ลงไปเยี่ยมเยียนกษัตริย์โยรัม

^{๑๗}เมื่อคนเฝ้ายามที่ยืนอยู่บนหอคอยในยิสเรเอลเห็นกองทัพของเยชูกำลังใกล้เข้ามา เขาร้องออกมาว่า “เราเห็นกองทัพจำนวนหนึ่งกำลังใกล้เข้ามา”

กษัตริย์โย รัมจึงออกคำสั่งไปว่า “เตรียมทหารม้าไว้คนหนึ่ง ส่งเขาไปพบคนเหล่านั้น และถามว่า ‘พวกท่านมาอย่างสันติหรือไม่?’”

^{๑๘}ทหารม้าคน นั้นขี่ม้าออกไปพบกับเยชู และพูดว่า “กษัตริย์ส่งให้มาถามว่า ‘พวกท่านมาอย่างสันติหรือไม่?’”

เยชูตอบไปว่า “ท่านต้องการสันติไปทำอะไร มาติดตามเราเถิด”

คนสังเกตการณ์มารายงานว่า “คนส่งข่าวไปถึงพวกเขาแล้ว แต่ไม่ได้กลับออกมา”

^{๑๙}กษัตริย์จึงส่งทหารม้าคนที่สองออกไปอีก เมื่อเขาเข้าไปหาคนเหล่านั้น เขาก็พูดว่า “กษัตริย์ส่งให้มาถามว่า ‘ท่านมาอย่างสันติหรือไม่?’”

เยชูตอบไปว่า “ท่านต้องการสันติไปทำอะไร มาติดตามเราเถิด”

^{๒๐}คนสังเกตการณ์กลับมารายงานว่า “คนส่งข่าวไปถึงคนพวก นั้น แล้ว แต่เขาก็ไม่ได้กลับออกมาเหมือนกัน คน ขั้บรถ รบน นั้นเหมือนกับเยชู ลูกชายของนิม ซี เขาขั้บเหมือนกับคนป่า”

^{๒๑}โย รัมออกคำสั่งไปว่า “เตรียมรถรบให้เรา”

และเมื่อรถรบมาถึง กษัตริย์โย รัมของอิสราเอลและกษัตริย์อา หัศ ยาห์ของยู ดาห์ก็ได้ขั้บมันออกไป ทั้ง สองคนต่างก็ขั้บรถรบของตัวเองไป เพื่อไปพบกับเยชู พวกเขาพบเยชูบนที่ดินผืนหนึ่งที่เป็นของนาโบทชาวอิสราเอล

^{๒๒}เมื่อโย รัมเห็นเยชูก็ถามขึ้นว่า “เยชู ท่านมาอย่างสันติหรือเปล่า”

เยชูตอบว่า “จะมีสันติได้อย่างไร ในเมื่อบรรดารูปเคารพและเวทมนตร์คาถา T เหล่า นั้นของแม่ท่าน ยังมีอยู่อย่างเคลื่อนไหว”

^{๒๓}โย รัมหันรถกลับและหนีไป เขาร้องบอกกับอาหัชยาห์ว่า “อาหัชยาห์ มันทรยศพวกเรา”

^{๒๔}แล้วเยชูก็ไถ่กันธนูสุด แรง เกิดของเขา ยิ่งไปถูกโย รัมตรงระหว่างไหล่ †ลูก ธนูปัก

ทะลุหัวใจของโย รัม และเขาก็ล้มลงอยู่ในรถรบของเขา

^{๒๕}เยชูได้พูดกับบิวด คาร์ที่เป็นเจ้า หน้า ที่ ประจํารถรบของโย รัมว่า “เอาตัวเขาขึ้นมา และโยนเขาไว้ในที่นาของนา โบทชาวอิสราเอล จําได้ไหมว่า เรากันท่านเคยขั้บรถรบร่วม กันตาม หลังอา หั้บพ่อของโย รัมเมื่อครั้งที่พระ ยาห์เวห์ท่านายเกี่ยว กับเขาไว้ว่า ^{๒๖}‘พระยาห์เวห์ประกาศว่า เมื่อวานนี้ เราได้เห็นเลือดของนา โบทและเลือดของบรรดาลูกชายของเขา และพระ ยาห์เวห์ ประกาศอีกว่า เราจะทำให้เจ้าต้องขุดใช้มันบนที่ดินที่เป็นของเขา’ ฉะนั้นในตอน นี้ เอาตัวเขาขึ้นมาและโยนเขาไปบนที่ดินผืนนั้น ตามคำพูดของพระยาห์เวห์”

^{๒๗}เมื่อกษัตริย์อา หัศ ยาห์ของยู ดาห์ได้เห็นสิ่งที่เกิด ขึ้นแล้ว ก็หลบหนีไปบนถนนที่ไปสู่เบธฮัก กาน เยชูไล่ตามเขาไปและตะโกนว่า “ฆ่ามันด้วย”

พวกเขาทำให้กษัตริย์อาหัชยาห์ได้รับบาดเจ็บอยู่บนรถรบของเขาในระหว่างทางที่ จะขึ้นไปเมืองกูร์ซึ่งอยู่ใกล้กับเมืองอิบ เลอัม แต่เขาได้หนีไปถึงเม กิด โดและตายที่นั่น ^{๒๘}บรรดาคคนรับใช้ของเขาได้ใช้รถรบบรรทุกศพของเขาไปถึงเมืองเยรูซาเล็มและฝังเขาไว้กับบรรพบุรุษของเขาที่หลุมฝังศพของเขาในเมืองของดาวิด

^{๒๙}(อา หัศ ยาห์ขึ้นเป็นกษัตริย์ของยู ดาห์ ตรงกับปีที่สิบ เอ็ดที่โย รัมลูกชายของอา หั้บ เป็นกษัตริย์ของอิสราเอล)

ความตายที่นากั้วของเยเซเบล

^{๓๐}แล้วเยชูก็ไปที่เมืองอิสราเอล เมื่อเยเซเบลได้ยินเรื่องนี้เข้า นางใช้เครื่องสำอางแต่งที่ตาของนาง และทำผมใหม่และมองออกไปที่หน้าต่างบานหนึ่ง ^{๓๑}เมื่อเยชูเข้ามาที่ประตู นางถามว่า “คิมรี †เจ้ามาอย่างสันติหรือ เจ้าฆาตกรผู้ฆ่าเจ้านายของตัวเอง”

*๙:๑๙ **สันติ** เป็นวิธีการทักทายเหมือน “สวัสดี”

†๙:๒๒ **เวทมนตร์คาถา** การใช้เวทมนตร์หรือพลังอำนาจของซาตานเพื่อจะทำในสิ่งชั่วร้าย

‡๙:๒๔ **ระหว่างไหล่** หรือที่หลังของเขา

†๙:๓๑ **คิมรี** คิมรีคือผู้ชายคนที่ได้ฆ่าเอลาห์และครอบครัวของบาอาซาในอิสราเอลเมื่อหลายปีก่อน ดูใน ๑ พงศกษัตริย์ ๑๖:๘-๑๒

^{๓๒}เยสุมองขึ้นไปทีหน้าต่างบาน นั้น และ ร้องออกมาว่า “ใครอยู่ฝ่ายเรา ใครบ้าง” มีชั้นที่อยู่สอง สาม คนมองลงมาที่ เขา ^{๓๓}เยสุจึงพูดว่า “โยนตัวนางลงมาสิ” พวกเขาจึงโยนนางลงมา เลือดของนาง บางส่วนกระเด็นไปติดกำแพงและติดตัว ม้าบางตัวที่เหยียบ ย่ำลงบนตัวนาง ^{๓๔}เยสุ เข้าไปในบ้าน ไปกินและดื่ม เขาพูดว่า “ดูแลหญิงที่ถูกสาปแช่งคนนั้น และฝั่งนางไว้ เพราะอย่างไรเสียนางก็เป็นลูกสาวของ กษัตริย์”

^{๓๕}แต่เมื่อพวกเขาออกไปเพื่อที่จะฝัง ศพ นาง พวกเขาก็ไม่พบชิ้นส่วนใดของนางเลย นอกจากหัวกะโหลก เท้าและมือทั้งสองข้าง ของนาง ^{๓๖}พวกเขากลับมาบอกเยสุ เยสุจึง บอกไปว่า “พระยาห์เวห์ได้พูดผ่านทางเอลิ ยาห์ชาวเมืองทิซ บีผู้รับ ใช้พระองค์ว่า บน ที่ดินในเมืองยิสเรเอล หมาหลายตัวจะมา รุมกินเนื้อของเยเซเบล ^{๓๗}ศพของเยเซเบล จะกระจัดกระจายไปเหมือนขี้ ทั่วทั่วทุ่งใน เขตแดนยิสเรเอล เพื่อจะได้ไม่มีใครบอกได้ ว่า ‘นี่คือเยเซเบล’”

การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์กษัตริย์อาหับ

๑๐ ^๑มีลูกชายของอา หับอยู่เจ็ด สิบ คนในเมืองสะมาเรีย เยสุจึงเขียน จดหมายหลายฉบับส่งไปเมืองสะมาเรีย ไปถึงพวกผู้นำของเมืองยิสเรเอล ไปถึงพวก ผู้ใหญ่และพวกผู้ดูแลลูกๆของอาหับ เยสุพูด ว่า ^๒“เนื่องจากว่าพวก ลูกชายของเจ้า นาย ท่านยังอยู่กับท่าน และท่านก็ยังมีพวกธรรบ และพวก ม้า มีเมืองที่เป็นป้อมปราการ มี พวกอาวุธ ทัพที่ที่จดหมายฉบับนี้ถึงมือท่าน ^๓ให้เลือกลูกชายคนที่ดีที่สุดและที่เหมาะสม ที่สุดในบรรดาลูกชายทั้งหมดของเจ้า นาย ท่าน และให้เขาขึ้นนั่งบนบัลลังก์ของพ่อของ เขา และให้ต่อสู้อุปกรณ์ครอกรวของเจ้า นาย ท่านสิ”

^๔แต่พวกเขากลัวสุดขีดและพูดกันว่า “ดูสิ ขนาดกษัตริย์สององค์ยังไม่สามารถต่อ ต้าน เขาได้เลย แล้วพวกเราจะไปหยุดเขาได้ยัง ไง”

^๕ดังนั้น ผู้ดูแลวัง ผู้ว่าการเมือง บรรดา ผู้ใหญ่ทั้ง หลายและผู้ดูแลลูกๆของอา หับจึง ได้ส่งคนไปบอกเยสุว่า “พวกข้าพเจ้าคือผู้รับ ใช้ของท่านและพวกข้าพเจ้าจะทำทุก สิ่งทุกอย่างตามที่ท่านพูด พวกข้าพเจ้าจะไม่แต่ง ตั้งใครเป็นกษัตริย์ทั้ง สิ้น ท่านเห็นว่าจะไรดี ก็ทำเถิด”

^๖แล้วเยสุก็เขียนจดหมายฉบับที่สองถึง พวกเขาว่า “ถ้าพวกท่านอยู่ฝ่ายเรา และเชื่อ ฟังเรา วันพรุ่งนี้ เวลานั้น ให้เอาหัว ของพวก ลูกชายเจ้านายท่านมาให้กับเราในเมืองยิสเร เอล”

ในเวลานั้น พวกเจ้าชายทั้งเจ็ดสิบองค์ได้ อยู่กับพวก ผู้นำของเมืองที่มีหน้าที่ดูแลพวก เขาอยู่ ^๗เมื่อจดหมายฉบับนี้มาถึง คนเหล่านี้ ก็จับตัวพวกเจ้า ชายเหล่านี้ นำมาฆ่า ทั้งหมด ทั้งเจ็ด สิบองค์ พวก เขาเอาหัวของเจ้า ชาย เหล่า นั้นใส่ไว้ในตะกร้าและส่งไปให้กับเยสุ ในเมืองยิสเรเอล ^๘เมื่อคนส่งข่าวมาถึง เขา ได้บอกกับเยสุว่า “พวก เขาได้นำหัวของเจ้า ชายเหล่านั้นมาแล้ว”

เยสุจึงสั่งไปว่า “เอาหัวเหล่านั้นกองไว้เป็น สองกองที่ทางเข้าประตูเมืองจนกว่าจะเช้า”

^๙เช้าวันต่อมา เยสุได้ออกไปข้างนอก เขา ไปยืนอยู่ต่อหน้าประชาชนทั้งหมดและพูดว่า “พวก เจ้าไร้ความ ผิด เป็นเราเองที่ได้กบฏ ต่อเจ้านายของเราและฆ่าเขาเสีย แต่ใครละ ที่ฆ่าคนเหล่านี้ ^{๑๐}รู้ไว้เถิดว่า คำพูดทุก คำ ที่พระยาห์เวห์ได้พูดต่อท่านครอกรวของอา หับนั้น จะต้องเป็นจริงทุกคำ พระยาห์เวห์ได้ ทำในสิ่งที่พระองค์ได้พูด ไว้ผ่านทางเอลิยาห์ ผู้รับใช้พระองค์”

^{๑๑}เยสุก็ เลยฆ่าทุก คนในครอกรวของอา หับที่ยังเหลือ อยู่ในเมืองยิสเร เอลจนหมด รวม ทั้งพวก ผู้นำของเขา รวมทั้งเพื่อนสนิท และพวกนักบวชของเขา ไม่เหลือใครสักคน เลย

^{๑๒}แล้วเยสุก็ออกเดินทางไปที่เมืองสะมาเรีย ถึงที่เบธเอ เขตซึ่งเป็นค่ายของพวกคน เลียง แกะ ^{๑๓}เขาพบกับญาติๆของกษัตริย์อา หับ ยาห์แห่งยูดาห์ และได้ถามพวกเขาว่า “พวกเจ้าเป็นใครกัน”

* ๑๐:๖ หัว หรืออาจะแปลได้ว่า “พวกหัวหน้า” แต่คนในเมืองเข้าใจว่าเป็น “หัว” จึงตัดหัว มาให้

พวกเขาตอบว่า “พวกเราเป็นญาติของ อา หัส ยาร์ และพวกเราได้ลงมาที่นี่เพื่อ เยี่ยมเยียนครอบครัวของกษัตริย์และ ครอบครัวของแม่กษัตริย์”

^{๑๔}เยชูสั่งว่า “จับพวกมันทั้งเป็น” พวกเขา จึงได้จับ ตัวคุณเหล่านี้ ไม้ไผ่และนำตัวไปฆ่าที่ ข้างบ่อเก็บ น้ำของเบธเอเซต รวมทั้งหมดสิ ลิบสองคน เขาไม่ไว้ชีวิตสักคนเลย

เยชูพบกับเยโฮนาตบ

^{๑๕}หลังจากที่เยชูออกจากที่นั่น เขาได้พบ กับเยโฮนาตบลูกชายของเรคาบซึ่งกำลังมา หาเขา เยชูทักทายเยโฮนาตบ และพูด ว่า “เจ้าเป็นเพื่อนที่ชื่อตรงต่อเรา เหมือนกับ ที่เราชื่อตรงต่อเจ้าหรือเปล่า” *

เยโฮนาตบตอบว่า “ชื่อตรงสิ”

เยชูพูดอีกว่า “ถ้าเป็นอย่างนั้น ให้เราจับ มือสัญญากัน”

เยโฮนาตบจึงยื่นมือให้ แล้วเยชูก็ให้เขาขึ้น มานบนรถรบ

^{๑๖}เยชูพูดว่า “ไปกับเราและไปดูความ ร้อนรนของเราก็มีต่อพระยาห์เวห์เกิด”

แล้วเขาก็พาเยโฮนาตบไปกับรถรบของ เขา ด้วย ^{๑๗}เมื่อเยชูมาถึงเมืองสะมาเรีย เขาได้ฆ่าทุก คนในครอบครัวของอาหับที่ยัง เหลืออยู่ จนหมดเกลี้ยง ตามคำพูดของพระ ยาห์เวห์ที่ได้พูดไว้กับเอลิยาห์

เยชูฆ่าคนที่มีมลทินพระบาอัล

^{๑๘}แล้วเยชูเรียกประชาชนทั้งหมดมารวม ตัวกันและพูดกับพวกเขาว่า “อาหับรับใช้ พระบาอัลแต่เพียงเล็กน้อย แต่เยชูจะรับ ใช้พระบาอัลให้มากกว่านั้นอีก ^{๑๙}ตอนนี้ เรียก ตัวพวกผู้พูดแทนพระบาอัลทั้งหมด รวมทั้ง ผู้มีมลทินและนักบวชของพระบาอัลทั้งหมด มา ดูให้ต้อยต่ำให้ขาดใครแม้แต่คนเดียว เพราะเรากำลังจะถวายเครื่องบูชาที่ยิ่ง ใหญ่ ให้กับพระบาอัล ใครที่ไม่มาร่วมงานจะต้อง ตาย”

แต่เยชูกำลังหลอกพวก เขาเพื่อที่จะได้ ทำลายพวกที่บูชาพระบาอัลให้หมด ^{๒๐}เยชู สั่งว่า “ให้จัดประชุมอันศักดิ์สิทธิ์ให้กับ

พระบาอัล” พวกเขายังได้ประกาศออกไป ^{๒๑}แล้วเยชูก็ประกาศไปทั่วอิสราเอล และ พวกที่บูชาพระบาอัลทั้งหมดก็มา ไม่ขาดใคร เลยแม้แต่คนเดียว พวกเขาได้ชุมนุมกันอยู่ใน นิเวหาร ของพระบาอัลจนกระทั่งวิหารมีคน เต็มไปหมดทุกด้าน

^{๒๒}เยชูก็พูดกับคนดูแลเรื่องเสื้อผ้าว่า “หา เสื้อมาให้กับผู้ที่บูชาพระบาอัลทั้งหมด” เขาก็เอาชุดเหล่านั้นออกมาให้พวกนั้น

^{๒๓}แล้วเยชูและเยโฮนาตบลูกชายของ เรคาบ เข้าไปในวิหารของพระบาอัล เยชู พูดกับพวกที่บูชาพระบาอัลว่า “ดูให้ดี ให้ แน่ใจว่าไม่มีพวกที่มีมลทินพระยาห์เวห์อยู่ ท่ามกลางพวกเจ้า ให้เหลือแต่คนที่บูชาพระ บาอัลเท่านั้น” ^{๒๔}พวก เขาก็เข้าไปถวาย เครื่องสัตวบูชาและเครื่องเผาบูชา

ขณะที่เยชูได้จัดคนไว้แปด สิบลคนให้อยู่ ด้านนอกพร้อมกับสั่งพวกเขาไว้ว่า “ถ้าพวก เจ้าคน หนึ่งคนใดปล่อยให้ใครในพวก นั้นที่ เราได้มอบไว้ในมือของพวกเจ้าแล้ว หลบหนี ไปได้ พวกเจ้าจะต้องชดใช้ด้วยชีวิตของตัวเอง”

^{๒๕}ทันทีที่เยชูถวายเครื่องเผาบูชาเสร็จ ลั่น ลง เขาก็ได้สั่งพวกทหารรักษาพระองค์และ พวกผู้นำทหารว่า “เข้าไปฆ่าพวกมันให้หมด อย่าให้มีใครเล็ดรอดไปได้”

ดังนั้นพวก เขาก็เอาดาบฆ่า ฟันคนเหล่านี้น เหล่าทหารรักษาพระองค์และพวกผู้นำ ทหารได้โยน ศพออกมาทิ้งข้างนอก แล้วก็ เข้าไปในห้องด้านใน ของวิหารพระบาอัล แห่งนั้น ^{๒๖}พวก เขาเอาแท่งหินศักดิ์สิทธิ์ ออกจากวิหารของพระบาอัลและเผามัน ทิ้ง ^{๒๗}นอกจากได้ทุบแท่งหินศักดิ์สิทธิ์ของ พระบาอัลจนแตกละเอียดแล้ว พวกเขาก็กิน ทำลายวิหารของพระบาอัลอีกด้วย และใช้ สุสานที่นั่นเป็นส้วมสาธารณะมาจนถึงทุกวันนี้

^{๒๘}แล้วเยชูก็ได้ทำลายพวกที่บูชาพระบา อัลในอิสราเอลจนหมด ^{๒๙}ถึงอย่างนั้นก็ตาม เขาก็ไม่ได้หนีหายไปจากบาปต่างๆที่เยโรโบอัมลูกชายของเนบัทเคยทำไว้ ซึ่งทำให้ อิสราเอลพลอยทำบาปไปด้วย คือเยชูไม่ได้

* ๑๐:๑๕ เจ้าเป็นเพื่อน ... หรือเปล่า แปลตรงๆได้ว่า “จิตใจของเจ้าชื่อตรงกับเรา เหมือนกับที่จิตใจของเรามีต่อเจ้าหรือเปล่า”

† ๑๐:๒๕ ห้องด้านใน ตามตัวอักษรคือ “เมืองแห่งวิหารของพระบาอัล”

ทำลายรูป บั้นลูกวัวทองคำที่อยู่ในเบธ เอล และदान

พระยาห์เวห์อวยพรเยชู

^{๓๐}พระยาห์เวห์พูดกับเยชูว่า “เจ้าได้ทำสิ่งที่ถูก ต้องในสายตาของเราจนสำเร็จ และได้ทำให้ครอบครัวของอา หีบเป็นเหมือนนกที่เราได้คิดไว้ เพราะอย่าง นั้น ลูกหลานของเจ้าจะได้นั่งอยู่บนบัลลังก์ของอิสราเอลจนถึงสี่ชั่วคน”

^{๓๑}แต่เยชูไม่ระมัดระวังที่จะทำตามกฎของพระ ยาห์เวห์พระเจ้าของอิสราเอลไว้ ด้วยสิ้น ใจของเขา เขาไม่ยอมหันเหไปจากบาปของเย โร โบ อัม ซึ่งทำให้อิสราเอลพลอยทำบาปไปด้วย

สาซาเอลเอาหะอิสราเอลใต้

^{๓๒}ในสมัย นั้น พระ ยาห์เวห์เริ่มตัดส่วนต่างๆของอิสราเอล ออก กษัตริย์ฮา ซา เอลของอา รัมได้เอาหะชาวอิสราเอลตามพรหมแดนของพวกเขา ^{๓๓}ตั้งแต่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำจอร์แดน ดิน แดนทั้งหมดของกิเลอาด รวมทั้งดินแดนที่เป็นของเผ่า กาด เผ่ารูเบนและเผ่ามันสเสห์ และเขามิซัย ตั้งแต่อาโรเออร์ที่อยู่ติดกับลำธารอารโนนไปจนถึงกิเลอาดและบาซาน

ความตายของเยชู

^{๓๔}เหตุการณ์อื่นๆในยุคสมัยของเยชู ทุกสิ่งทุกอย่างที่เขาได้ทำไปและความสำเร็จต่างๆของเขา ได้จัดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งอิสราเอล

^{๓๕}แล้วเยชูก็ตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขา และถูกฝังอยู่ในเมืองสะมาเรีย และเยโฮอาหาสลูกชายของเขา ก็ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบ ต่อจากเขา ^{๓๖}เยชูปกครองอิสราเอลอยู่ในเมืองสะมาเรียเป็นเวลาสี่สิบแปดปี

นางอาธาเลียห์ฆ่าพวกลูกๆของกษัตริย์

(๒ พศต. ๒๒:๑๐-๑๒)

^๑เมื่อนางอาธาเลียห์ซึ่งเป็นแม่ของ

๑ ๑ อา หัส ยาห์เห็นว่าลูกชายของ นาง

ตาย แล้ว นางได้ลงมือฆ่าครอบครัวของกษัตริย์อาหัสยาห์ทั้งหมด

^๒แต่เยโฮเซบาคีเป็นลูกสาวของกษัตริย์เยโฮรัม และเป็นน้อง สาวของอา หัส ยาห์ได้แอบพาโย อาชูลูกชายของอา หัส ยาห์ไปจากพวกเจ้าชายทั้งหลายที่กำลังจะถูกฆ่า นางได้เอาตัวโยอาชและพี่เลี้ยงของเขาไปไว้ในห้องนอนห้อง หนึ่งเพื่อหลบซ่อนตัวจากนางอาธาเลียห์ โยอาชก็เลยไม่ได้ถูกฆ่าไปด้วย

^๓โยอาชยังคงหลบซ่อน ตัวกับพี่เลี้ยงของเขาอยู่ใน วิหาร ของพระ ยาห์เวห์เป็นเวลาถึงหกปีในช่วงที่นางอาธาเลียห์ปกครองแผ่นดินนั้น

เยโฮยาดาเจิมโยอาชเป็นกษัตริย์

(๒ พศต. ๒๓:๑-๒๑)

^๔ในปีที่เจ็ด นักบวชเย โฮ ยาดาเรียกพวกผู้นำทหารของชาวคารี ^๕และทหารรักษาพระองค์มา และสั่งให้พวกเขาไปที่วิหารของพระ ยาห์เวห์ เขาได้ทำข้อ ตกลงกับคนเหล่านั้น และให้พวกเขาसानที่วิหารของพระ ยาห์เวห์ แล้วเขาถึงเอาโย อาชที่เป็นลูกชายของกษัตริย์ออกมา

^๕เยโฮยาดาส่งคนเหล่านั้นว่า “นี่คือสิ่งที่พวกท่านจะต้องทำ หนึ่ง ในสามของพวกท่าน ที่ต้องมาอยู่เวรในวันหยุดทางศาสนา จะต้องไปเฝ้า ดุวังของกษัตริย์ ^๖อีกหนึ่งในสามต้องเฝ้า ดูอยู่ที่ประตูสุร และอีกหนึ่งในสามที่เหลือไปอยู่ที่ประตูที่อยู่ด้าน หลังทหารรักษาพระองค์ อย่างนี้พวกท่านก็จะเฝ้าดูแลวังจากทุกด้าน ^๗ส่วนพวกท่านสองกลุ่มที่ไม่ต้องอยู่เวรในวัน หยุด ทาง ศาสนา จะต้องมาคอย เฝ้าวิหารของพระ ยาห์เวห์และปกป้องกษัตริย์ ^๘พวกท่านจะต้องล้อม รอบกษัตริย์ไว้ ให้แต่ละคนถืออาวุธพร้อม มือ ใครก็ตามที่เข้ามาใกล้กษัตริย์ต้องถูกฆ่า ให้อยู่กับกษัตริย์ไม่ว่าเขาจะไปที่ไหนก็ตาม”

^๙พวกผู้นำเหล่าทัพได้ทำตามที่ยะโฮยาดานักบวชได้สั่งไว้ แต่ละ คนได้นำทหารของเขามา ทั้งที่อยู่เวรในวันหยุดทางศาสนา และคนที่ไม่ต้องอยู่เวร พวก เขาได้พากันมาหานักบวชเย โฮ ยาดา ^{๑๐}แล้วเขาก็ได้แจก

* ๑๑:๒ เยโฮรัม หรือ “โยรัม” ในภาษาฮีบรู

† ๑๑:๕ ชาวคารี หรือ “ชาวเคเรธ” เป็นทหารพิเศษที่จ้างมาเพื่อรับใช้กษัตริย์

พวกหอกและโล่ให้กับพวกผู้นำเหล่าทัพ นั้นมันเป็นหอกและโล่ของกษัตริย์ดาวิดที่เก็บอยู่ในวิหารของพระยาห์เวห์นั่นเอง ^{๑๑}เหล่าทหารรักษาพระองค์ทุก คนถืออาวุธพร้อมมือ ประจำ ที่ของตนรอบๆวิหาร จากด้านใต้จดด้านเหนือ พวกเขายืนอยู่รอบแท่นบูชาและวิหาร รวมทั้งยืนอยู่รอบตัวกษัตริย์ด้วย ^{๑๒}เยโฮยาดาได้พาโยอาชที่เป็นลูกชายกษัตริย์ออกมาและสวมมงกุฎให้กับเขา และได้มอบสำเนาข้อตกลง ที่พระเจ้าได้ทำกับคนของพระองค์ให้กับเขา พวกเขาได้เจิมโยอาชขึ้นเป็นกษัตริย์และพวกเขา ก็จับมือให้ร้องว่า “กษัตริย์จึงเจริญ”

^{๑๓}เมื่อนางอาธา ลียาห์ได้ยินเสียงอีกที่กที่เหล่าทหารรักษาพระองค์และประชาชน ตะโกน นางออกมาหาประชาชนที่วิหารของพระยาห์เวห์ ^{๑๔}นางมองไปและเห็นกษัตริย์ยืนอยู่ข้างเสาตามประเพณี มีพวกผู้นำเหล่าทัพและคนเป่าแตรอยู่ที่ด้านข้างของกษัตริย์และประชาชนทั้งหมดในแผ่นดินต่างก็รำเรยยินดีและเป่าเขาสัตว์กัน นางอาธา ลียาห์ก็ฉีกเสื้อผ้าของนางและร้องตะโกนว่า “กบฏกบฏ”

^{๑๕}นักบวชเยโฮยาดาสั่งพวกผู้นำเหล่าทัพที่ได้ตั้งให้ดูแลกองทัพว่า “นางนางออกมาจากท่ามกลางกองทหาร และฆ่าทุกคนที่ติดตามนาง” เพราะนักบวชพูดว่า “อย่าฆ่านางภายในวิหารของพระยาห์เวห์แห่งนี้”

^{๑๖}พวกเขาจับตัวนางไว้ได้ ในขณะที่นางกำลังจะเข้าไปในวังทางประตูม้า และนางก็ถูกฆ่าตายที่นั่น

^{๑๗}แล้วเยโฮยาดาก็ได้ทำข้อตกลงระหว่างพระยาห์เวห์กับกษัตริย์และประชาชน ว่าพวกเขาจะเป็นประชาชนของพระยาห์เวห์ เขายังได้ทำข้อตกลงระหว่างกษัตริย์กับประชาชนอีกด้วย

^{๑๘}ประชาชนทั้งหมดในแผ่นดิน นั้นได้ไปที่วิหารของพระบาอัลและร้อมันทีงไป พวกเขาทูบพวกแท่นบูชาและรูปเคารพทั้งหมดจนแตกเป็นชิ้นๆและฆ่ามัทธานที่เป็นนักบวชของพระบาอัลที่หน้าแท่นบูชาเหล่านั้น

แล้วนักบวชเยโฮยาดา ก็ให้ทหาร ยามอยู่เฝ้าที่วิหารของพระยาห์เวห์ ^{๑๙}เขากับพวกผู้นำเหล่าทัพ คนคาวี และทหารรักษาพระองค์ รวมทั้งประชาชนทั้งหมดของแผ่นดิน ได้พากษัตริย์ลงมาจากวิหารของพระยาห์เวห์ และเข้าไปในวัง ผ่านทางประตูสำหรับทหารรักษาพระองค์ แล้วกษัตริย์ก็ขึ้นไปนั่งบนบัลลังก์ ^{๒๐}และประชาชนทั้งหมดบนแผ่นดิน นั้นต่างก็เฉลิมฉลองรื่นเริงกัน และบ้านเมืองก็สงบสุข เพราะนางอาธา ลียาห์ถูกฆ่าด้วยดาบแล้วภายในวัง ^{๒๑}โยอาชมีอายุเจ็ดปีเมื่อเขาขึ้นครองราชย์

โยอาชเริ่มปกครอง

(๒ พศต. ๒๔:๑-๑๖)

๑๒ ^๑โยอาชขึ้นครองราชย์ ตรงกับปีที่เจ็ดที่เยชูเป็นกษัตริย์ของอิสราเอล โยอาชครองราชย์อยู่ในเมืองเยรูซาเล็มเป็นเวลาสี่สิบปี แม่ของเขาชื่อคิปียาห์ นางมาจากเมืองเบเออร์เซบา ^๒โยอาชทำในสิ่งที่ถูกต้องในสายตาของพระยาห์เวห์ตลอดชีวิตของเขา เขาทำตามที่นักบวชเยโฮยาดาได้สั่งสอนเขาไว้ ^๓แต่สถานนมัสการต่างๆก็ยังไม่ได้ถูกรื้อทิ้ง ประชาชนยังคงไปถวายเครื่องสัตวบูชาและเผาเครื่องหอมที่นั่นเหมือนเดิม

โยอาชสั่งให้ซ่อมแซมวิหาร

(๒ พศต. ๒๔:๑-๑๔)

^๔โยอาชพูดกับพวกนักบวชว่า “เงินทั้งหมดที่คนเอาเข้ามาในวิหารของพระยาห์เวห์ เพื่อถวายเป็นของขวัญศักดิ์สิทธิ์ เช่น เงินที่กำหนดให้จ่ายตามรายบุคคล เงินที่ได้มาจากการเก็บเงินที่คนเอามาถวายด้วยความสมัครใจให้กับวิหารแห่งนี้ ^๕ให้นักบวชแต่ละคนรับเงินเหล่านี้มาจากคนที่พวกเขาให้บริการนั้น และให้ใช้เงินเหล่านั้นในการซ่อมแซมจุดต่างๆในวิหารที่พวกเขาเห็นว่าเสียหาย”

^๖แต่จนถึงปีที่ยี่สิบสามของกษัตริย์โยอาช พวกนักบวชก็ยังไม่ได้ซ่อมแซมวิหาร

*๑๑:๑๒ ข้อตกลง เป็นข้อตกลงระหว่างกษัตริย์กับพระเจ้า น่าจะหมายถึงสัญญาที่กษัตริย์ได้เคยทำไว้ว่าจะรับใช้พระเจ้า ดูบทที่ ๑๗ และ ๑ ซามูเอล ๑๐:๒๕

นั้น ๗ กษัตริย์โย อาชจึงได้เรียกตัวนักบวชเยโฮ ยาดาและนักบวชคนอื่นๆเข้ามาและถามพวกเขาว่า “ทำไมพวกท่านถึงยังไม่ได้ซ่อมแซมวิหาร พวกท่านหยุดรับเงินจากคนที่พวกท่านให้บริการได้แล้ว ให้มอบเงินนั้นให้กับคนอื่นซ่อมแซมวิหารได้แล้ว”

“พวกนักบวชต่างเห็นด้วยที่จะไม่เก็บเงินจากประชาชน อีก และตัดสินใจที่จะไม่ซ่อมแซมวิหารเองด้วย ๘ นักบวชเยโฮยาดาเอาหีบใส่เงินใบหนึ่งเจาะรูไว้บนฝาของ มันแล้วนำไปวางไว้ที่ด้านข้างทางขวาของแท่นบูชา หีบนั้นอยู่ใกล้ประตูทางเข้าวิหารของพระยาห์เวห์ นักบวชบางคนก็เฝ้าอยู่ที่ประตูทางเข้า ได้เอาเงินที่คนเอามาถวายให้กับพระยาห์เวห์ ใส่ไว้ในหีบใบนั้น

๑๐ เมื่อไพร่ก็ตามที่พวกเขาเห็นว่าไม่มีเงินอยู่ในหีบใบนั้นมากแล้ว เลขของกษัตริย์และนักบวชชั้นสูงสุด ก็จะมานับเงินนั้นในวิหารของพระยาห์เวห์และใส่ไว้ในถุงหลายใบ ๑๑ เมื่อมีจำนวนเงินมากแล้ว พวกเขาก็เอาเงินนั้นไปให้กับผู้ควบคุมงานในวิหารแห่งนั้น พวกเขาก็จะได้เอาเงินนี้ไปจ่ายให้กับคนงานที่ทำงานอยู่ในวิหารของพระยาห์เวห์ เช่น ช่างไม้ ช่างก่อสร้าง ๑๒ ช่างอิฐ และคนตัดหิน พวกเขาเอาเงินนั้นไปซื้อไม้และหินที่ตัด แต่งแล้วมาเพื่อใช้ในการซ่อมแซมวิหารของพระยาห์เวห์ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นๆที่จำเป็นในการซ่อมแซมวิหาร

๑๓ เงินที่ได้มานี้ นักบวชไม่สามารถนำไปใช้ในการทำอ่างเงิน กรรไกรตัดไม้ ตะเกียง ขามสำหรับประพรม แตรเขาสัตว์ หรือข้าวของเครื่องใช้ที่ทำขึ้นจากทองคำหรือเงินสำหรับวิหารของพระยาห์เวห์ ๑๔ แต่เขาจ่ายเงินนั้นสำหรับพวกคนงานที่ต้องใช้เงินในการซ่อมแซมวิหาร ๑๕ พวกที่ให้เงินนี้ ไม่ได้ขอให้คนงานทำบัญชีค่าใช้จ่าย เพราะพวกคนงานเหล่านี้ล้วนไว้ใจได้

๑๖ เงินที่ได้จากเครื่องบูชาธำระล้างและเครื่องบูชาตอบแทน ไม่ได้เอามาเก็บไว้ในวิหารเพราะมันเป็นของพวกนักบวช

โยอาชยอมสละของมีค่าให้ฮาซาเอล

๑๗ ในเวลานั้น กษัตริย์ฮาซาเอลของอารัมได้ขึ้นมาโจมตีเมืองกัทและยึดเมืองไว้ได้ แล้วเขาก็ตั้งใจที่จะขึ้นมาโจมตีเมืองเยรูซาเล็ม

๑๘ แต่กษัตริย์โยอาช ของยูดาห์ได้เอาของทั้งหมดที่บรรพบุรุษของเขาคือเยโฮชาฟัท เยโฮรัมและอาหัสยาห์ ที่เคยเป็นกษัตริย์ของยูดาห์ ได้อุทิศให้กับพระยาห์เวห์ รวมทั้งของที่ตัวท่านเองได้อุทิศไว้ด้วย ตลอดจนถึงทองคำทั้งหมดที่อยู่ในคลังของพระยาห์เวห์และในวังของกษัตริย์ด้วย เขาเอาของมีค่าทั้งหมดนี้ส่งไปให้กับกษัตริย์ฮาซาเอลของชาวอารัม แล้วฮาซาเอลก็ได้ถอยทัพไปจากเมืองเยรูซาเล็ม

โยอาชตาย

(๒ พศต. ๒๔:๒๓-๒๗)

๑๙ ส่วนเหตุการณ์อื่นๆในสมัยของโยอาช และสิ่งที่เขาได้ทำไปทั้งหมด ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งยูดาห์

๒๐ พวกข้าราชการของโยอาช ได้รวมหัวกันวางแผนกบฏและฆ่าเขาที่เบธมิลโล บนทางที่จะลงไปสิลลา ๒๑ พวกข้าราชการที่ได้ฆ่าเขาก็คือโยซาคาร์ลูกชายของซิเมอัทและเยโฮชาบาคลูกชายของไซเมอร์

เขาตายและถูกฝังไว้กับบรรพบุรุษของเขาในเมืองของดาวิด และอามาซียาห์ที่เป็นลูกชายของเขาก็ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

เยโฮอาหาสปกครองอิสราเอล

๑ เยโฮอาหาสลูกชายของเยชูซัน ๑๓ เป็นกษัตริย์ของอิสราเอลในเมืองสะมาเรีย ตรงกับปีที่ยัสสิบสาม ที่กษัตริย์โยอาชปกครองยูดาห์ โยอาชเป็นลูกชายของอาหัสยาห์ เยโฮอาหาสครองราชย์อยู่ยัสสิบเจ็ดปี

๒ เยโฮอาหาสทำความชั่วในสายตาของพระยาห์เวห์ เขาทำบาปตามเยโรโบอัมลูกชายของเนบัท ซึ่งทำให้อิสราเอลพลอย

* ๑๒:๙ ทางเข้า หรือแปลตรงๆได้ “ธรณีประตู”

† ๑๒:๑๘ โยอาช หรือ “เยโฮอาช” ซึ่งเป็นชื่อเต็มของโยอาช

ทำบาปไปด้วย เยโฮอาหาสไม่ยอมหันไปจากบาปเหล่านั้น ^๓ ดังนั้น ความโกรธของพระยาห์เวห์จึงลุกเป็นไฟขึ้นต่อ อิสราเอล และพระองค์ทำให้พวกเขาต้องตกอยู่ใต้อำนาจของกษัตริย์ฮาซาเอลของชาวอารัมและของเบนฮาดัดลูกชายของเขาอยู่เรื่อย ๆ

พระยาห์เวห์เมตตาชาวอิสราเอล

^๔ แล้วเยโฮอาหาสก็อ่อนวอนให้พระยาห์เวห์ช่วย และพระยาห์เวห์ฟังเขา เพราะพระองค์เห็นแล้วว่ากษัตริย์ของชาวอารัมได้กดขี่ข่มเหงอิสราเอลอย่างรุนแรง

^๕ พระยาห์เวห์ได้ส่งคนหนึ่งมาช่วยเหลืออิสราเอล แล้วอิสราเอลก็หลุดพ้นจากอำนาจของอารัม แล้วชาวอิสราเอลก็ได้อาศัยอยู่ในบ้านเมืองของพวกเขาอย่างเดิม

^๖ แต่อย่างไรก็ตาม ชาวอิสราเอลก็ยังไม่ได้เลิกทำตามพวกบาปต่างๆของครอบครัวเยโรโบอัม ซึ่งทำให้อิสราเอลพลอยทำบาปไปด้วย พวกอิสราเอลยังดำเนินในบาปนั้น และพวกเขาก็ยังเก็บเสาศักดิ์สิทธิ์ของพระนางอาเซราห์ไว้ในเมืองสะมาเรียเหมือนเดิม

^๗ ในกองทัพของเยโฮอาหาสไม่มีอะไรหลงเหลืออยู่เลย นอกจากทหารม้าห้าสิบคน ทรนสิบคนและทหารเดินเท้าหนึ่งหมื่นคน เพราะกษัตริย์ของอารัมได้ทำลายพวกเขาไปอย่างกับแกลบที่ลอยไปตามลมตอนผัด ร่อนข้าว

^๘ ส่วนเหตุการณ์อื่นๆในสมัยของเยโฮอาหาส สิ่งที่เขาได้ทำไปทั้งหมดและความสำเร็จของเขา ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งอิสราเอล

^๙ แล้วเยโฮอาหาสก็ตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขาและถูกฝังอยู่ในเมืองสะมาเรีย และเยโฮอาชลูกชายของเขาก็ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

เยโฮอาชปกครองอิสราเอล

^{๑๐} เยโฮอาชลูกชายของเยโฮอาหาสขึ้นเป็นกษัตริย์ของอิสราเอลในเมืองสะมาเรีย ตรงกับปีที่สามสิบเจ็ดที่กษัตริย์โยอาชปกครองยูดาห์ และเขาคครองราชย์อยู่สิบหกปี ^{๑๑} เยโฮอาชได้ทำความชั่วในสายตาของพระยาห์เวห์

และไม่ยอมหันออกจากบาปทั้งสิ้นที่เยโรโบอัมลูกชายของเนบัททำ ซึ่งทำให้อิสราเอลพลอยทำบาปไปด้วย เยโฮอาชยังคงใช้ชีวิตอยู่ในบาปเหล่านั้น ^{๑๒} ส่วนเหตุการณ์อื่นๆในยุคสมัยของเยโฮอาช ทุกอย่างที่เขาได้ทำไป และความสำเร็จของเขา รวมทั้งสงครามระหว่างเขากับกษัตริย์อามัชยาห์ของยูดาห์นั้น ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งอิสราเอล ^{๑๓} แล้วเยโฮอาชก็ได้ตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขาและเยโรโบอัมก็ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา ศพของเยโฮอาชถูกฝังอยู่ในเมืองสะมาเรียกับพวกกษัตริย์แห่งอิสราเอล

เอลีชาตาย

^{๑๔} เมื่อเอลีชาล้มป่วยไม่สบาย จนทำให้เขาตายในที่สุด กษัตริย์เยโฮอาชของอิสราเอลได้ลงไปเยี่ยมเยียนเขาและกษัตริย์ก็ร้องให้ต่อหน้าเขา กษัตริย์ได้รำร้องไปว่า “ท่านพ่อท่านพ่อ ท่านเป็นพวกรถรบและพวกทหารม้าของอิสราเอล” *

^{๑๕} เอลีชาพูดว่า “ขอคืนธนูหนึ่งคันกับลูกธนูจำนวนหนึ่งสิ”

และเขาก็ทำตาม ^{๑๖} เอลีชาพูดกับกษัตริย์ของอิสราเอลว่า “จับคันธนูไว้ในมือของท่าน” เมื่อกษัตริย์ได้จับมันไว้แล้ว เอลีชาก็เอามือของเขาค้างทั้งสองข้างของกษัตริย์ไว้ ^{๑๗} เอลีชาพูดอีกว่า “เปิดหน้าต่างทางทิศตะวันออก” เขาก็ทำตามนั้น แล้วเอลีชาก็พูดว่า “ยิง”

และเขาก็ยิงลูกธนูออกไป เอลีชาก็ได้ประกาศออกมาว่า “นี่จะเป็นลูกธนูแห่งชัยชนะของพระยาห์เวห์ ลูกธนูแห่งชัยชนะเหนือพวกอารัม ท่านจะทำลายชาวอารัมได้อย่างราบคาบที่อาเฟก”

^{๑๘} แล้วเอลีชาก็พูดว่า “หยิบลูกธนูพวกนั้นมา” แล้วกษัตริย์ได้หยิบลูกธนูเหล่านั้นมา เอลีชาบอกกับเขาว่า “ดีลงไปทีพื้นสิ”

เขาดีลงไปทีพื้นสามครั้งแล้วหยุด ^{๑๙} เอลีชาคนของพระเจ้าโกรธกษัตริย์ และพูดว่า “ท่านควรจะดีห้าหรือหกครั้ง แล้วท่านจะได้ชัยชนะเหนือพวกอารัมและได้ทำลายพวก

* ๑๓:๑๕ ท่านเป็น ... อิสราเอล หรืออาจจะแปลได้อีกอย่างหนึ่งว่า “พวกรถรบและพวกทหารม้าของอิสราเอลจะมารีบท่านแล้ว”

นั้นจนหมด แต่ตอนนี้ ท่านจะชนะพวกเขาได้แค่สามครั้งเท่านั้น”

กระดุกเอลีซาทำให้คนพิน

^{๒๐}เอลีซาตายและถูกฝังไว้ ปกติแล้วกองโจรชาวโม อับชอบมาปล้นชาวอิสราเอลในช่วงฤดูใบไม้ผลิ ^{๒๑}มีอยู่ครั้งหนึ่ง ในขณะที่ชาวอิสราเอลกำลังฝัง ศพชายคนหนึ่งอยู่ในที่นั้น พวกเขาก็ได้เห็นกองโจรมา พวกเขาจึงโยน ศพของชายคน นั้นลงไปในกลุ่มศพของเอลีซา เมื่อศพนั้นไปโดนกระดุกของเอลีซาเข้า ชายคนนั้นก็กลับมีชีวิตขึ้น และยืนขึ้นมา

เยโฮอาสยึดเมืองคินจากเบนฮาดัด

^{๒๒}ในสมัยของกษัตริย์เยโฮอาหาส กษัตริย์ฮา ซา เอลของชาวอา รัมได้กดขี่ข่มเหงอิสราเอลตลอด เวลา ^{๒๓}แต่พระ ยาร์เวห์มีเมตตากรุณาต่ออิสราเอลและสงสารพวกเขาที่พระองค์ห่วงใยพวกเขาก็เป็นเพราะข้อตกลงที่พระองค์ได้ทำไว้กับอับ ราฮัม อิสอัค และยาโคบ จนกระทั่งวันนั้น พระองค์ก็ยังไม่ทำลายพวก เขาหรือล้มล้างพวก เขาให้หมดไปจากหน้าของพระองค์

^{๒๔}กษัตริย์ฮา ซา เอลของชาวอา รัมตายไป และเบนฮาดัดลูกชายของเขาขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจาก เขา ^{๒๕}เมืองต่างๆของอิสราเอลที่ฮา ซา เอลพ่อของเบน ฮาดัดยึดไปตอนสมัยของเยโฮอาหาส ตอนนีเยโฮอาสลูกชายเยโฮอาหาสได้ยึดคินมาจากเบนฮาดัดลูกชายของฮา ซา เอล เย โฮอาสชนะเบนฮาดัดสาม ครั้ง และได้ยึดเอาเมืองต่างๆของอิสราเอลคืนมาได้

อามาซียาห์ปกครองยูดาห์

(๒ พศด. ๒๕:๑-๒๖:๒)

๑๔ ^๑อามา ซียาห์ลูกชายของกษัตริย์โย อาชของยู ดาห์ ขึ้นเป็นกษัตริย์ปกครองยูดาห์ ตรงกับปีที่สองของเยโฮอาชเป็นกษัตริย์ปกครองอิสราเอล เยโฮอาชเป็นลูกชายของเยโฮอาหาส ^๒อามาซียาห์มีอายุยี่สิบห้าปี ตอนที่เขากขึ้นเป็นกษัตริย์และเขาได้ครอง ราชย์อยู่ในเมืองเยรูซาเล็มเป็นเวลา

ยี่สิบห้าปี แม่ของเขามิชื่อว่ายเยโฮอัคตินนางมาจากเมืองเยรูซาเล็ม “อามาซียาห์ได้ทำสิ่งที่ถูก ต้องในสายตาของพระ ยาร์เวห์ แต่ไม่เหมือนกับที่ตาม วิถีบรรพบุรุษของเขา เคยทำไว้ เขาทำตามตัวอย่างของโย อาชผู้เป็นพ่อของเขาทุกอย่าง “แต่สถานนมัสการต่างๆก็ยังไม่ ได้ถูกรื้อทิ้ง ประชาชนก็ยัง คงถวายเครื่องสัตว บูชาและเผาเครื่องหอมที่นั่นเหมือนเดิม

^๔หลังจากที่อามา ซียาห์ได้ทำให้แผ่นดินมั่นคงเป็นปึก แผ่น แล้ว เขาได้สั่งมาพวกข้าราชการที่เคยฝากษัตริย์ผู้ เป็น พ่อ ของเขา ^๖แต่เขาไม่ได้มาพวกลูกชายของคนเหล่านั้น ตามสิ่งที่เขียนไว้ในหนังสือบัญญัติของโมเสส ที่พระ ยาร์เวห์สั่งไว้ว่า “อย่าประหารพ่อ แม่เพราะสิ่งที่ลูกๆเขาทำ และอย่าประหารลูกๆเพราะสิ่งที่พ่อแม่เขาทำ แต่ให้ประหารคนเพราะบาปที่คนๆนั้นทำเอง” *

^๗อามาซียาห์ได้ฆ่าชาวเอโดมถึงหนึ่งหมื่นคนในหุบเขาเกลือ และยึดเมืองเสลาไว้ได้จากการรบ เขาเรียกเมืองนั้นว่า โยกเชเอล ซึ่งเป็นชื่อของมันมาจนถึงทุกวันนี้

^๘แล้วอามาซียาห์ได้ส่งพวกคนส่งข่าวไปหาเยโฮอาช

กษัตริย์ของอิสราเอล ที่เป็นลูกชายของเยโฮอาหาสที่เป็นลูกชายของเยชู ข้อความนั้นทำทนายเยโฮอาชว่า “มาสิ มาสู้กันซึ่งๆหน้า”

^๙แต่กษัตริย์เยโฮอาชของอิสราเอล ตอบ กษัตริย์อามาซียาห์ของยูดาห์ว่า “ตั้งหนามต้น หนึ่งในเลบานอนได้ส่ง ข่าวนมาถึงต้นสนซีดาร์ต้น หนึ่งในเลบานอนว่า ‘ให้ยกลูกสาวของเจ้าให้แต่งงานกับลูกชายของเรา’ แต่สัตว์ป่าตัวหนึ่งในเลบานอนผ่านมา และได้เหยียบย่ำต้น หนามต้นนั้นไป ^{๑๐}จิริอยู่เจ้าได้ชนะพวก เอโดม และตอนนี้ใจของเจ้าก็พองโต ให้พอใจในชัยชนะของเจ้าอยู่กับบ้านดีกว่า จะหาเรื่องใส่ตัวไปทำไม เดี๋ยวจะล้มลงเปล่าๆทั้งตัวเจ้าและเผ่ายูดาห์ด้วย”

^{๑๑}แต่อามาซียาห์ไม่ยอมฟังคำเตือน ดังนั้น กษัตริย์เยโฮอาชของอิสราเอลจึงได้เข้าโจมตีกษัตริย์อามา ซียาห์แห่งยูดาห์ที่เบธเซเมชใน ยูดาห์ ^{๑๒}และยูดาห์ก็พ่ายแพ้ต่ออิสราเอล และคนยูดาห์ต่างก็หนีกลับบ้านของตน ^{๑๓}กษัตริย์เยโฮอาชแห่งอิสราเอล

* ๑๔:๖ *อย่าประหาร ... นั้นทำเอง* ดูใน เฉลยธรรมบัญญัติ ๒๔:๑๖

จับตัวกษัตริย์อา มา ชิ ยาร์แห่งยู ดาห์ได้ที เบธเช เมช กษัตริย์อา มา ชิ ยาร์เป็นลูกชายของโย อาช ซึ่งเป็นลูกชายของอา หัส ยาร์ แล้วยกษัตริย์เย โฮ อาชก็ได้บุก เข้าไปในเมืองเยรูซาเล็มและทำลายกำแพงเมืองเยรูซาเล็มทิ้งไป ตั้งแต่ประตูเฟ พ ราอิมไปจนถึงประตูตรงหัวมุม รวมความ ยาวได้สี่ ร้อยศอก^{๑๔} กษัตริย์เย โฮ อาชเข้าไปเอาทองคำและเงินและเครื่อง ใช้ต่างๆที่อยู่ในวิหารของพระยาร์เวห์ และที่อยู่ในคลัง สมบัติของวังกษัตริย์ ไปจนหมดสิ้น กษัตริย์เยโฮอาชยังได้ด่อนเชลยกลับไปเมืองสะมาเรียด้วย

^{๑๕}ส่วนเหตุการณ์อื่นๆในยุคนสมัยของเย โฮ อาช สิ่งที่เขาได้ทำไปและความสำเร็จของเขา รวมทั้งสงครามระหว่างเขากับกษัตริย์อา มา ชิ ยาร์แห่งยูดาห์ ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งอิสราเอล ^{๑๖} แล้วเย โฮ อาชก็ตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขา และศพของเขาถูกฝังอยู่ในเมืองสะ มา เรียร่วมกับกษัตริย์องค์อื่นๆของอิสราเอล และเยโรโบอัมลูกชายของเขาก็ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

^{๑๗}หลังจากที่เย โฮอาชลูกชายของกษัตริย์เยโฮอาหสแห่งอิสราเอลตายไปแล้ว อามาชียาลูกชายของกษัตริย์โย อาชแห่งยูดาห์ก็มีชีวิตอยู่ต่อไปอีกสิบห้าปี ^{๑๘}เหตุการณ์อื่นๆในยุคนสมัยของอามาชียาร์ ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่ง ยูดาห์ ^{๑๙} พวกเขาประชาชนได้ยกฎต่อกษัตริย์อา มา ชิ ยาร์ในเมืองเยรูซาเล็ม และกษัตริย์ได้หลบหนีไปถึงเมืองลาคีซ แต่คนเหล่านั้นส่งคนไปตาม ถ้าเขาถึงเมืองลา คีซและฆ่าเขาตายที่นั่น ^{๒๐} ศพของอามา ชิ ยาร์ถูกนำกลับมาด้วยม้าและนำมาฝังไว้ในเมืองเยรูซาเล็มร่วมกับบรรพบุรุษของเขาในเมืองของดาวิด

อุสซียาร์ปกครองยูดาห์

^{๒๑}แล้วประชาชนของยู ดาห์ทั้งหมดก็ตั้งอุส ซี ยาร์เป็นกษัตริย์องค์ใหม่แทนอามา ชิ ยาร์พ่อของเขา ตอนนั้นอุส ซี ยาร์มีอายุสิบหก ปี ^{๒๒} กษัตริย์อา มา ชิ ยาร์ตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขา แล้วกษัตริย์อุสซียาร์ก็ได้ตี

เอาเมืองเอ ลัทกลับคืนมาให้กับยู ดาห์ และสร้างเมืองเอลัทขึ้นใหม่

เยโรโบอัมที่สองปกครองอิสราเอล

^{๒๓}เยโรโบอัม ลูกชายของกษัตริย์เยโฮอาชของอิสราเอลขึ้นเป็นกษัตริย์ปกครองสะ มา เรีย ตรง กับปีที่สิบ ห้าของกษัตริย์อา มา ชิ ยาร์แห่งยู ดาห์ที่เป็นลูกชายของโย อาช เยโร โบ อัมครองราชย์อยู่สี่สิบเอ็ดปี ^{๒๔} เขาได้ทำความ ซัวในสายตาของพระยาร์เวห์ และไม่ยอมหันไปจากบาปทั้ง สิ้นของเย โร โบ อัม ลูกชายของเนบัท ที่ได้ทำให้อิสราเอลพลอยทำบาปไปด้วย ^{๒๕} เยโรโบอัมเป็นคนที่ยึดเอาดินแดนของอิสราเอลคืนมา ตั้งแต่เลโบ ฮามัทไปจนถึงทะเลอาราบาห์ ซึ่งเป็นไปตามคำพูดของพระ ยาร์เวห์พระเจ้าของอิสราเอลที่ได้พูดไว้ผ่านทางโย นาทลูกชายของอามิทัย โย นาทเป็นผู้ พูด แทน พระเจ้าที่มาจากท เฮ เฟอร์ ^{๒๖} พระยาร์เวห์เห็นความเดือดร้อนที่แสนขมขื่นของคนอิสราเอลทุกคน ไม่ว่าจะเป็นทาสหรือคนที่ไม่ใช่ทาส แล้วก็ไม่มีใครช่วยพวก เขา ด้วย ^{๒๗} พระองค์จึงช่วยเหลือพวก เขาผ่านทางมือของเย โร โบ อัมลูกชายของเยโฮอาช เพราะพระยาร์เวห์ไม่เคยพูดว่า พระองค์จะลบชื่อของอิสราเอลออกจากใต้ฟ้าสวรรค์

^{๒๘}เหตุการณ์อื่นๆในยุคน สมัยของเย โร โบ อัม สิ่งที่เขาได้ ทำไปทั้งหมด และความสำเร็จด้านการทหารของเขา รวมทั้งการที่เขาได้ตีเอาเมืองดามัสกัสและเมืองฮามัทที่เคยเป็นของยู ดาห์คืนมาได้ นั้น ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งอิสราเอล ^{๒๙} เย โร โบ อัมตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขาคือพวกกษัตริย์ของอิสราเอล และเศ คา ริ ยาลูกชายของ เขาก็ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

อุสซียาร์ปกครองยูดาห์

(๒ พศต. ๒๖:๓-๒๓)

๑๕ อามา ชิ ยาร์^๑ ลูกชายของกษัตริย์อา มา ชิ ยาร์แห่งยู ดาห์ได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ ตรงกับปีที่สิบเจ็ด ที่เยโรโบอัมเป็น

* ๑๔:๒๕ ทะเลอาราบาห์ ทะเลตาย

† ๑๕:๑ อุสซียาร์ ตรงนี้ใช้อีกชื่อหนึ่งว่า “อาซาริยาห์”

กษัตริย์ของอิสราเอล ^๒อุส ซึ ยาร์มีอายุสิบหกปีเมื่อเขาขึ้นเป็นกษัตริย์ และเขาได้ครองราชย์อยู่ในเมืองเยรูซาเล็มห้าสิบสองปี แม่ของเขามียี่สิบเอ็ดลูกสาวนามมาจากราเมืองเยรูซาเล็ม ^๓เขาได้ทำสิ่งที่ถูกต้องในสายตาของพระยาห์เวห์ เหมือนกับที่อามาศิยาห์พ่อของเขาทำ ^๔แต่สถานนมัสการต่างๆก็ยังไม่ได้ถูกรื้อทิ้ง ประชาชนยังคงไปถวายเครื่องสัตวบูชาและเผาเครื่องหอม ที่นั่นอยู่เหมือนเดิม

^๕พระยาห์เวห์ทำให้กษัตริย์อุส ซึ ยาร์ต้องทนทุกข์ทรมานจากโรคผิวหนังร้ายแรง จนถึงวันตาย และอุสซึยาร์ใช้ชีวิตอยู่ในบ้านที่แยกออกมาต่างหาก โยธามลูกชายของเขาได้ทำหน้าที่ดูแลวังและปกครองประชาชนในแผ่นดินนั้น

^๖เหตุการณ์อื่นๆในยุค สมัยของอุส ซึ ยาร์ และทุกสิ่งที่เขาได้ทำไป ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งยูดาห์ ^๗อุส ซึ ยาร์ได้ตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขา และศพของเขาถูกฝังรวมกับบรรพบุรุษของเขาในเมืองของ ดาวิด และโยธามลูกชายของเขาก็ได้ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

เศคาริยาห์ปกครองอิสราเอล

^๘เศคาริยาห์ลูกชายของเยโรโบอัมได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ในเมืองสะมาเรียของอิสราเอล ตรงกับปีที่สามสิบแปด ที่อุส ซึ ยาร์เป็นกษัตริย์ปกครองยูดาห์ เศคาริยาห์ได้ครองราชย์อยู่หกเดือน ^๙เศคาริยาห์ได้ทำความชั่วในสายตาของพระยาห์เวห์เหมือนกับที่บรรพบุรุษของเขาทำ เขาไม่ยอมหันไปจากพวกบาปของเยโรโบอัม ลูกชายของเนบัท ที่ทำให้อิสราเอลพลอยทำบาปไปด้วย

^{๑๐}ซัลลุมลูกชายของยาเบซได้กบฏต่อเศคาริยาห์ เขาได้ล้มเศคาริยาห์ลงต่อหน้าประชาชน และฆ่าเขา แล้วขึ้นเป็นกษัตริย์แทน ^{๑๑}เหตุการณ์อื่นๆในยุค สมัยของเศคาริยาห์ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งอิสราเอล ^{๑๒}เรื่องนี้เป็นไปตามคำสัญญาที่พระยาห์เวห์เคยให้ไว้

กับกษัตริย์เยชู ที่ว่า “ลูกหลานของเจ้าจะได้นั่งอยู่บนบัลลังก์อิสราเอลถึงสี่ชั่วคน”

ซัลลุมปกครองอิสราเอล

^{๑๓}ซัลลุมลูกชายของยาเบซได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ ตรงกับปีที่สามสิบเก้าของกษัตริย์อุสซึยาร์แห่งยูดาห์ และเขาได้ครองราชย์อยู่ในเมืองสะมาเรียเพียงหนึ่งเดือน

^{๑๔}เมนาเฮมลูกชายของกาดีได้มาจากเมืองทือซาห์ขึ้นไปทีเมืองสะมาเรีย เขาได้ล้มซัลลุมลูกชายของยาเบซลงและฆ่าเขาในสะมาเรีย และขึ้นเป็นกษัตริย์แทน

^{๑๕}เหตุการณ์อื่นๆในสมัยของซัลลุมและการสมคบกันกบฏที่มีเขาเป็นผู้นำนั้น ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งอิสราเอล

เมนาเฮมปกครองอิสราเอล

^{๑๖}ในเวลานั้น เมนาเฮมที่ออกเดินทางมาจากเมืองทือซาห์ ได้เข้าโจมตีเมืองทิฟสาห์ และผู้คนที่อยู่ในเมืองนั้น รวมทั้งเมืองที่อยู่รอบๆเพราะคนเหล่านี้ไม่ยอมเปิดประตูเมืองให้ เขาปล้นเมืองเหล่านี้และแหวกท้องของหญิงมีครรภ์ทุกคน

^{๑๗}เมนาเฮมลูกชายของกาดีได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ของอิสราเอล ตรงกับปีที่สามสิบเก้าที่กษัตริย์อุสซึยาร์ปกครองยูดาห์ เขาได้ครองราชย์อยู่ในเมืองสะมาเรียเป็นเวลาสิบปี ^{๑๘}เขาได้ทำความชั่วในสายตาของพระยาห์เวห์ ตลอดเวลาที่เขารองราชย์อยู่ เขาไม่เคยหันไปจากพวกบาปของเยโรโบอัมลูกชายของเนบัท ที่ทำให้อิสราเอลพลอยทำบาปไปด้วย

^{๑๙}แล้วกษัตริย์ปูลสะแห่งอัสซีเรียได้มาบุกอิสราเอล กษัตริย์เมนาเฮมได้ให้เงินสามหมื่นสี่พันกิลกรัมแก่กษัตริย์ปูลสะ เพื่อให้กษัตริย์ปูลสะสนับสนุนเขา และช่วยให้เขาคุมอำนาจในการเป็นกษัตริย์ต่อไป ^{๒๐}เมนาเฮมได้เรียกรับเงินจากคนอิสราเอลที่เป็นคนรวย เขาให้คนรวยจ่ายภาษีคนละห้าสิบเชเชล ^{๒๑}แล้วเอาเงินนั้นมาให้กับกษัตริย์ปูลสะของอัสซีเรีย ดังนั้น กษัตริย์ปูลสะของอัสซีเรียจึงยอม

* ๑๕:๑๙ *ปูล* หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “ทิกัลท-ปิเลเซอร์”
 † ๑๕:๑๙ *สามหมื่นสี่พันกิลกรัม* หรือแปลตรงๆได้ว่า หนึ่งพันตะลันต์
 ‡ ๑๕:๒๐ *ห้าสิบเชเชล* หรือ ๕๗๕ กรัม

ถอยทัพ กลับ ไม่อยู่ในแผ่นดินอิสราเอลอีกต่อไป

^{๒๑}เหตุการณ์อื่น ๆ ในสมัยของเม นา เฮม และสิ่งที่เขาได้ทำทั้งหมด ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์ของอิสราเอล ^{๒๒}เม นา เฮมได้ตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขา และเป คา หิ ยาห์ลูกชายของเขา ก็ได้ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

เปคาหิยาห์ปกครองอิสราเอล

^{๒๓}เป คา หิ ยาห์ลูกชายของเม นา เฮมได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ของอิสราเอลอยู่ในเมืองสะมาเรีย ตรงกับปีที่ห้าสิบที่กษัตริย์อุสซียาห์ปกครองยูดาห์ เป คา หิ ยาห์ได้ครองราชย์อยู่สองปี ^{๒๔}เป คา หิ ยาห์ได้ทำความชั่วในสายตาของพระยาห์เวห์ เขาไม่ได้หันไปจากพวกบาปทั้งหลายของเยโรโบอัมลูกชายของเนบัท ที่ทำให้อิสราเอลพลอยทำบาปไปด้วย

^{๒๕}แม่ทัพคนหนึ่งของเป คา หิ ยาห์ ชื่อเปคาห์ลูกชายของเรมาลียาห์ได้คิดวางแผนกบฏต่อเขา เป คาห์ได้รวบรวมคนห้าสิบกคนมาจากกิเลอาด และได้ฆ่าเปคาหิยาห์พร้อมกับอา ร โกบและอา ริ เอห์ตวยที่ป้อมของวังกษัตริย์ที่เมืองสะมาเรีย ดังนั้น เปคาห์ได้ฆ่าเปคาหิยาห์และขึ้นเป็นกษัตริย์แทน

^{๒๖}ส่วนเหตุการณ์อื่น ๆ ในยุคสมัยของเปคาหิยาห์และทุกสิ่งที่เขาได้ทำไป ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์ของอิสราเอล

เปคาห์ปกครองอิสราเอล

^{๒๗}เปคาห์ลูกชายของเรมาลียาห์ได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ของอิสราเอลในเมืองสะมาเรีย ตรงกับปีที่ห้าสิบสอง ที่กษัตริย์อุสซียาห์ปกครองยูดาห์ เปคาห์ได้ครองราชย์อยู่สี่ปี ^{๒๘}เขาได้ทำความชั่วในสายตาของพระยาห์เวห์ เขาไม่ได้หันไปจากบาปทั้งหลายของเยโรโบอัมลูกชายของเนบัท ซึ่งทำให้อิสราเอลพลอยทำบาปไปด้วย

^{๒๙}ในช่วงที่กษัตริย์เป คาห์ปกครองอิสราเอลอยู่นั้น กษัตริย์ที่ กิลท-ปีเล เสอร์* แห่งอัส ซีเรียได้ลงมายึดเมืองอิ โยเน อา

เบล-เบธมาอาคาห์ ยาโนอาห์ เคเดช ฮาโซร์ กิเลอาด กาลิลี รวมทั้งแผ่นดินนัฟ ทาลีทั้งหมดและได้กวาดต้อนผู้คนไปที่อัสซีเรีย

^{๓๐}แล้วโฮ เซยา ลูกชายของเอลาห์ก็ได้วางแผนกบฏต่อเป คาห์ลูกชายของเร มา ลี ยาห์ โฮ เซยา ฆ่าเป คาห์ตาย และขึ้นเป็นกษัตริย์แทน เขา ตรงกับปีที่ยี่สิบที่โยธามลูกชายของอุสซียาห์เป็นกษัตริย์ของยูดาห์

^{๓๑}ส่วนเหตุการณ์อื่น ๆ ในยุค สมัยของเปคาห์และสิ่งที่เขาได้ทำไปทั้งหมด ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์ของอิสราเอล

โยธามปกครองยูดาห์

(๒ พศต. ๒๗:๑-๙)

^{๓๒}โยธา มลูกชายของกษัตริย์อุส ซี ยาห์ แห่งยู ดาห์ขึ้นเป็นกษัตริย์ ตรง กับปีที่สอง ที่กษัตริย์เป คาห์ลูกชายของเร มา ลี ยาห์ปกครองอิสราเอล ^{๓๓}โยธา มีอายุยี่สิบห้าปี ตอนที่เขาขึ้นเป็นกษัตริย์ และเขาครองราชย์อยู่ในเยรูซาเล็มเป็นเวลาสิบ หกปี แม่ของเขามีชื่อว่าเยรูซา นางเป็นลูกสาวของศาโดค ^{๓๔}โยธา ไม่ได้ทำสิ่งที่ถูก ต้องในสายตาของพระ ยาห์เวห์ เหมือนกับที่อุส ซี ยาห์พ่อของเขาทำ ^{๓๕}แต่สถานนมัสการต่างๆก็ยังไม่ได้ถูกรื้อทิ้ง ประชาชนยังคงไปถวายเครื่องสัตว บูชาและเผาเครื่องหอมที่นั่นอยู่เหมือนเดิม โยธา ไม่ได้ สร้างประตูชั้น บนของวิหารของพระ ยาห์เวห์ขึ้นใหม่อีก ครั้ง ^{๓๖}ส่วนเหตุการณ์อื่น ๆ ในยุคสมัยของโยธาม และสิ่งที่เขาได้ทำไป ได้จดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์ของยูดาห์

^{๓๗}ในเวลานั้น พระยาห์เวห์ได้ส่งกษัตริย์เร ซินของชาวอารัมและเปคาห์ลูกชายของเรมาลียาห์มาสู้รบกับยูดาห์

^{๓๘}โยธา มตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขาและศพของเขาถูก ฝังรวมอยู่กับพวกบรรพบุรุษของเขาในเมืองของ ดา วิด และอา หัสนลูกชายของ เขาก็ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

* ๑๕:๒๙ กษัตริย์ที่กิลท-ปีเลเสอร์ เป็นกษัตริย์ของอัสซีเรีย จากปี ๗๔๕-๗๒๗ ก่อนพระเยซู มาเกิด

อาหัสปกครองยูดาห์

(๒ พศต. ๒๘:๑-๒๓)

๑๖

๑ อาหัสลูกชายของโยธา มุขขึ้นเป็น กษัตริย์ของยูดาห์ ตรงกับปีที่สิบเจ็ด ที่เปคาห์ลูกชายของเรมาลียาห์ เป็น กษัตริย์ปกครองอิสราเอล ๒ ตอนที่อาหัส ขึ้นเป็นกษัตริย์นั้น เขามีอายุยี่สิบปี อาหัส ครองราชย์อยู่ในเยรูซาเล็มสิบหกปี เขาไม่ เหมือนกับบิดา วิดบรรพบุรุษของเขา เพราะ เขาไม่ยอมทำสิ่งที่ถูกต้องในสายตาของพระ ยะห์เวห์พระเจ้าของเขา ๓ อาหัสเดินตามรอย กษัตริย์องค์อื่นๆของอิสราเอล ถึงขนาดที่เอา ลูกชายของตัวเองไปเผาไฟเป็นเครื่องบูชา เลียนแบบการกระทำอันน่าขยะแขยงของ พวกชนชาติทั้งหลายที่พระยะห์เวห์ได้ขับไล่ ออกไปจากแผ่นดินดินตอนที่อิสราเอลย้ายเข้ามา อยู่ ๔ อาหัสถวายเครื่องสัตวบูชาและเผา เครื่องหอม ในสถานนมัสการต่างๆและตาม ยอดเขาและไต่ต้นไม้โบราณทั้งหลาย

๕ แล้วเรซึน กษัตริย์ของชาวอารัมและ กษัตริย์เปคาห์แห่งอิสราเอลลูกชายของ เรมาลียาห์ ได้ยกทัพขึ้นมาสู้รบกับเมือง เยรูซาเล็ม และไปล้อมอาหัสไว้ แต่พวกเขา ไม่สามารถเอาชนะอาหัสได้ ๖ ในเวลานั้น กษัตริย์เรซึนของชาวอารัมได้ยึดเมืองเอลัท ดินมาให้กับชาวอารัม และขับไล่คนยูดาห์ ออกไปจนหมด แล้วชาวเอโดมก็ได้ย้ายเข้ามา ในเมืองเอลัท และได้อาศัยอยู่ที่นั่นจนถึง ทุกวันนี้

๗ อาหัสส่งพวกคนส่งข่าวไปหากษัตริย์ทิ กลัท-ปิลเสอร์ของอัสซีเรีย บอกว่า “เรา เป็นผู้รับใช้ และเป็นเหมือนลูกของ ท่าน ขึ้นมาช่วย เหลือเราให้พ้นจากเงื้อมมือของ กษัตริย์ของอารัมและกษัตริย์ของอิสราเอล ที่มาโจมตีเราด้วยเถิด” ๘ อาหัสเอาเงินและ ทองคำที่มีอยู่ในวิหารของพระยะห์เวห์และ ในคลังสมบัติในวัง ส่งไปให้เป็นของขวัญแก่ กษัตริย์ของอัสซีเรีย ๙ กษัตริย์ของอัสซีเรียก็ พึงเขา แล้วก็ยกทัพไปโจมตีเมืองดามัสกัส และยึดเมืองไว้ได้ เขาได้กวาดต้อนเอาคนที นั้นไปไว้ที่เมืองคิร์และได้ฆ่ากษัตริย์เรซึน

๑๐ แล้วกษัตริย์อาหัสก็ลงไปที่เมือง ดามัสกัสเพื่อพบกับกษัตริย์ทิกลัท-ปิลเสอร์ ของอัสซีเรีย เขาเห็นแท่นบูชาแท่นหนึ่งใน เมืองดามัสกัสและได้ส่งแบบจำลองและรายละเอียดของแท่นบูชานั้นไปให้กับนักบวชอูรี ยาห์ ๑๑ แล้วนักบวชอูรี ยาห์ก็ได้สร้างแท่น บูชาขึ้นแท่นหนึ่งเหมือนกับแบบที่กษัตริย์อา หัสส่งมาให้เขาจากเมืองดามัสกัสทุก อย่าง และสร้างมันเสร็จก่อนที่กษัตริย์อาหัสจะ กลับมา

๑๒ เมื่อกษัตริย์อาหัสกลับมาจากเมือง ดามัสกัสและเห็นแท่นบูชา นั้น เขาเข้าไป ไกล่ๆและขึ้นไปบนแท่นบูชานั้น ๑๓ เขาถวาย เครื่องเผาบูชาและเครื่องบูชาจากเมล็ดพืช เขาเทเครื่องดื่มบูชาของเขาออกมาและสาด เลือดจากเครื่องสังสรรค์บูชาเข้าใส่แท่นบูชา นั้น

๑๔ อาหัสได้ย้ายแท่นบูชาที่ทำจากทอง สัมฤทธิ์ซึ่งตั้งอยู่ตรงหน้าพระยะห์เวห์ ออก ไปจากด้านหน้าของวิหาร แท่นบูชาที่ตั้งอยู่ ระหว่างแท่นบูชาใหม่ของอาหัสกับวิหาร ของพระยะห์เวห์ อาหัสย้ายแท่นบูชาทอง สัมฤทธิ์นี้ไปตั้งไว้ทางทิศเหนือของแท่นบูชา ใหม่ ๑๕ แล้วกษัตริย์อาหัสส่งนักบวชอูรี ยาห์ ว่า “บนแท่นบูชาขนาดใหญ่แท่นใหม่นี้ ให้ ถวายเครื่องเผาบูชาในตอนเช้าและเครื่อง บูชาจากเมล็ดพืชในตอนเย็น และเครื่อง เผาบูชาและเครื่องบูชาจากเมล็ดพืชของ กษัตริย์ รวมทั้งเครื่องเผาบูชาของประชาชน และเครื่องบูชาจากเมล็ดพืชของพวกเขา เขา ตลอดจนเครื่องดื่มบูชาของพวกเขาทั้งหลาย และให้เอาเลือดทั้งหมดของเครื่องเผาบูชา ทั้งหลายและเครื่องสัตวบูชาต่างๆสาดใส่ แท่นบูชาใหม่นี้ ส่วนแท่นบูชาที่ทำจากทอง สัมฤทธิ์นั้น เราจะใช้ตอนที่ขอคำแนะนำจาก พระเจ้า” ๑๖ และนักบวชอูรี ยาห์ก็ทำตามที กษัตริย์อาหัสได้สั่งเขาไว้

๑๗ กษัตริย์อาหัสได้ตัดแฉกกันด้านข้าง ของรถเข็นที่เลื่อนได้เหล่า นั้นออกและยก พวกอ่างออกจากรถเข็นพวกนั้น เขาได้เอา ขันทะเลออกจากรูปปั้นวัวทองสัมฤทธิ์ที่ รองอยู่ใต้มัน และเอามันไปตั้งไว้บนฐาน หิน ๑๘ เขาได้รื้อศาลาวันหยุดทางศาสนาที่

* ๑๖:๓ **เอาลูกชาย ... เป็นเครื่องบูชา** แปลตรงๆได้ว่า “ให้ลูกชายของเขาเข้าไปในกองไฟ”

เคยสร้างเอาไว้ในบริเวณวิหาร ออก และรื้อทาง เข้าสำหรับกษัตริย์ที่อยู่ด้าน นอกของวิหารของพระยาหู่เวห์ออก เขาทำทั้งหมดนี้เพื่อสิ่งของที่มีค่าทั้งหมด นี้ไปเป็นส่วยให้กับกษัตริย์ของอัสซีเรีย

๑๙ ส่วนเหตุการณ์อื่นในยุคนั้น สมัยของอา หัส และสิ่งที่เขาได้ทำไป ได้จด บันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์ของยูดาห์ ๒๐ อา หัส ได้ตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขา เขาถูกฝังไว้กับพวกบรรพบุรุษของเขาในเมืองของดาวิด และเฮเซคียาห์ลูกชายของเขา ก็ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

โฮเซยาปกครองอิสราเอล

๑๗ โฮเซยา ลูกชายของเอลาห์ได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ของอิสราเอลในเมืองสะมาเรีย ตรงกับปีที่สิบสองที่กษัตริย์อาหัสปกครองยูดาห์ โฮเซยา ครองราชย์อยู่เก้าปี ๒ เขาทำความชั่วในสายตาของพระยาหู่เวห์ แต่ไม่เลว ร้ายเท่ากับกษัตริย์องค์อื่นๆของอิสราเอลที่เคยทำก่อนหน้าเขา

๓ กษัตริย์แชลมานเนสอร์ ของอัสซีเรียได้ขึ้นมาสู้รบกับกษัตริย์โฮเซยาและเอาชนะเขาได้ กษัตริย์โฮเซยา จึงยอมตกเป็นเมืองขึ้น และยอมส่งส่วยให้กับกษัตริย์อัสซีเรีย ๔ แต่ต่อมากษัตริย์อัสซีเรีย พบว่าโฮเซยาหักหลังเขา เพราะโฮเซยา ได้ส่งทูตไปหา กษัตริย์โฮเซของประเทศอียิปต์ และไม่ยอมส่งส่วยให้กับกษัตริย์อัสซีเรียเหมือนที่เคยทำมาทุกๆปี แชลมานเนสอร์ก็เลยจับตัวโฮเซยาขังไว้ในคุก

อัสซีเรียต้อนอิสราเอลไปเป็นเชลย

๕ กษัตริย์อัสซีเรียได้บุกเข้าไปทั่วแผ่นดินอิสราเอล เข้าไปถึงเมืองสะมาเรียและล้อมเมืองไว้ นานถึงสามปี ๖ แล้วกษัตริย์อัสซีเรียก็ยึดเมืองสะมาเรียไว้ได้ ในปีนี้ที่เกาท์โฮเซยาเป็นกษัตริย์ของอิสราเอล กษัตริย์อัสซีเรียกวาดต้อนเอาชาวอิสราเอลไปไว้ที่อัสซีเรีย เขาให้คนอิสราเอลตั้งรกรากอยู่ในฮาลาห์ ในเมืองโกซานที่อยู่ติดกับแม่น้ำฮาโบร์และในเมืองต่างๆของชาวเมดิย

๗ ที่เป็นอย่างนี้ก็เพราะชาวอิสราเอลทำบาปต่อพระยาหู่เวห์พระเจ้าของพวกเขา ผู้ที่

นำพวก เขาออกมาจากประเทศอียิปต์ ออกจากภายใต้อำนาจของกษัตริย์ฟาโรห์แห่งอียิปต์ แต่พวกอิสราเอลกลับไปนมัสการพระอื่น ๆ ๘ และไปทำตัวตามธรรมเนียมประเพณีของพวกชนชาติทั้งหลาย ที่พระยาหู่เวห์ได้ขับไล่ออกไปต่อหน้าพวกเขา รวมทั้งทำตามธรรมเนียมประเพณีทั้งหลาย ที่บรรดากษัตริย์ของอิสราเอลได้นำเข้ามา ๙ ชาวอิสราเอลแอบทำสิ่งต่างๆที่ไม่ถูก ต้องและขัดขึ้นต่อพระยาหู่เวห์พระเจ้าของพวกเขา พวกเขาสร้างสถาน ที่นมัสการหลายแห่งขึ้นสำหรับตัวเอง ตามเมืองต่างๆของพวกเขา ตั้งแต่เมืองเล็กๆที่มีแค่หอเฝ้า ยามไปจนถึงเมืองใหญ่ที่มีป้อมปราการ

๑๐ พวก เขาจัด ตั้งหินศักดิ์สิทธิ์และพวกเสาเจ้าแม่อาเซรา หีบบนเนิน เขาสูงทุกแห่ง และไต่ต้นไม้ใบร่มทุก ต้น ๑๑ พวก เขาเผาเครื่องหอมบนสถานนมัสการทุกแห่งเหมือนกับพวกชนชาติที่พระยาหู่เวห์ได้ขับไล่ออกไปต่อหน้าพวกเขา เคยทำกันมาก่อน พวกอิสราเอลทำสิ่งทีเลว ร้ายที่ยั่ว ุยให้พระยาหู่เวห์โกรธ ๑๒ พวก เขาไปบูชาพวก รูปเคารพต่างๆที่พระยาหู่เวห์เคยพูดเอาไว้ว่า “พวกเจ้าต้องไม่ทำอย่างนั้น”

๑๓ พระยาหู่เวห์เคยเตือนอิสราเอลและยูดาห์ ผ่านทางพวกผู้พูดแทนพระเจ้าและพวกผู้ ที่เห็น มิติดทุก คนว่า “ให้หันไปจากทางที่ชั่ว ร้ายทั้งหลายของเจ้า และรักษาคำสั่งต่างๆและกฎทั้งหลายของเรา ให้ทำตามกฎทั้งหมดที่เราได้สั่งให้บรรพบุรุษของเจ้าเชื่อฟัง ที่เราได้สั่งให้กับเจ้าผ่านมาทางพวกผู้พูดแทนพระเจ้าที่เป็นผู้รับใช้ของเรา”

๑๔ แต่พวก เขาไม่ยอม ฟังและยังตื้อ ดิ่ง เหมือนกับบรรพบุรุษของพวกเขา ที่ไม่ยอมไว้วางใจในพระยาหู่เวห์พระเจ้าของพวกเขา ๑๕ พวก เขาดู หมิ่นกฎต่างๆของพระองค์และข้อ ตกลงที่พระองค์เคยทำไว้กับบรรพบุรุษของพวกเขา รวมทั้งคำเตือนต่างๆที่พระองค์เคยให้กับ เขา พวกเขาได้ไปติดตามพวก รูปเคารพที่ไร้ค่าเหล่านั้นซึ่งทำให้ตัวพวกเขาเองไร้ค่าไปด้วย พวกเขาไปเลียนแบบชนชาติต่างๆที่อยู่รอบๆ ถึงแม้พระยาหู่เวห์

* ๑๗:๓ กษัตริย์แชลมานเนสอร์ เป็นกษัตริย์ของอัสซีเรีย จากประมาณปี ๗๒๗-๗๒๒ ก่อนพระเยซูมาเกิด

จะเคยสั่งไว้แล้วว่า “อย่าทำตัวเหมือนกับที่พวกนั้นทำกัน”

^{๑๖} พวก เขาละทิ้งคำ สั่งทั้ง หลายของพระ ยาร์เวห์พระเจ้าของพวกเขา และได้หลอรูป เคารพสำหรับตัวพวกเขา เองเป็นลูกวัวสอง ตัว และยังมีเสาเจ้าแม่อาเซราห์ด้วย พวกเขาไปก้มกราบพวกดวงดาวทั้งหลายและไป บูชาพระบออัล ^{๑๗} พวก เขาเอาลูกชายลูกสาว ของตัวเองมาเผาไฟเป็นเครื่องบูชาญู พวก เขาได้คู่มือ ใช้เวทมนตร์ และยอมขายตัว เองเพื่อทำในสิ่งที่ชั่ว ร้ายในสายตาของพระ ยาร์เวห์ ซึ่งยูให้พระองค์โกรธ ^{๑๘} ดังนั้นพระ ยาร์เวห์จึงโกรธอิสราเอลมาก และไล่พวกเขาให้ พ้นไปจากสายตาของพระองค์ เหลือ แต่คนเผ่ายูดาห์เท่านั้น

^{๑๙} และแม้แต่ยู ดาห์เองก็ไม่ยอมรักษาคำ สั่งต่างๆของพระ ยาร์เวห์พระเจ้าของพวกเขา พวกเขาได้ไปทำ ตามธรรมเนียม ประเพณีที่อิสราเอลนำมาเข้ามา

^{๒๐} พระ ยาร์เวห์ได้ละทิ้งชาวอิสราเอล ทั้งหมด พระองค์ลงโทษพวกเขา และมอบ พวกเขาไว้ในกำ มือของคนที่มาปล้นพวกเขา ในที่สุดพระองค์ได้ผลักใส่โยนพวกเขา ออกไปจากหน้าพระองค์จน หมด ^{๒๑} ตอนที่ พระองค์ได้ฉีกอิสราเอลไปจากครอบครัวของ ดาวิด พวกเขาก็ได้ตั้งเย โร โบ อัมลูกชาย ของเนบทัยขึ้นเป็นกษัตริย์ของพวกเขา เย โร โบ อัมได้ชักนำอิสราเอลให้หันเหไปจาก พระยาร์เวห์ และทำให้พวกเขาอสรู้อำบาป อย่างใหญ่ หลวง ^{๒๒} ชาวอิสราเอลทั้งหลาย ยืน กรานที่จะทำบาปทั้ง สิ้นของเย โร โบ อัม และไม่ยอมหันออกจากบาปเหล่านั้น ^{๒๓} จน กระทั่งพระ ยาร์เวห์ได้ไล่อิสราเอลให้พ้น ไปจากสายตา พระองค์ ตามที่พระองค์เคย พูด ไว้ล่วงหน้าแล้วผ่านทางพวก ผู้พูด แทน พระเจ้าทั้งหลาย ที่เป็นผู้รับ ใช้ของ พระองค์ ประชาชนอิสราเอลจึงถูกกวาดต้อนไปจาก แผ่น ดินของพวกเขา ตอนไปเป็นเชลยในประเทศ อัสซีเรีย และพวกเขาก็ยัง คงอยู่ที่ นั้นจนถึง ทุกวันนี้

อัสซีเรียส่งคนต่างชาติยึดสะมาเรีย

^{๒๔} กษัตริย์ของอัส ซีเรียได้กวาดต้อน คนอิสราเอลออกไปจากสะ มา เรีย และนำ เอาประชาชนเหล่านี้ เข้ามาอยู่ แทน คือ ประชาชนจากบาบิโลน คูธา อีฟวา ฮามัท เสฟราวาอิม พวก นี้เข้ายึดเมืองสะมา เรีย ไว้และได้อาศัยอยู่ตามเมืองต่างๆเหล่านี้ ^{๒๕} เมื่อคนพวก นี้เข้ามาอาศัยอยู่ในช่วง แรกๆ พวกเขาไม่ยอมนมัสการพระยาร์เวห์ พระองค์จึงได้ส่งพวก สิงโตเข้ามาท่ามกลาง พวกเขา และพวกสิงโตได้ฆ่าพวกเขาไปบ้าง ^{๒๖} จึงมีคนไปบอกกับกษัตริย์ของอัส ซีเรียว่า “ชนชาติต่างๆที่ท่านได้จับ ตัว ไป และเอาไป ใส่ไว้ในเมืองต่างๆของสะมาเรีย ไม่รู้ว่าพระ ของแผ่นดินนั้นต้องการอะไร พระองค์ นั้นก็ เลยส่งพวก สิงโตเข้าไปในท่ามกลางพวกเขา สิงโตเหล่านี้ นั้นกำลังฆ่าพวกเขา อยู่ เพราะ พวก เขาไม่รู้ว่าพระของแผ่นดิน นั้นต้องการ อะไร”

^{๒๗} กษัตริย์ของอัส ซีเรียจึงออกคำ สั่งไป ว่า “ไปเอานักบวชคน หนึ่งจากท่ามกลาง นักบวชที่เจ้าจับ ตัวมาจากสะมาเรีย และส่ง เขากลับไปอยู่ที่สะมาเรีย ให้เขาคุยสั่งสอน ประชาชนว่าพระของแผ่นดิน นั้นต้องการ อะไร”

^{๒๘} นักบวชคน หนึ่งที่เคยถูกกวาดต้อนไป จากเมืองสะมา เรียจึงได้กลับมาอาศัยอยู่ใน เมืองเบธเอล และได้สอนให้พวก นั้นรู้ว่าสะ นามัสการพระยาร์เวห์อย่างไร

^{๒๙} แต่อย่างไรก็ตาม แต่ละชนชาติก็ยังคง สร้างพระของพวกเขา เองไว้ตามเมืองต่างๆ ที่พวกเขาไปตั้งบ้านเรือนอยู่ และได้นำพระ เหล่า นั้นไปตั้งไว้ในศาล เจ้าที่ชาว เมืองสะมา เรียได้สร้างไว้ตามสถานที่สูงทั้งหลาย ^{๓๐} คน จากบาบิโลนได้สร้างพระสุคคท-เบโนท ชาว คูทได้สร้างพระเนอ ร์กัล และชาวฮามัท ได้ สร้างพระอาซิมา ^{๓๑} ชาวอีฟวาได้สร้างพระนิ บหัสและพระทาทัก ส่วนชาวเสฟราวาอิม ได้เผาลูกๆของพวกเขาเป็นเครื่องบูชาญูให้ กับพระอ็ด รัม เม เลคและพระอานัม เม เลคที่เป็นพระของชาวเสฟราวาอิม

* ๑๗:๑๗ พวกเขาก่อน... เป็นเครื่องบูชาญู หรือแปลตรงๆได้ว่า “ให้ลูกชายลูกสาวของตัวเองลุยเข้าไปในกองไฟ”

^{๓๒} และพวก เขาก็มีมัสการพระ ยาร์เวห์ไป ด้วย พวก เขาแต่ตั้ง ตั้งพวกนักบวชขึ้นจาก คนทุกประเภทที่อยู่ท่ามกลางพวก เขา เพื่อ ถวายเครื่องบูชาแทนพวก เขาในศาล เจ้า ตามที่สูงเหล่านั้น ^{๓๓} อย่าง นี้ พวก เขาก็ได้ นมัสการพระ ยาร์เวห์ แต่ก็ ยังไปบูชาพวก พระของพวก เขา เองตามธรรมเนียมของ ชนชาติของพวก เขาก่อนที่จะถูกจับมา

^{๓๔} แล้วพวก เขาก็ยังทำ ตามประเพณี ตั้งเดิมเหล่านี้ของพวก เขามาจนถึงทุก วัน นี้ พวก เขาไม่ได้ยกเกรงพระ ยาร์เวห์อย่างที่ ควรจะเป็น และไม่ทำ ตามคำสั่ง สอน และ ข้อบังคับต่างๆรวมทั้งกฎและคำสั่งต่างๆข้อที่ พระ ยาร์เวห์ได้ให้ไว้กับพวก ลูก หลานของ ยา โคบ ที่พระองค์ให้อีกชื่อหนึ่งว่าอิสราเอล ^{๓๕} พระ ยาร์เวห์ได้ทำข้อ ตกลงไว้กับชาว อิสราเอล พระองค์สั่งพวก เขาไว้ว่า “อย่าไป นมัสการพระอื่นๆหรือไปก้ม กราบพระเหล่านี้น อย่ายไปรับ ใช้หรือบูชาพวก มัน ^{๓๖} แต่ ให้นมัสการพระ ยาร์เวห์ ผู้ ที่นำพวก เจ้า ออกมาจากแผ่นดิน ดินอียิปต์ ด้วยฤทธิ์อำนาจ และแขนที่ยื่นออกมา ช่วย พวก เจ้าต้องก้ม กราบพระองค์และถวายสัตวบูชาแก่พระองค์ ^{๓๗} พวก เจ้าต้องระมัดระวังอยู่เสมอที่จะรักษา คำสั่ง สอนและข้อ บังคับต่างๆ รวมทั้งกฎ และคำ สั่งที่พระองค์ได้เขียนไว้เพื่อพวก เจ้า อย่ายไปนมัสการพระอื่นๆ ^{๓๘} อย่ายลิมข้อ ตกลงที่เราได้ทำ ไว้กับพวก เจ้า และอย่ายไป นมัสการพระอื่นๆ ^{๓๙} พวก เจ้าต้องนมัสการ พระ ยาร์เวห์พระเจ้าของพวก เจ้าเท่านั้น แล้วพระองค์จะช่วยพวก เจ้าให้รอดพ้นจาก กำมือของศัตรูทั้งหมดของพวกเจ้า”

^{๔๐} แต่พวก เขาไม่ยอม ฟัง พวก เขายัง คง ทำตามแบบเดิมๆที่พวกเขาทำมา ^{๔๑} ชนชาติ เหล่า นี้นนมัสการพระ ยาร์เวห์ แต่พวก เขา ก็ยังรับ ใช้รูปแกะสลักของพวก เขาไป ด้วย จนถึงทุกวันนี้ ลูกหลานของพวกเขาก็ยังทำ ตามสิ่งที่บรรพบุรุษของพวกเขาคเคยทำกัน

เฮเซคียาห์ปกครองยูดาห์

(๒ พศก. ๒๙:๑-๒; ๓๑:๑)

๑๘ ^๑ เฮ เซ คี ยาร์ ลูกชายของอา หัสซัน เป็นกษัตริย์ของยูดาห์ ตรงกับปีที่ สาม ที่โฮ เซยา ลูกชายของเอ ลาคี เป็น กษัตริย์ของอิสราเอล ^๒ ตอนที่เฮ เซ คี ยาร์ ขึ้นเป็นกษัตริย์นั้น เขามีอายุยี่สิบห้าปี และ เขาครอง ราชย์อยู่ในเยรูซาเล็มเป็นเวลายี่สิบ เก้าปี แม่ของเขามีชื่อว่าอาบี นางเป็นลูกสาว ของเศคาริยาห์

^๓ เฮ เซ คี ยาร์ทำสิ่งที่ถูกต้องในสายตาของ พระ ยาร์เวห์ เหมือนกับที่ดา วิดบรรพบุรุษ ของเขาเคยทำไว้

^๔ เขารื้อพวกสถาน ที่นมัสการต่างๆลง ทบ หินศักดิ์สิทธิ์จนแตกละเอียดและโค่นเสาเจ้า แม่อ่า เซรา หลง เขาทำลายงูทองสัมฤทธิ์ที่ โมเสสเคยสร้าง ไว้ เพราะในเวลา นั้นชาว อิสราเอลเริ่มเผาเครื่องหอม ให้กับมัน แล้ว (มันมีชื่อว่าเนหุซทาน †)

^๕ เฮ เซ คี ยาร์ไว้ วางใจในพระ ยาร์เวห์ พระเจ้าของอิสราเอล ไม่มีกษัตริย์องค์ ไหน อีก แล้วในพวกกษัตริย์ของยู ดาห์ที่เป็น เหมือนเขา ไม่ว่าจะก่อนหน้านั้นหรือหลังจาก นี้ ไป ^๖ เขาได้ยึดพระ ยาร์เวห์ไว้ แน่นและ ไม่ยอมหยุดที่จะติดตามพระองค์ เขาได้ รักษา คำ สั่งทุก ข้อที่พระ ยาร์เวห์ได้สั่ง ไว้กับ โมเสส ^๗ และพระ ยาร์เวห์ก็สถิตอยู่กับ เขา เขาประสบความสำเร็จในทุกสิ่งที่เขาทำ

เฮ เซ คี ยาร์ได้กับภูตอกษัตริย์อัส ซีเรีย และไม่ยอมรับ ใช้เขาอีกต่อไป ^๘ เฮ เซ คี ยาร์ เอาชนะชาวฟี ลิ ส เตีย ตลอด ทางไปจนถึง ภูเขาและเขตแดนรอบๆมัน เขาชนะเมือง ทั้งหมดของฟี ลิ ส เตีย ตั้งแต่เมืองเล็กๆที่มี แค่ห่อ ฝ้า ยามไปจนถึงเมืองใหญ่ที่มีป้อม ปรากร

ชาวอัสซีเรียยึดเมืองสะมาเรีย

^๙ ในปีทีสี่ ที่เฮ เซ คี ยาร์เป็นกษัตริย์ของยู ดาห์ ตรงกับปีที่เจ็ด ที่โฮ เซยา ลูกชายของเอ ลาคี เป็นกษัตริย์ของอิสราเอล กษัตริย์เฮ

* ๑๘:๒ อาบี หรืออาบียาห์

† ๑๘:๔ เนหุซทาน ชื่อภาษาฮีบรูชื่อที่มีความหมายเหมือนกับ “ทองสัมฤทธิ์” และ “งู”

ลมานะเสอร์ *ของอัสซีเรียได้ยกทัพมาสู้รบกับเมืองสะมาเรียและได้ปิดล้อมเมืองนี้เอาไว้ ^{๑๐}เมื่อล้อมเมืองอยู่สามปี ชาวอัสซีเรียก็ยึดเมืองนี้ได้ เมืองสะมาเรียจึงถูกยึดไป ในช่วงปีที่หกที่เฮเซคียาห์ เป็นกษัตริย์ของยูดาห์ ตรงกับปีที่เก้าที่โฮเซยาเป็นกษัตริย์ของอิสราเอล ^{๑๑}กษัตริย์ของอัสซีเรียได้กวาดต้อนเอาคน อิสราเอลไปไว้ที่อัสซีเรีย และได้ให้พวก เขาตั้ง รกรากอยู่ในเมืองฮาลาห์ ในเมืองโกซานที่ติดกับแม่น้ำฮาโบร์ และในเมืองต่างๆของชาวเมดัย ^{๑๒}เรื่องนี้เกิดขึ้นเพราะพวกอิสราเอลไม่ยอมเชื่อฟังพระยาห์เวห์พระเจ้าของพวกเขา พวกเขาฝ่าฝืนข้อตกลงของพระองค์ทุก ข้อที่โมเสสผู้รับใช้พระยาห์เวห์ได้สั่งไว้ พวกเขาไม่ยอมฟังคำสั่งเหล่านั้นและไม่ยอมทำตามด้วย

อัสซีเรียบุกยูดาห์

(๒ พศค. ๓๒:๑-๑๙; อัสย. ๓๖:๑-๒๒)

^{๑๓}ในปีที่สิบสี่ ที่เฮเซคียาห์เป็นกษัตริย์ของยูดาห์ กษัตริย์เซนนาเคอริบ †ของอัสซีเรียได้เข้าโจมตีเมืองทั้งหมดที่มีป้อมปราการของยูดาห์และสามารถยึดเมืองเหล่านั้นไว้ได้ ^{๑๔}กษัตริย์เฮเซคียาห์ของยูดาห์จึงได้ส่งข้อความมาถึงกษัตริย์อัสซีเรียที่ฮาลาติซว่า “เราผิดไปแล้ว ช่วยถอยทัพออกไป และเราจะขอใช้ทุกอย่างตามที่ท่านต้องการ” กษัตริย์อัสซีเรียได้เรียก ร้องเอาเงินประมาณสิบตัน †และทองคำประมาณหนึ่งตัน †จากกษัตริย์เฮเซคียาห์ของยูดาห์ ^{๑๕}เฮเซคียาห์จึงเอาเงินที่มีอยู่ในวิหารของพระยาห์เวห์และในคลังสมบัติของวังกษัตริย์ไปมอบให้เขา ^{๑๖}ในครั้ง นี้ กษัตริย์เฮเซคียาห์ของยูดาห์ต้องลอกเอาแถบทองคำที่เขาเคยให้ติดไว้ตามประตูและเสาประตูในวิหารของ

พระยาห์เวห์ที่ออก มามอบให้กับกษัตริย์อัสซีเรียไปด้วย

^{๑๗}กษัตริย์อัสซีเรียส่งแม่ทัพสูงสุดของเขา เจ้าหน้าทีระดมหัวหน้าและแม่ทัพพร้อมกองทัพอขนาดใหญ่หนึ่ง กองเดิน ทางจากฮาลาติซไปหากษัตริย์เฮเซคียาห์ที่เยรูซาเล็ม พวกเขาเข้ามาถึงเยรูซาเล็มและได้มาหยุดอยู่ที่รางส่งน้ำของสระดำนบน ตรงถนนที่มุ่งไปยังทุ่งของคนซั๊กผ้า ^{๑๘}พวกเขาได้เรียกหากษัตริย์แต่เอลียาห์ มีผู้ดูแลวัง ที่เป็นลูกชายของฮิลคียาห์ เซบนาที่เป็นเลขาและโยอาห์ผู้จัดบันทึกที่เป็นลูกชายของอาสาฟ ได้ออกมาพบพวกเขา

^{๑๙}แม่ทัพพูดกับพวกเขาว่า “ไปบอกเฮเซคียาห์ว่า พระมหากษัตริย์ คือกษัตริย์อัสซีเรียพูดอย่างนี้ว่า

‘ทำไมท่านถึงได้มีความเชื่อมั่นขนาดนี้ ^{๒๐}ข้อตกลงกับพันธมิตร์ที่ท่านหวังฟัง นั้นมันก็แค่เพียงคำพูด ท่านคิดว่ามันจะใช้แทนกลยุทธ์และกำลัง ทหารในสงครามได้ หรือ เดียวนี้ท่านไปฟังใครหรือ ท่านถึงกล้ามากกับเรา ^{๒๑}ดูดีจนว่าตอนนี้ท่านกำลังฟังอียิปต์ ซึ่งเป็นเหมือนไม้เท้า อ้อที่เดาะแล้ว ถ้าใครไปค้า ยัน มูน มันก็จะแตกและเสียบมือของคนนั้น ฟุาโรห์กษัตริย์ของอียิปต์ก็จะเป็นอย่างนั้นกับคนที่มาฟัง ฟัง เขา ^{๒๒}แต่ถ้าท่านจะบอกเราว่า “เราเชื่อฟังในพระยาห์เวห์พระเจ้าของเรา” อ้าวเฮเซคียาห์ได้ รื้อพวกสถูกัน ที่นมัสการและแทน บูชาของพระ นั้นทิ้ง ไปแล้วไม่ใช่ หรือ และสังคนยูดาห์และคนในเยรูซาเล็มว่า “พวก เจ้าต้องนมัสการที่แท่น บูชา นี้ที่อยู่ในเมืองเยรูซาเล็มเท่านั้น”

^{๒๓}ตอนนี้ มาทำข้อตกลงกับกษัตริย์ของอัสซีเรีย เจ้านายของข้าดีกว่า ข้าจะ

* ๑๘:๙ กษัตริย์แชลมานะเสอร์ เป็นกษัตริย์ของอัสซีเรีย ตั้งแต่ประมาณปี ๗๒๗-๗๒๒ ก่อนพระเยซูมาเกิด เขาได้ล้อมเมืองสะมาเรียไว้ในปี ๗๒๒ แต่เขาก็ตายไป แล้วซากอน ที่สองขึ้นมาเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา แล้วตีสะมาเรียแตกในปี ๗๒๑ ก่อนพระเยซูมาเกิด

† ๑๘:๑๓ เซบนาเคอริบ เป็นกษัตริย์ของอัสซีเรีย ในช่วงปี ๗๐๖-๖๘๑ ก่อนพระเยซูมาเกิด เขาได้ลงมาถึงยูดาห์ ในปี ๗๐๑ และได้ชัยชนะหลายเมือง และกวาดต้อนพวกเขาไปเป็นเชลย

‡ ๑๘:๑๔ ประมาณสิบตัน หรือ สามร้อยตะลันต์
 † ๑๘:๑๕ ประมาณหนึ่งตัน หรือสามสิบตะลันต์

ให้มากับเจ้าสอง พันตัว ถ้าเจ้ามีปัญญา
หากคนมาซื้อพวกมันได้ ^{๒๔}ในเมื่อเจ้าและ
อียิปต์อ่อนแอ ชะชุนาด นี้ ท่านยังจะ
ปฏิเสธอำนาจของข้าราชการตัวเล็ก ๆ
ของเจ้านายข้า แล้วไปหวังพึ่งรกรบและ
ทหารมาของอียิปต์อีกหรือ

^{๒๕}และตอนนี้ เจ้าคิดว่าข้าขึ้นมา
โจมตีสถาน ที่นี้เพื่อทำลายมัน โดยไม่
ได้รับอนุญาตจากพระ ยาร์เวห์อย่างนั้น
หรือ เป็นพระ ยาร์เวห์เองที่พูดกับข้าว่า
“ขึ้นไปโจมตีแผ่นดิน นี้และทำลายมัน
ซะ””

^{๒๖}แล้วเอลียาคิม ลูกชายของฮิลศิยาห์ เซ
บนา และโยอาห์ ตอบกับแม่ทัพไปว่า “ช่วย
พูดกับพวกเราผู้รับใช้ของท่านเป็นภาษาอู
รเมกด้วยเถิด เพราะพวกเราเข้าใจภาษานั้น
อย่าพูดกับพวกเราเป็นภาษาฮีบรูเลย เพราะ
ไม่ยากให้พวก نحنที่อยู่บนกำแพงได้ยิน”

^{๒๗}แต่แม่ทัพ นั้นตอบพวก เขาว่า “เจ้าคิด
ว่า เจ้านายข้าส่งข้ามาเพื่อพูดเรื่องพวกนี้กับ
เจ้านายเจ้ากับเจ้าเท่านั้นหรือยังงั้น เขาส่งให้
ข้ามาพูดกับไอ้คนพวกนั้นที่หนึ่งอยู่บนกำแพง
ด้วย ไอ้พวก นั้นก็จะต้องกินซีและเยียวของ
ตัวเอง เหมือนกับพวกเจ้านั้นแหละ”

^{๒๘}แล้วแม่ทัพก็ยื่น ขึ้นและร้องตะโกน
เสียงดังเป็นภาษาฮีบรูว่า

“นี่เป็นคำ พูดของพระ มหา กษัตริย์
คือกษัตริย์อัส ซีเรีย ^{๒๙}พระองค์พูดว่า
อย่างนี้ ‘อย่าให้เฮเซคิยาห์หลอกหลวงเจ้า
เพราะเขาไม่สามารถช่วย กูพวก เจ้าให้
พ้นไปจากมือของเราได้ หรือ ^{๓๐}และ
อย่า ให้เฮ เซ คิ ยาร์ทำให้พวก เจ้าคิดจะ
พึ่งพระ ยาร์เวห์’ เมื่อเขาพูดว่า ‘พระ
ยาร์เวห์จะช่วย กูพวก เราอย่างแน่นอน
พระ ยาร์เวห์จะไม่ยอมให้เมือง นี้ตกไป
อยู่ในกำมือของกษัตริย์อัส ซีเรียเป็นอัน
ขาด’

^{๓๑}อย่าไปพึ่งเฮ เซ คิ ยาร์ เพราะ
กษัตริย์อัส ซีเรียพูดไว้ว่าอย่างนี้ ‘มาทำ

สัญญาสงบ ศึกกับข้าและออกมาจำนวน
ต่อข้า แล้วพวก เจ้าแต่ละคนก็จะได้กิน
จากต้น องุ่นและต้น มะเดื่อของตัวเอง
และดื่มจากบ่อ เก็บ น้ำของ ตน ^{๓๒}จน
กว่าเราจะมาและพาพวก เจ้าไปยังแผ่นดิน
ดินที่เหมือนกับแผ่นดินของเจ้านี้ เป็น
แผ่นดินที่มีข้าวและเหล้า องุ่น ใหม่ มี
ขนมปังและสวน องุ่น เป็นแผ่นดิน ดินที่
มีต้น มะกอกและน้ำ เชื่อมผลไม้ แล้ว
พวก เจ้าจะอาศัยอยู่ที่ นั้นและไม่ต้อง
ตาย และอย่าไปพึ่งเฮเซคิยาห์ เมื่อเขา
พยายามทำให้พวก เจ้าหลงผิดไป โดย
พูดว่า “พระยาร์เวห์จะช่วยกูพวกเรา”
^{๓๓}เราขอถามเจ้าว่า “มีพระของชาติ
ไหนบ้างที่เคยช่วยแผ่นดินของพวก เขา
ให้รอดพ้นจากเงื้อม มือของกษัตริย์อัส
ซีเรีย””

^{๓๔}พวกพระของเมืองฮามัท กับเมือง
อาร์ บัด ไปไหนแล้ว พระของเมืองเส
ฟารวามิ เสนา และอิฟวาทไปไหนแล้ว
พวกพระของสะมาเรียสามารถช่วยกูสะ
มาเรียจากเงื้อมมือของข้าได้หรือ ^{๓๕}ใน
พวกพระทั้งหมดของประเทศเหล่านี้ มี
พระองค์ ไหนบ้างได้ช่วยประเทศของ
พวกเขาให้พ้นจากเงื้อมมือของข้า แล้ว
เจ้ายังคิดว่าพระ ยาร์เวห์จะสามารถช่วย
เยรูซาเล็มให้พ้นจากเงื้อมมือข้าได้หรือ
^{๓๖}แต่ประชาชนยัง คงเงียบและไม่ได้อตอบ
เขาลึก ค้า เพราะกษัตริย์สั่งพวก เขาไว้ว่า
“อย่าไปตอบมัน”

^{๓๗}แล้วเอลียาคิมผู้ดูแลวังลูกชายของฮิลศิ
ยาห์ เซบนาที่เป็นเลขา รวมทั้งโยอาห์ผู้จ
ดบันทึกลูกชายของอาสาฟ ก็ไปพบเฮเซคิยาห์
พร้อมกับเสื้อผ้าที่ขาดรุ่งริ่งที่พวกเขาฉีกด้วย
ความโศกเศร้า และได้รายงานกษัตริย์ถึงสิ่ง
ที่แม่ทัพนั้นพูด

* ๑๘:๒๗ กินซีและเยียวของตัวเอง ข้อนี้หมายถึง พวกกองทัพบของอัสซีเรียวางแผนจะล้อม
เมืองเยรูซาเล็มไว้ ตัดขาดน้ำจากภายนอก จนผู้คนในเมืองอดอยากหิวโหยมากจนต้องกินซี
และเยียวตัวเอง

† ๑๘:๓๔ เมืองฮามัท เมืองฮามัท เมืองอาร์ บัด เมืองเส ฟาร์ วา อิมเป็นสามเมืองที่อยู่ใน
ประเทศซีเรียหรืออาร์มี

พระยาห์เวห์ผู้ดูดาห์จากเซนาเคอริบ

(๒ พศต. ๓๒:๒๐-๒๓; อีสย. ๓๗:๑-๗)

๑๙ *เมื่อกษัตริย์เฮ เซ เท ยาร์ ^๑ได้ยินความโศก เศร้า แล้วเอาผ้ากระสอบมาสวมแทน และพระองค์ก็เข้าไปในวิหารของพระยาห์เวห์ ^๒พระองค์ได้ให้เอลียาคิมผู้ดูแลวังเซ บนาเลขานุกการของพระองค์ และพวกนักบวชอาวุโส สวมผ้ากระสอบไปหาผู้ พูตแทนพระเจ้าชื่ออิสยาห์ ลูกชายของอามอส

^๓พวกเขาพูดกับอิสยาห์ว่า “กษัตริย์เฮ เซ เท ยาร์ พูตอย่างนี้ว่า “นี่เป็นเวลาแห่งความเดือดร้อน การ ลงโทษ และความ อับอาย พวก เราเป็นเหมือนผู้ หมิงพร้อมคลอดแล้ว แต่ไม่มีแรงเบ่ง ลูกออก มา ^๔ไม่ แน่พระยาห์เวห์พระเจ้าของท่านได้ยินคำพูดทั้งหมดของแม่ทัพนั้นแล้ว กษัตริย์อัสซีเรียเจ้านายของเขาได้ส่งเขามาเพื่อเยาะ เย้ยพระเจ้าผู้ มีชีวิตอยู่ ไม่ แน่ นะพระ ยาห์เวห์พระเจ้าของท่านอาจจะลงโทษเขาเมื่อได้ยินอย่าง นั้นก็ได้ อย่าง นั้นช่วยอธิษฐานสำหรับคนของเรายังเหลือรอดอยู่”

^๕เมื่อพวกข้าราชการของกษัตริย์เฮ เซ เท ยาร์มาหาอิสยาห์ ^๖อิสยาห์บอกกับพวกเขาว่า “ให้บอกกับเจ้านายของพวกเขาว่า ‘พระยาห์เวห์ได้พูดไว้ว่า “ไม่ต้องกลัวคำพูดต่างๆ ที่เจ้าได้ยินมา คือคำพูดที่พวกคนรับ ใช้ของกษัตริย์อัสซีเรียได้ปลงหลู่นั้น” ^๗ตัวเราเองจะใส่วิญญาณแห่งความ กังวลเข้าไปในกษัตริย์อัสซีเรีย เพื่อว่าเมื่อเขาได้ยินข่าวลือ เขาจะได้รับกลับไปไปยังแผ่นดินของเขา แล้วเราจะทำให้เขาล้ม ตายลงด้วยดาบในแผ่นดินของเขาเอง””

กองทัพอัสซีเรียถอยทัพจากเยรูซาเล็ม

(อีสย. ๓๗:๙-๑๓)

^๙กษัตริย์ของอัส ซีเรียได้ออกจากเมืองลาคีซไปยังเมืองลิ บนานห์ เมื่อแม่ทัพของเขาได้ยินอย่าง นั้น เขาก็ตามไปเมืองลิ บนานห์ และพบว่ากษัตริย์อัส ซีเรียกำลังสู้ รบอยู่กับเมือง นั้น ^{๑๐}และเมื่อกษัตริย์อัส ซีเรียได้ยินเรื่องของกษัตริย์ที่ ระ หะ คาร์แห่งเอธิโอเปีย ว่า “ดูสิ กษัตริย์ที่ระหะคาร์ได้ยกทัพมาทำสงครามกับท่าน”

พระองค์ก็ส่งพวก ผู้ ถือ สารไปหากษัตริย์เฮ เซ เท ยาร์อีก ครั้งหนึ่ง และสั่งพวกเขาว่า ^{๑๑}“ให้ไปบอกกับกษัตริย์เฮเซตียาห์ของยูดาห์ด้วยว่า อย่าให้พระเจ้าที่เจ้าไว้วางใจนั้นหลอกลวงพวกเจ้า เมื่อพระองค์พูดว่า

‘เยรูซาเล็มจะไม่มีวันตกไปอยู่ในเงื้อมมือของกษัตริย์อัส ซีเรีย’ ^{๑๒}ดูสิ เจ้าก็ได้ยินถึงสิ่งที่พวก กษัตริย์ของอัส ซีเรีย ได้ทำกับแผ่นดิน ดินทั้งหมดเหล่านี้แล้ว พวก เขาได้ทำลายพวก มันจนราบคาบแล้วเจ้าคิดว่าเจ้าจะหนีรอดพ้นหรือ ^{๑๓}มีพวก พระของชนชาติไหนบ้าง ที่ช่วยพวกเขาให้รอด ตอนที่ถูกบรรพบุรุษของข้าทำลาย พวก เขาได้ทำลายเมืองโกซาน ฮาราน เรเซฟ และประชาชนของเอเดน ^{๑๔}ที่อาศัยอยู่ในเท ลุส สาร์ ^{๑๕}แล้วกษัตริย์ของฮามิ ท กษัตริย์ของอารบัต กษัตริย์ของเมืองเสฟาร วาอิม กษัตริย์ของเฮนา หรือกษัตริย์ของอิฟวาร์ หายหัวไปไหนกันหมดแล้ว”

^{๑๖}เฮเซตียาห์รับจดหมายจากพวกผู้ถือสารและอ่านมัน แล้วเขาก็ขึ้นไปที่วิหารของพระยาห์เวห์ แล้วเขาก็ลี้จืดหมายฉมับ นั้นออกต่อหน้าพระยาห์เวห์ ^{๑๗}แล้วเขาก็อธิษฐานต่อหน้าพระยาห์เวห์ แล้วพูดว่า

“ข้าแต่พระยาห์เวห์ พระเจ้าของอิสราเอล ผู้นั่งประทับบนบัลลังก์เหนือพวกพูต

* ๑๙:๑ *เฮเซตียาห์* เป็นกษัตริย์ของยูดาห์ ในช่วงปี ๗๐๖-๖๘๑ ก่อนพระเยซูมาเกิด
† ๑๙:๙ *กษัตริย์ที่ ระ หะ คาร์แห่งเอธิโอเปีย* คงเป็นคนเดียวกันกับ กษัตริย์ฟาสะ ระ คาร์ ฟาไรห์ของอียิปต์ ในช่วงปี ๖๙๐-๖๖๙ ก่อนพระเยซูมาเกิด
‡ ๑๙:๑๑ *เยรูซาเล็ม ... กษัตริย์อัสซีเรีย* หรือแปลได้อีกอย่างหนึ่งว่า “พระเจ้าจะไม่ยอมปล่อยให้กษัตริย์อัสซีเรียมีชัยเหนือเยรูซาเล็มหรอก”
§ ๑๙:๑๒ *เอเดน* หรือ เบธ เอเดน เป็นบริเวณหนึ่งในประเทศอารัม หรือซีเรีย

สวรรคต์ เครูบ มีแต่พระองค์ผู้เดียวเท่านั้นที่เป็นพระเจ้าของอาณาจักรทั้งหมดในโลก พระองค์เป็นผู้ สร้างฟ้า สวรรคต์และแผ่นดินโลก ๑๖ ข้า แต่พระ ยาร์เวห์ ช่วยเจียหุของพระองค์ฟังด้วยเถิด ข้าแต่พระยาร์เวห์ ช่วยเปิดตาของพระองค์ดูด้วยเถิด ช่วยฟังคำพูดของเซนา เนา เค อริบ ที่เขาได้ส่งมา เพื่อเยาะเย้ยพระเจ้าผู้มีชีวิตด้วยเถิด

๑๗ ข้า แต่พระ ยาร์เวห์ ก็จริง อยู่ที่พวก กษัตริย์อัส ซีเรียได้ทำลายชนชาติพวก นั้นรวม ทั้งดิน แดนของพวก เขา ด้วย ๑๘ และได้โยนพวกพระของพวก นั้นลงในไฟ แต่พระพวก นั้นไม่ได้เป็นพระเจ้า จริง แต่เป็นผีมีอมมนุษย์ที่ทำขึ้นมาจากไม้และหิน พวกมันก็เลยถูกทำลาย ไป ๑๙ ดัง นั้น ข้า แต่พระ ยาร์เวห์พระเจ้าของพวก เรา ข้าพเจ้า อ่อนน้อมพระองค์ว่า ตอน นี้ช่วย ภู่พวก เรา ให้พ้นจากเงื้อม มือของกษัตริย์อัส ซีเรียด้วยเถิด เพื่ออาณาจักรทั้งหมดในโลกนี้จะรู้ว่า พระองค์พระ ยาร์เวห์คือพระเจ้าแต่เพียง ผู้เดียว”

๒๐ จาก นั้นอิส ยาห์ลูกชายของอา มอส ได้ส่งคนไปบอกเฮ เซ คี ยาห์ว่า “นี่คือสิ่งที่พระ ยาร์เวห์พระเจ้าของอิสราเอลพูด คือ เรา ได้ยินเรื่องที่เจ้าได้อธิษฐานถึงเราเกี่ยวกับ เซนา เนาเคอริบ กษัตริย์ของอัสซีเรีย

๒๑ ดัง นั้น ให้รู้ว่านี่คือสิ่งที่พระ ยาร์เวห์พูดเกี่ยวกับเขาว่า

‘เซนา เนาเคอริบเอ๋ย
ศิโยนสาวพรหมจรรย์ได้ดูถูกเจ้า เธอหัวเราะเยาะเจ้า

นางสาวเยรูซาเล็ม
ส่งหัวเยาะเจ้าในขณะที่เจ้าวิงหนี
๒๒ เจ้าดูถูกใคร หรือพูดหมิ่นประมาทใครอยู่
รูรีเปลา

เจ้าขึ้นเสียงใส่ใครอยู่ รูรีเปลา
เจ้าเหยียดตาใส่ใครอยู่ รูรีเปลา
เจ้าได้ทำให้เราผู้ศักดิ์สิทธิ์แห่งอิสราเอล

๒๓ เจ้าได้เย้ยพระยาร์เวห์ ผ่านทางพวกผู้ส่ง
ข่าวที่เจ้าส่งมา

เจ้าพูดว่า “ข้าได้ป็นขึ้นไปด้วยถรมมากมาย
ของข้า

ถึงยอดเขา
ยอดที่สูงที่สุดในเลบานอน
ข้าได้โค่นพวกต้นสนซีดาร์ที่สูงที่สุดของมัน
และต้นสนที่ดีที่สุดของมัน
ข้าได้เข้าไปถึงส่วนที่ลึกที่สุดของประเทศนั้น
ข้าไปถึงป่าไม้ที่ทึบที่สุดของมัน
๒๔ ข้าได้ขุดบ่อน้ำไปทั่วในต่างแดน
และดื่มจากบ่อน้ำพวกนั้น
ข้าได้เหยียบ ย่านำในลำธารทั้ง หลายของ
อียิปต์

จนมันเหือดแห้งไป”
๒๕ กษัตริย์ของอัสซีเรีย เจ้าไม่เคยได้ยินหรือ
เรื่องที่เราได้กำหนดไว้มานานมาแล้ว
เรื่องที่เราได้วางแผนตั้งแต่สมัยโบราณ
แล้วตอนนี้เรากำลังทำให้มันเกิดขึ้น
คือเราได้ให้เจ้าทำให้ป้อมปราการของเมือง
ต่าง ๆ

กลายเป็นกองซากปรักหักพัง
๒๖ ในขณะที่ทุลเมืองที่ขาดกำลังของเมือง
เหล่านั้น

กำลังตกใจกลัวและอับอาย
พวกเขาเป็นเหมือนพืชที่ท้องทุ่ง
เป็นเหมือนหญ้าอ่อน
เป็นเหมือนหญ้าที่ขึ้นบนดาดฟ้า
และถูกเผาแห้งไปด้วยลมตะวันตก *
๒๗ แต่เรารู้แม้กระทั่งเวลาที่เจ้ายืน ขึ้นหรือ
นั่งลง

เวลาที่เจ้าออกไปหรือเข้ามา
และเรารู้ตอนที่เจ้ากรียวกราดใส่เรา
๒๘ เพราะเจ้ากรียวกราดใส่เรา
เราได้ยินคำพูดที่หยิ่งโสของเจ้า
อย่างนั้น เราจะเอาขอเกี่ยวจุมูกของเจ้า
เอาบังเหียนของเราใส่ปากเจ้า
และเราจะนำเจ้ากลับไปตามทางที่เจ้ามา”

๒๙ เฮเซคียาห์ นี้จะเป็นเรื่องที่พิสูจน์ว่าสิ่งที่เราพูด นี้จะเกิด ขึ้นจริง คือในปีแรกนี้เจ้าจะปลูกริมไรไม่ได้เลย ให้เจ้ากินข้าวที่งอกขึ้นมาเอง ก่อน ในปีที่สอง ให้เจ้ากินสิ่งที่เกิดขึ้นเองอีก ในปีที่สาม ให้เจ้าหว่านข้าวและเก็บ เก็บเกี่ยว มัน และให้เจ้าปลูกรวน อุ่น และกินผลของมัน ๓๐ คนในครอบครัวดูดาห์ที่ยังหลง เหลืออยู่ จะเป็นเหมือนต้นไม้หยิ่ง

* ๑๙:๒๖ และถูกเผาแห้งไปด้วยลมตะวันตก คำนี้อยู่ในฉบับฮีบรูที่พบในถ้ำคูม รัน และ มุนตรงกับอิสยาห์ ๓๗:๒๗ ฉบับฮีบรูที่นิยมใช้กันเขียนสั้นกว่า ก่อนที่มันเติบโต ซึ่งคงหมายถึง มันถูกทำลายก่อนที่มันเติบโต

รากlungข้างล่างและผลิผลขึ้นข้างบน ^{๓๑} แล้ว คนที่ยังเหลืออยู่ก็จะแผ่ ขยายออกไปจาก เยรูซาเล็ม คนที่ยังรอดชีวิตบางคน ก็จะออกมาจากภูเขาคีโยน ความ รุกองแรงกล้าของ พระยาห์เวห์จะทำอย่างนี้

^{๓๒} แล้วนี่คือสิ่งที่พระ ยาห์เวห์พูดเกี่ยวกับ กษัตริย์อัสซีเรีย

“เขาจะไม่ได้เข้ามาในเมืองเยรูซาเล็ม เขาจะไม่ได้ยิงธนูใส่เมืองนี้หรือ เขาจะไม่ได้ถือโล่มาเผชิญหน้ากับเมืองนี้ เขาจะไม่ได้สร้างเนินดินบุกขึ้นกำแพง

^{๓๓} เขาจะต้องกลับไปทางเดิมที่เขา มา เขาจะไม่ได้เข้าเมืองหรือ

พระยาห์เวห์พูดไว้ว่าอย่างนี้

^{๓๔} เพราะเราจะป้องกันเมืองนี้ เพื่อให้มันรอด เราจะทำสิ่งนี้เพื่อเห็นแก่หน้าเรา และเพื่อเห็น แก่สัญญาที่เราได้ให้ไว้กับดาวิด ผู้รับใช้เรา”

^{๓๕} แล้วในคืน นั้น ทูต สวรรค์ของพระ ยาห์เวห์ก็ออกไป และฆ่าทหารในค่ายของ อัสซีเรียไปหนึ่งแสนแปดหมื่นห้าพันคน เมื่อ คนตื่นขึ้นในตอนเช้า ก็เห็นศพเกลื่อนกลาด ไปหมด ^{๓๖} ดังนั้นเซนนาเคอริบ กษัตริย์ของ อัสซีเรียก็กลับบ้าน และไปอาศัยอยู่ที่เมืองนี้ นะเวห์

^{๓๗} วันหนึ่ง ในขณะที่ท่านกำลังนมัสการอยู่ใน วัดของนิสโรคพระของท่านอยู่นั้น ลูกชาย ของท่านคือออดรัมเมเลค และซาเรเซอร์ ก็ได้ ฆ่าท่านด้วยดาบ และพวกเขาก็หนีไปที่แผ่นดิน อารารัต แล้วลูกของท่านคือ เอสาร์ฮัดโดน ก็ขึ้นเป็นกษัตริย์ของอัสซีเรียแทนท่าน

เฮเซคียาห์ป่วยใกล้ตาย

(๒ พศค. ๓๒:๒๔-๒๖; อสย. ๓๘:๑-๘, ๒๑-๒๒)

๒๐ ในช่วง นั้นเฮ เซ ตี ยาห์ป่วยใกล้ ตายแล้ว อิสยาห์ผู้พูดแทนพระเจ้า ลูกชายของอา มอสก็ได้มาหาท่านและพูดว่า “นี่คือสิ่งที่พระ ยาห์เวห์พูด ‘ให้สั่ง เสียคน ในคริว เรือนของเจ้าให้รีบร้อย เพราะเจ้า กำลังจะตาย เจ้าจะไม่หายหรือ’”

^๒ แล้วเฮเซคียาห์ก็หันหน้าเข้าข้างฝา และ อธิษฐานต่อพระ ยาห์เวห์ว่า ^๓ “ข้า แต่พระ ยาห์เวห์ ขอได้โปรดอย่าลืมนำข้าพเจ้านั้นได้ รับใช้พระองค์อย่างสัตย์ซื่อด้วยสุดหัวใจของ ข้าพเจ้า และข้าพเจ้าได้ทำในสิ่งที่พระองค์ เห็นว่าดี” แล้วเฮ เซ ตี ยาห์ก็ร้อง ห่มร้อง ให้ เสียดัง

^๔ ก่อนที่อิส ยาห์จะออกมาจากลานส่วน กลาง พระยาห์เวห์ก็ได้พูดกับเขาว่า ^๕ “กลับไป บอกกับเฮ เซ ตี ยาห์ ผู้นำประชาชนของ เราว่า พระ ยาห์เวห์ พระเจ้าของดาวิด ที่ เป็นบรรพบุรุษของท่านพูดว่า ‘เราไดยินคำ อธิษฐานของเจ้า แล้ว และได้เห็นหน้าตาของ เจ้าด้วย เราจะรักษาเจ้า นับจากวันนี้ไปสาม วัน เจ้าจะลุกขึ้นไปที่วิหารของพระ ยาห์เวห์ ได้ ^๖ เราจะต่อชีวิตให้กับเจ้าอีกสิบห้าปี และ เราจะช่วย กูเจ้าและเมือง นี้ให้รอดพ้นจาก เจ็อม มือของกษัตริย์อัส ซีเรีย และเราก็จะ ป้องกันเมือง นี้ไว้ เพื่อเห็น แก่หน้าเราและ เพื่อเห็น แก่สัญญาที่เราได้ให้ไว้กับดาวิดผู้รับ ใช้เรา”

^๗ แล้วอิส ยาห์ก็พูดว่า “ให้เอามะเดื่อมาบี เข้าด้วยกัน แล้วโปะเข้าไปที่แผลเปื่อยของ เขา แล้วเขาก็จะหาย”

^๘ แล้วเฮ เซ ตี ยาห์ได้ถามอิส ยาห์ว่า “จะมี เหตุการณ์พิเศษอะไรที่พิสูจน์ว่าพระ ยาห์เวห์ จะรักษา เรา แล้วเราจะได้ลุกขึ้นไปที่วิหาร ของพระยาห์เวห์ในอีกสามวัน”

^๙ อีส ยาห์ตอบว่า “ท่านต้องการอย่างไร ละ จะให้เงาทอดไปข้างหน้าลิบขึ้น หรือยาก ให้มันย้อนกลับไปข้าง หลังลิบ ขึ้น เพราะนี่ คือเหตุการณ์พิเศษที่พระยาห์เวห์จะทำให้กับ ท่าน ดู เพื่อท่านจะได้แน่ใจว่าพระองค์จะทำ ในสิ่งที่พระองค์ได้สัญญาไว้”

^{๑๐} เฮเซคียาห์ตอบว่า “จะให้เงาทอดไปข้าง หน้าลิบขึ้นนั้นง่ายกว่าที่จะให้มันย้อนกลับไป ข้างหลังลิบขึ้น”

^{๑๑} แล้วอิสยาห์ผู้พูดแทนพระเจ้าได้ร้องขอ ต่อพระยาห์เวห์ และพระองค์ก็ทำให้เงาย้อน กลับไปด้าน หลังลิบ ขึ้น มันย้อน กลับไปบน ชั้นบันไดของอาหัท ^{*}

*๒๐:๑๑ **ชั้นบันไดของอาหัท** ข้อความ นี้อาจจะหมายถึง ถึงชั้นบันไดที่อยู่ด้าน นอกของอุโมง พิเศษหลัง หนึ่งในที่เฮเซคียาห์ใช้เป็นนาฬิกา เมื่อดวงอาทิตย์ส่อง แสงลงบนชั้นบันไดเหล่านี้น เงาของพวกมันจะบอกเวลาของวันนั้น

เฮเซคียาร์ฮอวตทรัพย์สมบัติ

(อิสย. ๓๙:๑-๘)

๑๒ หลังจากนั้นไม่นาน กษัตริย์เมโรดค-บาลาดัน ลูกชายของบาลาดันแห่งบาบิโลนได้ส่งพวกทูตถือพวงจดหมายและของขวัญมาให้กับเฮเซคียาร์ เพราะเมโรดค-บาลาดันได้ยินข่าวว่าเฮเซคียาร์ป่วย ^{๑๓}เฮเซคียาร์ได้ต้อนรับพวกทูตเหล่านั้น และพาพวกเขาไปดูคลังสมบัติทั้งหมดของเขา ทั้งเงินทองและเครื่องเทศต่างๆรวมทั้งน้ำมันที่มีค่า คลังอาวุธ และทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ในพวกคลังเก็บของ เฮเซคียาร์พาพวกเขาไปดูทุกซอกทุกมุมของวังและทั่วยราชอาณาจักรของเขา

^{๑๔}แล้วอิสยาร์ห์ผู้ดูแลแทนพระเจ้า ก็ได้มาหากษัตริย์เฮเซคียาร์ และพูดกับเขาว่า “คนพวกนี้มาพูดอะไร และพวกเขามาหาทานจากที่ไหนกัน”

แล้วเฮเซคียาร์ตอบว่า “พวกเขามาหาทานจากแดนไกลโน้น มาจากบาบิโลน”

^{๑๕}อิสยาร์ห์ถามอีกว่า “พวก เขาเห็นอะไรบ้างในวังของท่าน”

เฮเซคียาร์ก็ตอบว่า “พวก เขาเห็นทุกสิ่งทุกอย่างในวังของข้า ไม่มีอะไรเลยในพวกคลังเก็บของของข้า ที่ข้าไม่ได้ให้พวกเขาดู”

^{๑๖}แล้วอิสยาร์ห์ก็บอกกับเฮเซคียาร์ว่า “ฟังให้ดี นี่คือข่าวสารจากพระยาห์เวห์ ^{๑๗}เวลานั้นกำลังจะมาถึง ที่ทุกสิ่งทุกอย่างในวังของท่าน รวมทั้งทุกสิ่งทีบรรพบุรุษของท่านได้เก็บสะสมมาให้จนถึงทุกวันนี้ จะถูกขนย้ายไปที่บาบิโลน จะไม่มีอะไรเหลือเลย พระยาห์เวห์พูดไว้ว่าอย่างนั้น ^{๑๘}พวก เขาจะเอาลูกๆของท่านบางคนไป พวกลูกชายของท่านเอง พวกลูกหลานชายของท่าน จะกลายเป็นพวกชนที่ในวังของกษัตริย์บาบิโลน”

^{๑๙}แล้วเฮเซคียาร์ก็พูดกับอิสยาร์ห์ว่า “ข่าวสารของพระยาห์เวห์ที่ท่านพูดมานั้นดี” เพราะเขาคิดว่า “ทำไม่จะไม่ดีละ ถ้ามันจะมีสันติสุขและความมั่นคงปลอดภัยในยุคสมัยของข้า”

เฮเซคียาร์ตาย

(๒ พศต. ๓๒:๓๒-๓๓)

^{๒๐}ส่วนเหตุการณ์อื่นๆในยุคสมัยของเฮเซคียาร์ที่ความสำเร็จทุกอย่างของเขาและวิธีที่เขาได้สร้างสรรค์ นำและอุโมงค์ ที่ทำให้เขาสามารถนำน้ำเข้ามาใช้ในเมือง ได้จัดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งยูดาห์ ^{๒๑}เฮเซคียาร์ตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขา และมนัสเสห์ลูกชายของเขา ก็ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

มนัสเสห์ปกครองยูดาห์

(๒ พศต. ๓๓:๑-๒๐)

๒๑ ^๑มนัสเสห์มีอายุสิบสองปีเมื่อเขาได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ และเขาได้ครองราชย์อยู่ในเมืองเยรูซาเล็มเป็นเวลาห้าสิบห้าปี แม่ของเขามีชื่อว่าเศฟซีบาร์

^๒มนัสเสห์ได้ทำสิ่งที่ชั่วร้ายในสายตาของพระยาห์เวห์ เขาได้ทำสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่างๆเหมือนกับที่ชนชาติเหล่านั้นได้ทำ คือพวกชนชาติที่พระยาห์เวห์ได้ขับไล่ออกไปตอนทีอิสราเอลย้ายเข้ามาในแผ่นดิน

^๓มนัสเสห์ได้สร้างสถานนมัสการต่างๆขึ้นมาใหม่ ที่เฮเซคียาร์พ่อของเขาเคยทำลายไปแล้ว เขายังได้ตั้งแท่นบูชาทั้งหลายให้กับพระบาอัลและสร้างเสาเจ้าแม่อาเซราห์ขึ้น เหมือนกับที่กษัตริย์อาหับของอิสราเอลเคยทำไว้ เขากราบไหว้ดวงดาวทั้งหลายบนท้องฟ้า และไปรับใช้พวกมัน ^๔เขาได้สร้างพวกแท่นบูชาให้กับพวกพระต่างชาติขึ้นในวิหารของพระยาห์เวห์ ซึ่งเป็นสถานที่ที่พระยาห์เวห์เคยพูดไว้ว่า “เราจะวางชื่อของเราไว้ในเมืองเยรูซาเล็ม” ^๕มนัสเสห์ยังได้สร้างแท่นบูชาขึ้นสองแท่นให้กับดวงดาวทั้งหลายตรงลานทั้ง สองในวิหารของพระยาห์เวห์

^๖เขาได้เอาลูกชายของเขาเผาไฟ เป็นเครื่องบูชา เขาได้ทำเวทมนตร์คาถา และดูหมอง และไปปรึกษากับพวกคนทรงเจ้า และ

*๒๐:๒๐ *อุโมงค์* คูน้ำหรือท่อส่งน้ำที่เป็นทางให้น้ำไหลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้
†๒๑:๖ *เอาลูกชาย ... เผาไฟ* แปลตรงๆได้ว่า “ให้ลูกชายเข้าไปในไฟ”

พวกหมอมี *เขาได้ทำความชั่วมากมายในสายตาของพระ ยาร์เวห์ ซึ่งยิว ญูให้พระองค์ โกรธ *เขาได้ให้คนแกะ สลักเสลาของเจ้าแม่ อา เซราห์ *ขึ้นมา และนำมันไปวางไว้ในวิหารที่พระ ยาร์เวห์เคยพูดไว้กับดา วิดและ ซา โลม อนุลูกของดา วิดว่า *ในวิหารแห่งนี้ และในเมืองเยรูซาเล็มที่เราได้เลือกออกมา จากเผ่าทั้งหมดยกชนชาติอิสราเอล เราจะวางชื่อของเราไว้ที่นี่ตลอดไป *แล้วถ้าพวกเขาเพียง แต่ระมัดระวังที่จะทำ ตามในสิ่งที่เราได้สั่งพวกเขาไว้ และรักษากฎทุก ข้อที่โมเสสผู้รับ ใช้ของ เราได้ให้กับพวกเขา เราก็จะไม่ทำให้พวกอิสราเอลต้องเดินร่ำร้อน พนजरอีกต่อไปจากแผ่นดินที่เราได้ยกให้กับ บรรพบุรุษของพวกเขา” *แต่ประชาชนไม่ยอมฟังพระเจ้า มนัส เสห์ได้นำพวกเขาให้หลง ผิดไปทำชั่วยิ่ง กว่าพวกชนชาติที่พระ ยาร์เวห์ได้ทำลายไปตอนที่ชาวอิสราเอลย้ายเข้ามาในแผ่นดิน

๑๐ พระ ยาร์เวห์พูดผ่านพวก ผู้ พูด แทนพระเจ้า ที่เป็นผู้รับ ใช้ของพระองค์ว่า ๑๑ “กษัตริย์มนัส เสห์แห่งยู ดาห์ได้ทำบาปที่หน้า สะอิดสะเอียนหลาย เรื่อง เขาได้ทำสิ่งที่เลว ร้ายยิ่ง กว่าที่พวกอา โมไรต์ที่เคยอยู่ก่อนหน้าเขาได้ทำ ไว้ เขาทำให้ยู ดาห์ทำบาปไป ด้วย กับพวกรูปเคารพอื่นๆทั้งหลายของเขา ๑๒ ดังนั้น พระยาร์เวห์พระเจ้าของอิสราเอลจึงพูดว่า ‘เราจะนำเรื่องเลว ร้ายมาสู่เยรูซาเล็มและยู ดาห์ถึงขนาดที่ว่าถ้าใครได้ยื่นเข้า หูเขาจะต้องเสียวแปลบ

๑๓ เราจะเอาสาย วัสดุที่เคยใช้กับเมืองสะมาเรีย และลูก ตุ่มน้ำ หนัก ที่เคยใช้กับครอบครัวของอา หีบออกมาใช้กับเยรูซาเล็ม เราจะขีด ล้างเยรูซาเล็มให้เรียบเหมือนกับขีด ล้างขามไบหนึ่ง แล้วคว่ำมันลง ๑๔ เราจะโยนผู้รับ มรดกของ เราที่เหลืออยู่เพียง

น้อยนิดทิ้งไป และมอบพวกเขาให้ไปอยู่ในกำมือของพวกศัตรู เขา พวกเขาจะตกเป็นเหยื่อและเป็นของที่ถูกปล้นมาได้โดยศัตรู ทุ่ก สิ้นของพวกเขา ๑๕ เพราะพวกเขาได้ทำสิ่งชั่ว ร้ายในสายตาของ เราและมา ยิวให้เรา โกรธ ตั้งแต่วันที่พวกบรรพบุรุษของพวกเขาออกมาจากอียิปต์จนถึงทุกวันนี้ ๑๖ นอกจากบาปที่มนัส เสห์เป็นต้นเหตุให้ยูดาห์พลอยทำไป ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่ชั่ว ร้ายในสายตาของพระยาร์เวห์ มนัส เสห์ก็ยิ่งทำให้เลือดของผู้บริสุทธิ์ไหล นองไป ทั่วเมืองเยรูซาเล็มจากด้านหนึ่งไปจดอีกด้านหนึ่ง”

๑๗ ส่วนเหตุการณ์อื่นๆในยุค สมัยของมนัส เสห์ และทุก อย่างที่เขาได้ทำ รวมทั้งความบาปของเขา ได้จดบันทึก ไว้แล้วในหนังสือประวัติของพวกกษัตริย์แห่ง ยู ดาห์ ๑๘ มนัส เสห์ได้ตาย ไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขาและศพของ เขาถูกฝังอยู่ในสวนอุส ซาห์ซึ่งเป็นสวนที่อยู่ในวังของเขา และอา โมนลูกชายของเขาก็ได้ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

อาโมนปกครองยูดาห์

(๒ พศต. ๓๓:๒๑-๒๕)

๑๙ เมื่ออา โมนขึ้นเป็นกษัตริย์ เขามีอายุ ยี่สิบ สอง ปี เขาได้ครอง ราชย์อยู่ในเมืองเยรูซาเล็มเป็นเวลาสอง ปี แม่ของเขาคือว่า เม ซุลเล เมท นางเป็นลูกสาวของฮารูสทีมาจากเมืองโยทบาห์

๒๐ อา โมนได้ทำสิ่งที่ชั่ว ร้ายในสายตาของพระ ยาร์เวห์ เหมือนกับที่มนัส เสห์พ่อของเขา ทำ ๒๑ เขาได้เสียน แบบพ่อของเขาทุกอย่าง เขานมัสการพวกรูป เคารพที่พ่อของเขา นมัสการ และไปกราบไหว้รูปเคารพเหล่านั้น ๒๒ เขาได้ละทิ้งพระยาร์เวห์ พระเจ้าของ

*๒๑:๖ หมอมี คนที่พยายามใช้วิญญาณชั่วในการสร้างเวทมนตร์

†๒๑:๗ อาเซราห์ พระผู้หญิงที่สำคัญของชาวคานาอัน ในเวลานั้น ประชาชนคิดว่านางคือเมียของพระบaal

‡๒๑:๑๓ สายวัดที่เคยใช้กับเมืองสะมาเรีย พวกคนงานได้ใช้เชือกเส้นหนึ่งกับลูกตุ้มถ่วงน้ำหนักเพื่อทำเครื่องหมายเป็นเส้นตรงไว้ที่ส่วนปลายของกำแพงหิน ซิน ส่วนของหินที่กินออกมาจากเส้นนี้จะถูกตัดทิ้ง ข้อความนี้หมายความว่าพระเจ้าได้โยนสะมาเรียและครอบครัวของกษัตริย์อาหีบทิ้ง ในปี ๗๒๒ ก่อนพระเยซูมาเกิด

§๒๑:๑๓ ลูกตุ้มน้ำหนัก ลูกตุ้มที่ผูกอยู่กับเชือกและใช้ในการทดสอบว่าของสิ่งนั้นตั้งตรงหรือไม่ เหมือนลูกดิ่ง

บรรพบุรุษของเขา และไม่ยอมเดินตามทางของพระยาห์เวห์

^{๒๓}พวกข้าราชการของอา โมนได้วางแผนกันกับภูก่อต่อเขาและได้ลอบฆ่าเขาในวังของเขา ^{๒๔}แล้วประชาชนในแผ่นดินนั้นก็ได้ฆ่าพวกที่รวมหัวกันฆ่ากษัตริย์อาโมน และพวกเขาก็ได้ยกโย ลี ยาห์ลูกชายของอา โมนขึ้นเป็นกษัตริย์แทนพ่อของเขา

^{๒๕}ส่วนเหตุการณ์อื่นๆในยุค สมัยของอา โมนและสิ่งที่เขาได้ทำไป ได้จด บันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งยูดาห์ ^{๒๖}เขาได้ถูกฝังอยู่ในหลุมฝังศพในสวนอุสซาคห์ และโยลียาห์ลูกชายของเขา ก็ได้ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา

โยลียาห์ปกครองยูดาห์

(๒ พศต. ๓๔:๑-๒, ๘-๓๓)

๒๒

^๑โย ลี ยาห์มีอายุแปดขวบเมื่อเขาได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ และเขาครองราชย์อยู่ในเมืองเยรูซาเล็มเป็นเวลาสามสิบเอ็ด ปี แม่ของเขาชื่อว่าเย ดิ ดาห์ นางเป็นลูกสาวของอาดายาห์ ชาวเมืองโบสคาท ^๒โย ลี ยาห์ได้ทำสิ่งที่ถูก ต้องในสายตาของพระยาห์เวห์ และได้เดินตามทางทุก ทางของดาวิดบรรพบุรุษของเขา ไม่เคยหันซ้ายหรือหันขวา

โยลียาห์สั่งให้ซ่อมแซมวิหาร

(๒ พศต. ๓๔:๙-๑๓)

^๓ในปีที่สิบแปด ที่โย ลี ยาห์เป็นกษัตริย์ เขาได้ส่งเลขาณูการ ชื่อว่าซาฟานไปยังวิหารของพระยาห์เวห์ ซา ฟานเป็นลูกชายของออาซาลียาห์ ที่เป็นลูกชายของเมซูล ลาม โย ลี ยาห์สั่งซา ฟานว่า “ขึ้นไปหาซิล คี ยาห์ นักบวชสูงสุด บอกให้เขาเตรียมเงินที่ได้เก็บไว้ในวิหารของพระ ยาห์เวห์ ที่พวกคุณเผ่าประตูกีบรวบรวมมาจากประชาชน นั้น ^๔ให้เขาเอาเงินพวก นั้นไปให้กับพวกหัวหน้าคน งานที่ได้ รับมอบ หมายถึงหมาดูแลคนที่มาซ่อมแซมวิหารของพระ ยาห์เวห์ และให้หัวหน้าคน งานพวกนี้ เอาเงินไปจ่ายให้พวกคน งานที่มาซ่อมแซมวิหารของพระ ยาห์เวห์

ซึ่งมีทั้งช่างไม้ ช่าง ก่อสร้าง ช่าง อิฐ และให้พวก เขานำไปซื้อไม้และหินที่ตัด แต่งแล้ว เพื่อนำไปใช้ซ่อมแซมวิหาร ^๕บอกพวก เขาว่าไม่ต้องทำบัญชีเกี่ยวกับเงินที่ให้พวก เขาไว้ เพราะพวก เขาล้วนทำงานด้วยความซื่อสัตย์”

พบหนังสือธรรมบัญญัติในวิหาร

(๒ พศต. ๓๔:๑๔-๒๑)

^๖ฮิลลียาห์นักบวชสูงสุดได้พูดกับซาฟานที่เป็นเลขานุการว่า “เราได้พบหนังสือธรรมบัญญัติอยู่ในวิหารของพระ ยาห์เวห์” เขาได้มอบหนังสือเล่ม นั้นให้กับซา ฟาน และซา ฟานก็อ่านมัน

^๗แล้วซา ฟานที่เป็นเลขานุการก็ไปพบกษัตริย์และบอกกับกษัตริย์ว่า “พวกข้าราชการได้อเอาเงินที่อยู่ในวิหารของพระ ยาห์เวห์ ไปมอบให้กับพวกคน งานและหัวหน้างานที่วิหาร แล้ว” ^๘แล้วเลขาซา ฟานก็บอกข่าวกับกษัตริย์ว่า “นักบวชซิล คี ยาห์ได้มอบหนังสือเล่ม หนึ่งให้กับข้าพเจ้า” และซาฟานก็อ่านให้กษัตริย์ฟัง

^๙เมื่อกษัตริย์ได้ฟังคำ พูดต่างๆในหนังสือธรรมบัญญัติเล่มนั้นแล้ว เขาก็ฉีกเสื้อผ้าออกด้วยความเศก เศร้า ^{๑๐}เขาได้ส่งนักบวชซิล คี ยาห์ อาหิ คัมลูกชายของซา ฟาน อัด โบร์ ลูกชายของมีคายาห์ และเลขาซาฟาน รวมทั้งออา ซา ยาห์ผู้รับ ใช้ของกษัตริย์ว่า ^{๑๑}“ไปปรึกษาพระ ยาห์เวห์ดูสิว่าเราควรทำยังไง ดี ไปปรึกษาให้กับ เรา ให้กับประชาชนและให้กับชาวยู ดาห์ทั้งหมด ด้วย เกี่ยวกับสิ่งที่เขียนอยู่ในหนังสือที่ถูกพบเล่ม นี้ เพราะที่ความโกรธอันยิ่ง ใหญ่ของพระ ยาห์เวห์ได้เผาผลาญพวกเรานี้ ก็เพราะบรรพบุรุษของพวกเราไม่ยอมเชื่อฟังคำพูดในหนังสือเล่มนี้ พวก เขาไม่ยอมทำ ตามทุกสิ่งที่ถูกเขียนอยู่ในหนังสือเล่มนี้ที่พวกเขาจะต้องทำ”

เรื่องกษัตริย์โยลียาห์กับนางสุลดาคห์

(๒ พศต. ๓๔:๒๒-๒๘)

^{๑๒}นักบวชฮิลลียาห์ อาหิ คัม อัด โบร์ ซาฟาน และออา ซา ยาห์ได้ไปพูดกับสุลดาคห์หญิง ผู้พูด

*๒๒:๘ หนังสือธรรมบัญญัติ น่าจะเป็นหนังสือเฉลยธรรมบัญญัติ

แทน พระเจ้า นางเป็นเมียของซัลลูมลูกชายของทีกุวาร์ซึ่งเป็นลูกชายของฮารยัส ซัลลูมมีหน้าที่ดูแลเรือเสื้อผ้าของนักบวช ฮูลดาห์อาศัยอยู่ในเขตที่สองของเมืองเยรูซาเล็ม

๑๕ นางพูดกับพวก เขาว่า “พระ ยาร์เวห์ พระเจ้าของอิสราเอลพูดว่าอย่างนี้ ให้บอกกับชายที่ส่งพวก เจ้ามาหาเรา ว่า ๑๖ “พระ ยาร์เวห์พูดว่า เรากำลังจะนำความหายนะมาสู่สถาน ที่แห่ง นี้และคนที่อาศัยอยู่ที่ นี้ตามที่ ได้เขียนไว้ในหนังสือที่กษัตริย์ของยู ดาห์ได้อ่านไปแล้ว นั่น ๑๗ ความโกรธของเราจะเผาผลาญสถาน ที่แห่ง นี้และจะดับไม่ได้ เพราะ พวก เขาละทิ้งเราและไปเผาเครื่องหอม ให้กับพระอื่น ๆ และมายั ยู่ให้เราโกรธด้วยพวก รูปเคารพที่พวกเขาได้สร้างขึ้นกับมือ”

๑๘ ให้บอกกับกษัตริย์ของยู ดาห์ ที่ได้ส่งพวกเจ้ามาปรึกษาพระ ยาร์เวห์ ให้บอกกับเขาว่า “พระ ยาร์เวห์ พระเจ้าของอิสราเอล ได้พูดคำ เหล่านี้ที่เจ้าได้ยินไปแล้ว ๑๙ เมื่อเจ้าได้ยินถึงสิ่งที่เราพูดต่อต้านสถาน ที่แห่ง นี้ และคนที่อาศัยอยู่ที่ นี้ ว่าสถาน ที่นี้จะรกร้าง และประชาชนเหล่านี้จะถูกสาปแช่ง เมื่อเจ้าได้ยินอย่างนี้ จิตใจของเจ้าก็สับสน และถ่อมตัวลงต่อ หน้าพระ ยาร์เวห์ เจ้าได้ฉีกเสื้อผ้าด้วยความ โศกเศร้า และได้ร้องให้ต่อหน้าเรา เราก็ เลยฟุ้งเจ้า” พระ ยาร์เวห์พูดว่าอย่างนี้ ๒๐ ดั่ง นั้นเราจะรวมเจ้าไปอยู่กับบรรพบุรุษของเจ้า และศพของเจ้าจะถูกฝังอย่างสงบสุข ตาของเจ้าจะไม่ต้องเห็นความ หายนะที่เรา กำลังจะนำมาสู่สถาน ที่แห่ง นี้” แล้วพวกเขาได้เอาข้อความนี้ไปบอกกับกษัตริย์

ประชาชนฟังหนังสือข้อตกลง

(๒ พศต. ๓๔:๒๙-๓๒)

๒๓ ๑ แล้วกษัตริย์โย ลี ยาร์ห์เรียกพวกผู้ใหญ่ของยูดาห์และของเยรูซาเล็มทั้งหมดมารวม ตัว กัน ๒ เขาขึ้นไปทิวเขารของพระ ยาร์เวห์กับคน เหล่า นั้นของยู ดาห์ และทุก คนที่อาศัยอยู่ในเยรูซาเล็ม รวมทั้งพวกนักบวชและเหล่าผู้พูดแทนพระเจ้า คือประชาชนทั้งหมดตั้งแต่ชนชั้นระดับ ล่างไปจนถึงคนระดับ สำคัญๆ โย ลี ยาร์ห์ได้อ่านทุก

คำในหนังสือข้อ ตกลงที่พบในวิหารของพระ ยาร์เวห์นั้นให้กับทุกคนฟัง

๓ กษัตริย์ยืนอยู่ข้างเสาและได้ทำข้อ ตกลงใหม่ต่อ หน้าพระ ยาร์เวห์ ว่าจะติดตามพระ ยาร์เวห์และจะรักษาคำ สั่งทุก ข้อของพระองค์ กฎและข้อ บังคับต่างๆอย่างสุดจิต สุดใจ และจะทำตามคำ พูดของข้อ ตกลงที่เขียนอยู่ในหนังสือเล่ม นี้ แล้วประชาชนทั้งหมดก็ได้ขานรับข้อตกลงนั้น

กษัตริย์โยลียาร์ห์กำจัดรูปเคารพ

(๒ พศต. ๓๔:๓-๗)

๔ กษัตริย์สังฆิลคี ยาร์ห์ซึ่งเป็นนักบวชสูงสุด เหล่า นักบวชคนอื่นๆที่มีตำแหน่งรองลงมา และพวกคน ฝ้า ประตู่ ให้ย้ายเครื่องใช้ทุกอย่างที่สร้างขึ้นให้แก่พระบาอัล ให้แก่เจ้าแม่อา เซราห์และให้แก่พวกดวงดาวทั้งหลาย ออกจากวิหารของพระ ยาร์เวห์ โย ลี ยาร์ห์ได้เผาสิ่งเหล่านี้ นอกเมืองเยรูซาเล็ม ในทุ่งของหุบเขาซิด โรน แล้วชนเอาซี เก้าของมันไปที่เมืองเบรเอล

๕ โย ลี ยาร์ห์ได้กำจัดพวกนักบวชที่รับ ใช้พวกรูป เคารพที่กษัตริย์ทิ้ง หลายของยู ดาห์ ได้แต่ง ตั้งให้มาทำหน้าที่เผาเครื่องหอม อยู่บนสถานนมัสการต่างๆในเมืองทั้ง หลายของยู ดาห์ และเมืองที่อยู่รอบๆเมืองเยรูซาเล็มรวม ถึงพวกนักบวชที่เป็นคนเผาเครื่องหอมให้กับพระบา อัล ให้กับพระอาทิตย์และพระจันทร์ ให้กับพวกหมู่ ดาวและดวงดาวทั้งหมดบนท้องฟ้า

๖ โยลียาร์ห์เอาเสาเจ้าแม่อาเซราห์ ออกจากวิหารของพระยาร์เวห์ และเอาไปไว้ที่หุบเขาซิด โรนที่อยู่นอกเมืองเยรูซาเล็มและเผามันทิ้งที่ นั้น เขาหุบมันจนแตกละเอียดเป็นผุยผงและเอาซี เก้าของมันไปรยลงบนหลุมฝังศพของคน *

๗ โย ลี ยาร์ห์ยังทำลายที่ปักทั้ง หลายของพวกโสเภณีผู้ขายซึ่งอยู่ในวิหารของพระ ยาร์เวห์ ซึ่งเป็นที่เดียวกับที่พวกผู้ หญิงใช้ทอผ้าให้กับพระแม่อาเซราห์

๘ โย ลี ยาร์ห์นำตัวพวกนักบวชทั้งหมดมาจากเมืองต่างๆของยู ดาห์ แล้วมาไว้ที่

*๒๓:๖ **ปรยลงบนหลุมฝัง ศพ ของ คน** เป็นวิธีที่แข็งกร้าวที่แสดงให้เห็นว่าเสาเจ้าแม่อาเซราห์จะไม่ถูกนำมาใช้อีก

เยรูซาเล็ม และทำให้สถานนมัสการทั้งหลายเสื่อมความศักดิ์สิทธิ์ลง ตั้งแต่ในภูเขาไปจนถึงเบเออร์เซบา ซึ่งเป็นสถานที่ที่พวกนักบวชนั้นใช้เผาเครื่องหอม โยสิยาห์ทำลายพวกสถานที่ที่นมัสการรูปปั้น และที่ตั้งอยู่ทางด้านซ้ายของประตูเมือง ที่อยู่ตรงทางเข้าของประตูโยชูวาเจ้าเมือง^๙ ถึงแม้ว่าเหล่านักบวชของสถานนมัสการเหล่านี้ ไม่มีสิทธิ์ที่จะรับ ใช้อู่ที่แท่นบูชาของพระยาห์เวห์ในเมืองเยรูซาเล็ม แต่พวกเขาได้กินขนมปังไม่ใส่เชื้อ ฟูกกับเหล่านักบวชญาติๆ ของเขา

^{๑๐}โทเฟทเป็นสถานที่หนึ่งที่ตั้งอยู่ในหุบเขาของเบนอินโนม โยสิยาห์ทำให้สถานที่นี้เสื่อมความศักดิ์สิทธิ์ลง จึงไม่มีใครสามารถกลับมาใช้สถานที่นี้ เพื่อเอาลูกชายหรือลูกสาวของตัวเองมาเผาไฟเป็นเครื่องบูชาให้กับพระโมเลค^{๑๑}ได้อีกต่อไป^{๑๒} ในอดีต กษัตริย์ของยูดาห์ชอบเอาพวกรูปปั้นม้าและรถรบมาตั้งอยู่ที่ทางเข้าวิหารของพระยาห์เวห์ ที่อยู่ใกล้กับห้องของเจ้าหน้าที่ที่สำคัญคนหนึ่งชื่อ นาธันเนลค ทั้งรูปปั้นม้าและรถรบนี้มีไว้เพื่อใช้กับดวงอาทิตย์ โยสิยาห์ย้ายพวกรูปปั้นม้าออกไป และเผารถรบพวกนั้นจนหมด

^{๑๓}ในอดีต กษัตริย์ของยูดาห์ได้สร้างพวกแท่นบูชาไว้บนดาดฟ้าของตึกอาทิส กษัตริย์มนัสเสห์ก็ได้สร้างแท่นบูชาไว้ที่ลานทั้งสองข้างของวิหารของพระยาห์เวห์ โยสิยาห์หรือแท่นบูชาเหล่านี้ และทูบพวกมันทั้งจนแตกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยและก็โยนเศษหินลงในหุบเขาซิดโรน

^{๑๔}ในอดีตกษัตริย์ซาโลมออนได้สร้างพวกสถานนมัสการไว้ทางใต้เนินเขาแห่งการทำลาย ซึ่งอยู่ทางตะวันตกของเมืองเยรูซาเล็ม ที่อยู่ใกล้กับเมืองเยรูซาเล็ม กษัตริย์ซาโลมอนของอิสราเอลได้สร้างสถานนมัสการพวกนี้ให้กับพระอัสโทเรท อันนาสะอิดสะเอียน ที่ชาวไซดอนนับถือ

กัน และสร้างให้กับพระเคโมซ อันนาสะอิดสะเอียน ที่พวกโมอับนับถือกัน และสร้างให้กับพระโมเลค อันนาสะอิดสะเอียน ที่ชาวอัมโมนนับถือกัน^{๑๕} โยสิยาห์ทูบพวกหินศักดิ์สิทธิ์เป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยและโค่นพวกเสาเจ้าแม่อาเซราห์ลงและเอากระดูกคนมาทิ้งให้กระดูกกระจุยเป็นท่อน

^{๑๖}โยสิยาห์ได้รื้อทิ้งแม้แต่แท่นบูชาที่เมืองเบธเอล สถานนมัสการที่เยโรโบอัมลูกชายของเนบัทได้สร้างขึ้น ซึ่งทำให้อิสราเอลพลอยทำบาปไปด้วย^{๑๗} เขาเผาสถานนมัสการและทูบมันจนแตกละเอียดเป็นผุยผง และเผาเสาเจ้าแม่อาเซราห์ทิ้งด้วย^{๑๘} แล้วโยสิยาห์ก็มองไปรอบๆ และเมื่อเขาเห็นหลุมฝังศพมากมายที่อยู่ด้านข้างเนินเขา เขาก็ให้ย้ายเอากระดูกออกจากที่นั้น และเผามันบนแท่นบูชาเพื่อทำให้แท่นบูชาเสื่อมไป ซึ่งเป็นไปตามคำพูดของพระยาห์เวห์ที่เคยทำนายไว้ผ่านทางคนของพระเจ้า^{๑๙} ตอนที่กษัตริย์เยโรโบอัมยืนอยู่ข้างๆ แท่นบูชาในช่วงเทศกาลแล้วโยสิยาห์ก็หันไปดูโมงค์ของคุณของพระเจ้าคนนั้นที่ได้ทำนายถึงสิ่งเหล่านี้

^{๒๐}กษัตริย์โยสิยาห์ถามว่า “หินที่ระลึกที่เราเห็นนั่นคืออะไรหรือ”

พวกคนในเมืองบอกไปว่า “มันเป็นโมงค์ฝังศพของคนของพระเจ้าที่มาจากยูดาห์ และได้ทำนายถึงสิ่งต่างๆ ที่ท่านได้ทำไปแล้วกับแท่นบูชาของเมืองเบธเอล”

^{๒๑}กษัตริย์จึงพูดว่า “ปล่อยให้เขาพักอยู่ตรงนั้นแหละ อย่าให้ใครไปรบกวนกระดูกของเขาเลย” พวกเขาก็เลยไม่รบกวนกระดูกของคนของพระเจ้าคนนั้น และกระดูกของผู้พูดแทนพระเจ้าที่ออกมาจากเมืองสะมาเรีย

^{๒๒}โยสิยาห์ก็ทำลายพวกศาลเจ้าตามสถานที่สูงในเมืองต่างๆ ของสะมาเรีย ซึ่งพวกกษัตริย์ของอิสราเอลเคยสร้างขึ้น แล้ว้วยูให้พระยาห์เวห์โกรธ เขาจัดการกับที่เหล่านี้

^๙๒๓:๑๐ ไม่มีใคร ... โมเลค แปลตรงๆได้ว่า “ประชาชนได้ให้ลูกชายและลูกสาวของเขาเข้าไปในกองไฟเพื่อพระโมเลค”

^{๑๑}๒๓:๑๑ รูปปั้นม้า ... กับดวงอาทิตย์ ประชาชนคิดว่าพระอาทิตย์คือพระองค์หนึ่งที่ขั้วรถรบ (ดวงอาทิตย์) ข้ามท้องฟ้าไปในแต่ละวัน

^{๑๒}๒๓:๑๕ เยโรโบอัม ... ไปด้วย ดูใน ๑ พงศกัศัตริย์ ๑๒:๒๖-๓๐

^{๑๓}๒๓:๑๖ เคยทำนายไว้ผ่านทางคนของพระเจ้า ดูใน ๑ พงศกัศัตริย์ ๑๓:๑-๓

นั้นอย่างกับที่เขาทำกับสถาน ที่นมิสการของ เบธเอล

๒๐ โย ลี ยาร์ห์ผู้นำนักบวชทุก คนของสถาน นมิสการเหล่านี้ นบนบนแทน บูซา และเผา กระดูกคนบนบนแทน บูซาเหล่านี้ นน แล้วเขาก็ กลับเมืองเยรูซาเล็ม

ชาวยูดาห์ฉลองเทศกาลปลดปล่อย

(๒ พศต. ๓๔:๑-๑๙)

๒๑ กษัตริย์โย ลี ยาร์ห์มีคำ สั่งถึงประชาชน ทั้งหมดว่า “ให้เฉลิมฉลองเทศกาลปลด ปล่อยเพื่อเป็นเกียรติให้กับพระ ยาร์ห์เวห์ พระเจ้าของพวก เจ้า ตามที่ได้กำหนดไว้ใน หนังสือข้อออกถกนี้”

๒๒ นับตั้งแต่สมัยพวกผู้นำวินิจฉัยนำ อิศราเอล ตลอดจนสมัยของพวกกษัตริย์ แห่งอิสราเอลและของพวกกษัตริย์แห่งยู ดาห์ ยังไม่เคยมีการเฉลิมฉลองเทศกาล วันปลดปล่อย เลย ๒๓ แต่ในปีที่สิบ แปดที่ โย ลี ยาร์ห์เป็นกษัตริย์ ก็ได้มีการเฉลิมฉลอง เทศกาลวันปลดปล่อยเพื่อเป็นเกียรติให้กับ พระยาร์ห์เวห์ในเมืองเยรูซาเล็ม

๒๔ นอกจากนี้ โย ลี ยาร์ห์ยังกำจัดพวก คนทรง เจ้าและหมอผี บรรดาพระในบ้าน และพวกรูป เควธพุง หลายรวม ทั้งสิ่งที่น่า สะอิดสะเอียนทั้ง สิ้นที่เห็นในยู ดาห์และใน เยรูซาเล็มออกไปจนหมด เขาได้ทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ เพื่อให้เป็นไปตามกฎที่ได้เขียนไว้ใน หนังสือที่นักบวชฮิล คี ยาร์ห์ได้ค้นพบในวิหาร ของพระยาร์ห์เวห์

๒๕ ไม่เคยมีกษัตริย์องค์ไหนหันเข้ามาหา พระ ยาร์ห์เวห์ด้วยสุดจิตสุดใจและสุด กำลัง อย่างที่กฎของโมเสสสั่งไว้ มากเท่ากับที่โยลี ยาร์ห์ได้ทำ ไม่ว่าจะก่อนหน้าเขาหรือหลังจาก เขาก็ตาม

๒๖ แต่อย่างไร ก็ตาม พระ ยาร์ห์ไม่ได้ หันเหไปจากความศุติแห่งความโกรธ เกรี้ยวอนมหาศาลของพระองค์ที่เผา ผลาญ ต่อยู ดาห์ เนื่องจากการยั ยุทั้งหมดที่มันส เสห์ได้ทำต่อพระองค์ ๒๗ พระ ยาร์ห์เวห์พูด ว่า “เราจะกำจัดยู ดาห์ออกไปจากสายตา เรา เหมือนกับที่เราได้กำจัดอิสราเอลไปแล้ว และเราจะปฏิเสธเมืองเยรูซาเล็มซึ่งเป็น

เมืองที่เราได้เลือกไว้ รวมทั้งวิหารแห่งนี้ที่ เราเคยพูดไว้ ว่า ‘เราจะให้ชื่อของเราอยู่ที่ นัน’”

๒๘ ส่วนเหตุการณ์อื่นๆในสมัยของโยลี ยาร์ห์ และทุกสิ่งที่เขาได้ทำไป ได้จดบันทึกไว้แล้ว ในหนังสือประวัติของบรรดากษัตริย์แห่งยู ดาห์

ความตายของโยลี ยาร์ห์

(๒ พศต. ๓๔:๒๐-๓๖:๑)

๒๙ ในสมัยที่โย ลี ยาร์ห์เป็นกษัตริย์ ฟาโรห์ เน โค กษัตริย์ของอียิปต์ได้ขึ้นมากที่แม่น้ำยู เฟรติ สเพื่อช่วย เหลือกษัตริย์ของอัส ซีเรีย กษัตริย์โย ลี ยาร์ห์ยก ท่พออกไปสู้กับฟาโรห์ เนโค เมื่อฟาโรห์เนโคเห็นโยลี ยาร์ห์ ก็ฆ่าเขา ตายที่เมืองเม กิด โด ๓๐ พวกผู้รับ ใช้ของโย ลี ยาร์ห์นำศพของเขาขึ้นรถรบคันหนึ่งและขับ จากเม กิด โดไปจนถึงเยรูซาเล็มและฝัง ศพ ของโยลี ยาร์ห์ไว้ในหลุมศพของเขาเอง

และประชาชนของแผ่นดินนั้น ก็ยกเย โฮ อา หูสลูกชายของโย ลี ยาร์ห์ขึ้นมาและเจิม แต่งตั้ง ให้เขาเป็นกษัตริย์ต่อจากพ่อของเขา

เยโฮอาหาสปกครองยูดาห์

(๒ พศต. ๓๖:๒-๔)

๓๑ เยโฮอาหาสมีอายุสี่ปีสามปีเมื่อเขาขึ้น เป็นกษัตริย์ และเขารอง ราชย์อยู่ในเมือง เยรูซาเล็มเป็นเวลาสาม เดือน แม่ของเขามี ชื่อว่าฮามูทาล นางเป็นลูกสาวของเยเรมียาร์ห์ ที่มาจากลิบนาร์ห์ ๓๒ เยโฮอาหาสได้ทำความ ซัวในสายตาของพระ ยาร์ห์เวห์ เหมือนกับที่ บรรพบุรุษของเขาเคยทำ

๓๓ ฟาโรห์เนโคขังเย โฮอาหาสไว้ที่ริบ ล่าห์ ซึ่งอยู่ในดินแดนของฮามัท เพื่อไม่ให้เขาได้ ครอบ บัลลังก์อยู่ในเยรูซาเล็ม และฟาโรห์ ยังได้บังคับเก็บส่วยจากชาวยู ดาห์เป็นเงิน หนักประมาณสาม ตันครึ่ง และทองคำหนัก สามสิบสี่กิโลกรัม *

๓๔ ฟาโรห์เนโคให้เอ ลี ยาคี มลูกชายของ กษัตริย์โย ลี ยาร์ห์ขึ้นเป็นกษัตริย์แทนที่โย ลี ยาร์ห์ผู้ เป็น พ่อและเปลี่ยนชื่อของเอ ลี ยาคี มเป็นเย โฮ ยาคี ม แต่ฟาโรห์ได้พาเย โฮอา

*๒๓:๓๓ สามสิบสี่กิโลกรัม หรือแปลตรงๆได้ว่า หนึ่งตะลันต์

หาลไปอยู่ที่อียิปต์ และเยโฮอาหาลก็ตายที่นั่น ^{๓๕}เยโฮยาคิมมอบเงินและทองคำให้กับฟาโรห์เนโค แต่เขาได้เรียกเก็บภาษีจากประชาชนของแผ่นดิน เพื่อเอาเงินไปมอบให้กับฟาโรห์ตามที่ฟาโรห์สั่งไว้ เขามอบเงินและทองจากประชาชนทุก คนของแผ่นดินตามสัดส่วนของทรัพย์สมบัติที่พวกเขา มีเพื่อเอาไปมอบให้กับฟาโรห์เนโค

กษัตริย์แห่งยูดาห์ ^๖เยโฮยาคิมตายไปอยู่กับบรรพบุรุษของเขา และเยโฮยา คินลูกชายของเขา ก็ขึ้นเป็นกษัตริย์สืบต่อจากเขา ^๗กษัตริย์ของประเทศอียิปต์ไม่ได้ยกทัพออกมาจากประเทศของเขาอีก เพราะกษัตริย์ของบาบิโลนเข้ายึดเอาดินแดนที่เคยเป็นของกษัตริย์อียิปต์ ตั้งแต่ลัษธาของอียิปต์ไปจนกระทั่งถึงแม่น้ำยูเฟรติส

เยโฮยาคิมปกครองยูดาห์

(๒ พศต. ๓๖:๕-๘)

^{๓๖}เยโฮยา คิมมีอายุยี่สิบห้าปีเมื่อเขาขึ้นเป็นกษัตริย์และเขาครองราชย์อยู่ในเยรูซาเล็มเป็นเวลาสิบเอ็ดปี แม่ของเขามีชื่อว่าเบติดาห์ นางเป็นลูกสาวของเปดา ยาร์ห์ที่มาจากรูมาห์ ^{๓๖๖}เยโฮยา คิมทำความชั่วในสายตาของพระยาห์เวห์เหมือนกับที่บรรพบุรุษของเขาทำ

เนบูคัดเนสซาร์ยึดเยรูซาเล็ม

(๒ พศต. ๓๖:๙-๑๐)

^๙เยโฮยา คินมีอายุสิบแปดปี เมื่อเขาเป็นกษัตริย์ และเขาครองราชย์อยู่ในเยรูซาเล็มเป็นเวลาสามเดือน แม่ของเขามีชื่อว่าเนหุซทา นางเป็นลูกสาวของเอลนัทันห์ที่มาจากเยรูซาเล็ม ^๙เยโฮยา คินได้ทำความชั่วในสายตาของพระยาห์เวห์เหมือนกับที่พ่อของเขาทำ

เนบูคัดเนสซาร์มาที่ยูดาห์

๒๔ ^๑ในช่วงยุคสมัยของเยโฮยา คิม กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ของบาบิโลนบุกเข้ามาในแผ่นดิน และเยโฮยา คิมก็รับใช้เขาเป็นเวลาสามปี แต่แล้วเยโฮยา คิมเปลี่ยนใจและกบฏต่อเนบูคัดเนสซาร์ ^๒พระยาห์เวห์ส่งชาวบาบิโลน ชาวอารัม ชาวโมอับและชาวอัมโมนให้เข้ามาสู้รบกับเยโฮยา คิม พระองค์ส่งพวกเขาให้มาทำลายยูดาห์ตามคำพูดของพระยาห์เวห์ ที่เคยประกาศไว้ผ่านทางพวกผู้พูดแทนพระเจ้า ที่เป็นผู้รับใช้ของพระองค์

^{๑๐}ในเวลา นั้น บรรดาข้าราชการของกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ของบาบิโลนเคลื่อนทัพเข้ามาใกล้เยรูซาเล็มและได้ปิดล้อมเมืองไว้ ^{๑๑}ตัวเนบูคัดเนสซาร์เองก็ขึ้นมาถึงเมืองเยรูซาเล็ม ในขณะที่พวกข้าราชการของเขากำลังปิดล้อมเมืองอยู่ ^{๑๒}กษัตริย์เยโฮยา คินของยูดาห์ แม่ของเขา เหล่าผู้รับใช้ของเขา เหล่าขุนนางและบรรดาเจ้าหน้าทีในวังของเขา ต่างก็มอบตัวต่อกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ในปีที่แปด ที่กษัตริย์บาบิโลนครองราชย์ เขาจับตัวเยโฮยา คินไว้เป็นเชลย

^๓สิงเหล่า นี้เกิด ขึ้นกับยูดาห์ตามคำสั่งของพระยาห์เวห์แน่ ที่พระองค์สั่งให้กำจัดพวกเขาให้พ้นไปจากสายตาของพระองค์ เนื่องจากบาปทั้งหลายของมนัส เสห์และสิ่งต่างๆที่เขาได้ทำไป ^๔รวมทั้งการทำให้เลือดของผู้บริสุทธิ์ต้องไหลนองด้วย เพราะมนัสเสห์ได้ทำให้เลือดของผู้บริสุทธิ์ได้ไหลนองไปทั่วเยรูซาเล็ม พระยาห์เวห์ก็เลยไม่ยอมยกโทษให้

^{๑๓}เนบูคัดเนสซาร์ขนเอาสมบัติทั้งหมดไปจากวิหารของพระยาห์เวห์ และจากวังของกษัตริย์ และเอาเครื่องใช้ทองคำที่กษัตริย์ซาโลมออนของอิสราเอลได้สร้างไว้ให้กับวิหารของพระยาห์เวห์ ตัดเป็นชิ้นๆ ทั้งหมดนี้ได้เกิดขึ้นตามที่พระยาห์เวห์ได้บอกไว้ล่วงหน้า ^{๑๔}เนบูคัดเนสซาร์กวาดคนในเยรูซาเล็มไปเป็นเชลยจนหมด ไม่ว่าจะเป็นพวกเจ้าหน้าที นักรบ และพวกช่างแกะสลักและพวกช่างฝีมือทั้งหลาย รวมทั้งหมดหนึ่งหมื่นคนเหลือไว้แต่พวกคนที่ยากจนที่สุดของแผ่นดิน ^{๑๕}เนบูคัดเนสซาร์จับตัวเยโฮยา คินไปไว้ที่บาบิโลน รวมทั้งแม่ของเขา พวกเมีย ทั้งหลายของเขา ตลอดจน พวกเจ้าหน้าที

^๕ส่วนเหตุการณ์อื่นๆในยุคสมัยของเยโฮยา คิมและทุกสิ่งที่เขาได้ทำไป ได้จัดบันทึกไว้แล้วในหนังสือประวัติของพวกเขา

^๖๒๔:๑๒ ในปีที่แปด หรือ ปีที่ ๕๙๗ ก่อนพระเยซูมาเกิด

ของเขา และคนระดับผู้นำของแผ่นดิน เขา จับคนพวก นี้จากเยรูซาเล็มไปไว้ที่บา บิโลน ๑๖ กษัตริย์บา บิโลนยิ่งกวาดต้อนพวกนี้กรบ ที่แข็งแแกร่ง ที่พร้อมสำหรับการศึก ทั้งหมด เจ็ด พัน คน และพวกช่างแกะสลักและช่างฝีมือทั้งหลายรวมหนึ่งพันคนไปไว้ที่บาบิโลน ด้วย ๑๗ เนบูคัด เนสซาร์ได้ให้มัทธานิยาห์ที่เป็นผู้นำของเยโฮยา คินขึ้นเป็นกษัตริย์แทน และเปลี่ยนชื่อเขาเป็นเศเดคิยาห์

เศเดคิยาห์ปกครองยูดาห์

(๒ พศต. ๓๖:๑๑-๑๗; ยรม. ๕๒:๑-๓)

๑๘เศเด คิ ยาห์มีอายุยี่สิบ เอ็ดปี ตอนที่ยังขึ้นเป็นกษัตริย์ และเขาครอง ราชย์อยู่ในเยรูซาเล็มสิบ เอ็ด ปี แม่ของเขาชื่อว่าฮา มูทาลเป็นลูกสาวของเยเรมียาห์ นางมาจากลิบนาห์ ๑๙เศเดคิยาห์ได้ทำความชั่วในสายตาของพระยาห์เวห์ เหมือนกับที่เยโฮยาคิมเคยทำมาก่อน ๒๐ พระ ยาห์เวห์โกรธเยรูซาเล็ม และยูดาห์มากจนถึงกับขับไล่พวก เขาออกไปให้พ้นหน้าของพระองค์

เยรูซาเล็มแตก

(๒ พศต. ๓๖:๑๘-๒๑; ยรม. ๕๒:๓-๓๐)

ในเวลานั้น เศเดคิยาห์ได้กับกฏต่อกษัตริย์บาบิโลน

๒๕ ๑ต่อมาในวันที่สิบ เดือนสิบ ปีที่เก้าที่เศเด คิ ยาห์เป็นกษัตริย์ปกครองยูดาห์ กษัตริย์เนบูคัด เนสซาร์และกองทัพทั้งหมดของเขาได้ยกมาที่เยรูซาเล็มและล้อมเมืองเอาไว้ และได้สร้างเนินดินสำหรับบุกขึ้นโจมตีไว้รอบกำแพงเมือง

๒พวก เขาล้อมเมืองเยรูซาเล็มอยู่จนถึงปีที่สิบ เอ็ดที่เศเด คิ ยาห์เป็นกษัตริย์ปกครองยูดาห์ ๓ในวันที่เก้า เดือนสี่ ความอดอยากในเมืองนั้นก็แสนสาหัส ถึงขั้นไม่มีอาหารให้กับประชาชนกิน กัน ๔ในที่สุดกองทัพของกษัตริย์เนบูคัด เนสซาร์ก็บุกทะลวงกำแพงเข้ามาได้ ในคืนนั้นกษัตริย์เศเด คิ ยาห์และทหารทั้งหมดของเขาก็หนีออกไปทางประตูที่อยู่ระหว่างกำแพงสอง ชั้น ใกล้ๆสวนของกษัตริย์ ถึงแม้พวกบาบิโลนจะปิดล้อมเมือง

อยู่ แต่กษัตริย์เศเด คิ ยาห์พร้อมกับพวกทหารของ เขาก็หนีไปตามทางที่มุ่งไปสู่ทะเลทรายอาราบา

๕ทหารบาบิโลนไล่ตามกษัตริย์เศเดคิยาห์ไป แล้วก็จับตัวเขาได้ในที่ราบของเมืองเยรีโค แล้วทหารของเขาต่างพากันทิ้งเขาหนีกระเจิดกระเจิงไป

๖พวกทหารบา บิโลนจึงจับกุมตัวกษัตริย์ไว้ และนำตัวไปให้กับกษัตริย์บา บิโลนที่ริบลาล่าห์ แล้วกษัตริย์บา บิโลนก็ตัดสินโทษเขา ๗พวกทหารบา บิโลนได้ฆ่าพวกลูกชายของเศเด คิ ยาห์ต่อ หน้า เขา และควักดวงตาทั้งสองข้างของเศเดคิยาห์ แล้วเอาโซ่ล่ามเขาไว้พาไปที่บาบิโลน

๘ในวันที่เจ็ดเดือนที่ห้า ซึ่งเป็นปีที่สิบเก้า ที่เนบูคัด เนสซาร์เป็นกษัตริย์แห่งบา บิโลน เนบูซาราดานหัวหน้าทหารองครักษ์ ที่เป็นเจ้าหน้าที่คน หนึ่งของกษัตริย์ ได้มาที่เยรูซาเล็ม ๙เขาได้เผอิฐทหารของพระยาห์เวห์ วังของกษัตริย์ และบ้านเรือนทั้งหมดในเยรูซาเล็ม เขาเผาบ้านที่ใหญ่โตทุกหลังลงหมด

๑๐แล้วกองทัพทั้งหมดของบา บิโลนที่มากับหัวหน้าองครักษ์ ก็ทำลายกำแพงรอบเมืองเยรูซาเล็มลง ๑๑แล้วเนบูซาราดานก็กวาดต้อนคนที่ยังหลงเหลืออยู่ในเมือง และคนที่เคยทิ้งเมืองไปเข้ากับกษัตริย์บาบิโลน ไปบาบิโลนจนหมด ๑๒แต่เขาได้ทิ้งคนจนที่สุดไว้ในแผ่นดิน เพื่อดูแล ร่องุ่นและทุ่งนา

๑๓เสาทองสัมฤทธิ์ที่อยู่ในวิหารของพระยาห์เวห์ รวมทั้งแท่นบูชาเคลื่อนที่ และชั้น ทะเลทองสัมฤทธิ์ที่อยู่ในวิหารของพระยาห์เวห์ พวกทหารบา บิโลนก็ทุบเป็นชิ้นๆ แล้วขนเอาทองสัมฤทธิ์กลับไปบา บิโลน ๑๔แล้วพวกบาบิโลนก็ขนเอา พวกหม้อ พลั่ว กรรไกรตัดไม้ตะเกียง ขามสำหรับเครื่องหอม และเครื่องใช้ทองสัมฤทธิ์ที่ใช้ในวิหารไปด้วย

๑๕รวมทั้งพวกกระถางใส่ขี้เถ้า และพวกขามใส่เลือดของเครื่องสัตว์ บูชา หัวหน้าองครักษ์เอาทุกสิ่งทุกอย่างที่หาจากทองและเงิน เพราะอยากได้ทองและเงินนั้น

๑๖ส่วนทองสัมฤทธิ์ที่ได้จาก เสาสองต้นชั้นทะเล และพวกแท่นบูชาเคลื่อนที่ ที่

*๒๕:๘ วันที่เจ็ดเดือนที่ห้า คงจะเป็น วันที่ ๑๖ สิงหาคม ปี ๕๘๖ ก่อนพระเยซูมาเกิด

กษัตริย์ชา โลม ่อนได้สร้างไว้สำหรับวิหารของพระยาห์เวห์นั้น หนักเกินกว่าที่จะซังได้^{๑๗} เสาต้นหนึ่งสูงสิบแปดศอก บนยอดเสายังมีหัวเสาทองสัมฤทธิ์สูงสามศอกวาง อยู่ประดับด้วยตาข่ายและพวกลูกทิมที่ทำจากทองสัมฤทธิ์ล้อม รอบ เสาอีกต้นหนึ่งกับตาข่ายของมันก็ทำแบบเดียวกัน

^{๑๘}จากวิหาร เนบ ซา ระ ดานหัวหน้าองครักษ์ ได้จับตัวเสโรอาห์ หัวหน้านักบวช และเศ ฟัน ยาห์รองหัวหน้านักบวช และผู้ดูแลประตูดุวารสามคน ^{๑๙}จากในเมือง เขาได้จับแม่ทัพคนหนึ่งที่เคยดูแลทหาร พร้อมกับที่ ปรีกษาห้าคนของกษัตริย์ที่เขาเจอในเมือง และเลขาคที่เป็นแม่ทัพที่เป็นคนเกณฑ์ทหาร และผู้ชายอีกหก สิบคนที่พบในเมืองนั้น

^{๒๐}แล้วเนบซาระดานหัวหน้าองครักษ์ ก็ได้ต้อนคนพวกนี้ทั้งหมดไปหากษัตริย์แห่งบาบิโลนที่ริบ ล่าห์ ^{๒๑}กษัตริย์แห่งบาบิโลนได้ฆ่าพวกเขาในริบ ล่าห์ในเขตฮามัทนั่นเอง อย่างนี้ พวกยูดาห์ก็ถูกกวาดต้อนออกไปจากแผ่นดินของตน

เกตาเลียยาห์เจ้าเมืองยูดาห์

(ยรม. ๔๐:๕-๔๑:๓)

^{๒๒}แล้วกษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ก็ได้แต่งตั้งเกตาเลียยาห์ลูกชายของอา หิคัมที่เป็นลูกชายของซาฟาน ขึ้นเป็นเจ้าเมืองปกครองคนที่ยังเหลืออยู่ในแผ่นดินยูดาห์ ที่กษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ได้เหลือทิ้งไว้

^{๒๓}เมื่อพวกแม่ทัพนายกองคือ อิชมาเอล ลูกชายเนธานียาห์ โย ฮานันลูกชายคาเรอาห์ เส โร อาห์ลูกชายทัน หู เมทชาวเน โท ฟาห์ และยาอูซันยาห์ลูกชายคนตระกูลมาอาคาห์ รวมทั้งคนของเขาได้ข่าวว่ากษัตริย์เนบูคัดเนสซาร์ได้แต่งตั้งให้เกตาเลียยาห์เป็น

เจ้าเมือง พวกเขาและคนของพวกเขาต่างก็พากันมาหาเกตาเลียยาห์ที่เมืองมิสปาห์^{๒๔} แล้วเกตาเลียยาห์ก็ได้สาบานกับพวก เขาและคนของเขาว่า “อย่ากลัวพวกเจ้าหน้าทีคนบาบิโลนเลย มาอาศัยอยู่ในแผ่นดินนี้และรับใช้กษัตริย์แห่งบาบิโลนเถิด แล้วพวกท่านก็จะอยู่เย็นเป็นสุข”

^{๒๕}แต่ต่อมาในเดือนที่เจ็ด อิชมาเอล ลูกชายของเนธานียาห์ที่เป็นลูกชายของเอลี ซามา ที่มีเชื้อกษัตริย์ มาพร้อมกับคนของเขาสิบคน ได้เข้าโจมตีเกตาเลียยาห์และฆ่าเขาและคนยูดาห์พร้อม กับคนบาบิโลนที่อยู่กับเกตาเลียยาห์ที่เมืองมิสปาห์^{๒๖} แล้วพวกแม่ทัพนายกองรวมทั้งคนทั้งหมด ตั้งแต่คนต่ำต้อยไปจนถึงคนสำคัญ ต่างก็พากันหนีไปอยู่ที่อียิปต์ เพราะกลัวคนบาบิโลน

เยโฮยาคินได้รับเกียรติในบาบิโลน

(ยรม. ๕๒:๓๑-๓๔)

^{๒๗}ในวันที่สี่สิบเจ็ด เดือนสิบสอง ซึ่งเป็นปีที่สามสิบเจ็ด *ที่กษัตริย์เยโฮยาคินแห่งยูดาห์ ถูกจับไปเป็นเชลยนั้น เอวิลเมโรดักขึ้นเป็นกษัตริย์แห่งบาบิโลน เขาได้ปล่อยกษัตริย์เยโฮยาคินออกจากคุก

^{๒๘}กษัตริย์เอวิล เม โร ดักพูดกับกษัตริย์เยโฮยาคินอย่างสุภาพ และให้เขานั่งในที่สำคัญกว่ากษัตริย์องค์อื่นๆที่อยู่กับกษัตริย์เอวิล เมโรดักในบาบิโลน

^{๒๙}กษัตริย์เย โฮ ยา คินถอดชุดนักโทษของพระองค์ ออก แล้วได้กินอาหารร่วมกับกษัตริย์เอวิล เม โร ดักทุกวันตลอดชีวิตของเขา

^{๓๐}กษัตริย์เอ วิล เม โร ดักก็ให้เงินและอาหารกับกษัตริย์เยโฮยาคินใช้กินใช้จ่ายในทุกวัน ไปจนตลอดชีวิตของเขา

*๒๕:๒๗ ปีที่สามสิบเจ็ด หมายถึง ปีที่ ๕๖๑ ก่อนพระเยซูมาเกิด